

vergadering 24

zittingsjaar 2012-2013

Handelingen

Plenaire Vergadering

van 30 januari 2013

VOORLOPIGE VERSIE

Nog niet goedgekeurd door de sprekers
Niet citeren zonder de bron te vermelden

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	4
VERONTSCHULDIGINGEN	4
INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN	4
ACTUALITEITSDEBAT OVER DE CAPACITEITSPROBLEMATIEK IN HET ONDERWIJS	4
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	11
ACTUALITEITSDEBAT OVER DE CAPACITEITSPROBLEMATIEK IN HET ONDERWIJS (<i>Voortzetting</i>)	11
ACTUELE VRAAG van de heer Johan Sauwens tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de ontoereikende sportkredieten	42
ACTUELE VRAAG van de heer Bart Martens tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het uitblijven van de digitale bouwvraag	43
ACTUELE VRAAG van de heer Jan Penris tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het advies van de Vlaamse Woonraad betreffende de hervorming van de hypothecaire aftrek (woonbonus)	
ACTUELE VRAAG van mevrouw Michèle Hostekint tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het advies van de Vlaamse Woonraad betreffende de hervorming van de hypothecaire aftrek (woonbonus)	
ACTUELE VRAAG van mevrouw Mieke Vogels tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het advies van de Vlaamse Woonraad betreffende de hervorming van de hypothecaire aftrek (woonbonus)	
ACTUELE VRAAG van mevrouw Mercedes Van Volcem tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het advies van de Vlaamse Woonraad betreffende de hervorming van de hypothecaire aftrek (woonbonus)	47
ACTUELE VRAAG van de heer Hermes Sanctorum tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de kritiek op en de invulling van de Brusselse hoofdstedelijke gemeenschap uit het Vlinderakkoord	53
ACTUELE VRAAG van de heer Wilfried Vandaele tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de reactie van de minister-president op de uitspraken van de Belgacom-CEO betreffende de houding van de politiek ten aanzien van bedrijven in België	56
ACTUELE VRAAG van de heer Lode Vereeck tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de krachtlijnen van het SALK-rapport betreffende de reconversie van Limburg	59
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	62

VERZOEK TOT MACHTIGING TOT VERVOLGING VAN EEN VLAAMS VOLKSVERTEGENWOORDIGER

Bespreking en stemming 62

ONTWERP VAN DECREET houdende duurzaam gebruik van pesticiden in het Vlaamse Gewest

– 1823 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking 64

Artikelsgewijze bespreking 69

ROUWHULDE 69

ONTSLAG VAN EEN VLAAMS VOLKSVERTEGENWOORDIGER 70

HULDE 70

ONTWERP VAN DECREET houdende duurzaam gebruik van pesticiden in het Vlaamse Gewest

– 1823 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming 71

MOTIE van de dames Irina De Knop, Marleen Vanderpoorten, Ann Brusseel, Fientje Moerman en Annick De Ridder en de heren Dirk Van Mechelen en Sas van Rouveroy tot besluit van het op 30 januari 2013 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de capaciteitsproblematiek in het onderwijs

– 1893 (2012-2013) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming 72

MOTIE van de heren Wim Wienen en Wim Van Dijck en mevrouw Katleen Martens tot besluit van het op 30 januari 2013 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de capaciteitsproblematiek in het onderwijs

– 1894 (2012-2013) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming 72

MOTIE van de dames Elisabeth Meuleman en Mieke Vogels tot besluit van het op 30 januari 2013 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de capaciteitsproblematiek in het onderwijs

– 1895 (2012-2013) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming 73

MOTIE van de heren Boudewijn Bouckaert, Lode Vereeck en Peter Reekmans tot besluit van het op 30 januari 2013 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de capaciteitsproblematiek in het onderwijs

– 1896 (2012-2013) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming 73

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN 73

■

OPENING VAN DE VERGADERING**Voorzitter: de heer Jan Peumans**

– *De vergadering wordt geopend om 14.01 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

■

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldigingen zijn ingekomen van de volgende leden:

Vera Celis, Jorgen Verstrepen: ambtsverplichtingen;

Jean-Jacques De Gucht, Patricia De Waele: gezondheidsredenen.

■

INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen documenten en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl.St. VI.Parl. 2012-13, nr. 60/16*)

■

ACTUALITEITSDEBAT OVER DE CAPACITEITSPROBLEMATIEK IN HET ONDERWIJS

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het actualiteitsdebat over de capaciteitsproblematiek in het onderwijs.

Het debat is geopend.

Mevrouw Van Steenberge heeft het woord.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Voorzitter, ik vind het spijtig dat de minister-president niet aanwezig is. Ik wilde een stuk van mijn betoog tot hem richten. Hij zal het later nog wel oppikken. Misschien komt hij straks, na Villa Politica, nog binnengewandeld.

Wat we zelf doen, doen we beter. Volgens mij was dit het motto van de Vlaamse Regering en van het Vlaams Parlement. Het is alleszins een van de redenen waarom ik voorstander ben van een zo groot mogelijke overdracht van bevoegdheden aan Vlaanderen. Liefst gaat het zelfs om alles. Het onderwijs is een dergelijke materie. Het onderwijs behoort tot de volle bevoegdheden van Vlaanderen. Met het spektakel dat de afgelopen twee weken met betrekking tot de capaciteitsproblematiek is opgevoerd en met het spektakel dat in feite al gedurende heel de legislatuur met betrekking tot het onderwijs is opgevoerd, begin ik sterk aan dat motto te twijfelen.

Dankzij de cinema die sommige leden van de Vlaamse Regering en van het Vlaams Parlement week na week opvoeren, hebben de kabinetten echt geen actrices nodig. Die cinema is vorige week in de commissie begonnen en is doorheen het weekend in de kranten voortgezet.

Wie de zwartepiet naar wie doorschuift en wie al dan niet politieke spelletjes speelt, kan me geen zier schelen: het moet enkel stoppen. Is er in feite iemand aan het luisteren? (*Opmerkingen*)

Wie de zwartepiet naar wie doorschuift en wie al dan niet politieke spelletjes speelt, maakt me geen zier uit: het moet stoppen. De toekomst ziet er in Vlaanderen niet zo rooskleurig uit dat we het ons kunnen permitteren verder te talmen.

De problemen in het onderwijs zijn al langer gekend. De nood aan een capaciteitsuitbreiding is niet van de ene dag op de andere ontstaan: die kinderen zijn immers al minstens drie jaar geleden geboren.

Ik roep alle leden van de Vlaamse Regering op hun ego's en hun Calimero-gehalte opzij te zetten, niet langer partijgenoten in stelling te brengen en met elkaar te praten. Het gaat niet om hen, het gaat om kinderen die recht hebben op onderwijs en bijgevolg ook op een plaats in een school.

Minister Smet, ik richt mij eerst tot u. U bent de vakminister, de minister van Onderwijs. Inzake capaciteit is er een visie nodig op lange en korte termijn.

Wat de lange termijn betreft: door de bevolkingsexplosie is er momenteel een tekort aan plaatsen voor kleuters, maar die kleuters komen daarna in het basisonderwijs en het secundair onderwijs. Binnen een aantal jaren zal ook daar de capaciteitsproblematiek toeslaan. Begin nu al aan het plan om dat op te lossen. Neem eens een politieke beslissing die ons onderwijssysteem niet onder druk zet. De problemen die nu bestaan, zijn het resultaat van een politieke keuze van vroeger. Hoe, denkt u, is die bevolkingsexplosie ontstaan? Ze komt niet zomaar uit de lucht gevallen.

Wat de korte termijn betreft: het gaat hier over twee zaken. De Vlaamse Regering heeft in haar begroting, die in december 2012 door alle meerderheidspartijen werd goedgekeurd, in 30 miljoen euro voorzien voor extra plaatsen. Voor heel Vlaanderen. Dat is uiteraard veel te weinig. Antwerpen alleen al heeft 50 miljoen euro nodig, Gent 24 miljoen euro. En dan wordt er nog niet gesproken over andere centrumsteden zoals Aalst en Mechelen. Als de Vlaamse Regering wil inzetten op onderwijs – en iedereen beweert toch dat ze dat belangrijk vinden – dan zal ze extra middelen moeten zoeken voor dat onderwijs. Anders is ze niet geloofwaardig. Dat is een taak voor de hele regering.

Maar ondertussen, minister, hebt u vorig jaar voor ten laatste november aan de onderwijskoepels een plan beloofd, een plan over hoe u de gelden zou verdelen. Dat behoort tot uw bevoegdheid, niet tot de bevoegdheid van de minister van Begroting. U zou dat doen op basis van gegevens van vorig jaar. Dat plan wordt steeds maar vooruitgeschoven: eerst november, dan december, eind januari en nu is het al 6 februari. Nu zou u zich willen baseren op cijfers van dit jaar. Minister, dit kunt u niet maken. De inrichtende machten, en dus ook de steden en gemeenten, hebben het recht om te weten over hoeveel geld zij kunnen beschikken.

Minister, hoe komt het dat op 16 januari Antwerpen in de krant zegt nog steeds geen weet te hebben van een verdelingsplan en dat diezelfde dag de schepen van Onderwijs van Gent een interview geeft: “Gent krijgt 3,7 miljoen euro subsidies van de Vlaamse overheid, wat 300 extra plaatsen oplevert. Veel te weinig, want we hebben 24 miljoen euro nodig.”? Zijn zij dan wel op de hoogte van een plan, of spreken zij voor hun beurt?

Minister-president, ik wou ook u, het hoofd van de regering, aanspreken. Men zegt dat u een verstandig man bent. Mag ik u dan vragen om eindelijk orde op zaken te zetten binnen uw Vlaamse Regering? Uw Vlaamse Regering begint stilaan te lijken op een circus – en dan bedoel ik niet Cirque du Soleil, want dat zijn vakmensen. Neen, het is een tweederangscircus waarin een minister denkt dat hij voor clown kan spelen. Maar na drie en een half jaar zijn we zijn act meer dan beu.

De voorzitter: De heer Bouckaert heeft het woord.

De heer Boudewijn Bouckaert: Voorzitter, waarde collega's, minister, als oppositielid moet men geen al te grote creativiteit aan de dag leggen om deze regering te tackelen. Je moet maar de pers openslaan. Inzake de scholencapaciteitsproblematiek wemelt het van artikelen

over ‘gehakketak’ en het doorschuiven van zwartepieten, hoewel de Sinterklaasperiode al lang voorbij is.

Burgemeester De Wever van Antwerpen stelt een retorische vraag: “Zou Smet zo cynisch kunnen zijn dat hij het geld tegenhoudt om zo de Antwerpse kleuters een schoolbank te ontzeggen, nu er geen kameraden meer zitten aan het Antwerpse stuur?” Op deze retorische vraag komt een niet-retorisch antwoord van sp.a-fractie leider Van Malderen, die er cynisch op wijst dat burgemeester De Wever mede verantwoordelijk is voor de toestand die hij aanklaagt, omdat parlementslid De Wever ook de onderwijsbegroting van 2012 heeft goedgekeurd.

Het wemelt trouwens in de wandelgangen van ‘SP.A Rood’-gefluister dat de N-VA de bijkomende gelden voor de financiering van het scholentekort zou blokkeren en minister Smet zou dwingen om het geld in zijn eigen grote pot van 40 procent te zoeken. Waarde collega’s, geef toe: een mooi spektakel is het niet.

De overheid – en ik neem dit in heel brede zin – faalt hier in een belangrijke kerntaak, namelijk onderwijs verstrekken. Deze regering slaagt er maar niet in de algemene perceptie van besluiteloosheid en intern gehakketak weg te nemen. Dit doet de schrik bij de bevolking om geen plaats te vinden voor hun kleuters, en de schrik bij de lokale besturen dat zij met de zwartepiet zullen worden opgezadeld, toenemen.

Ik heb de indruk dat deze regering een team lijkt met – wellicht – goede spelers. De ministers die ik persoonlijk bezig zie, zijn allemaal intelligente en gedreven persoonlijkheden. Dit geldt ook voor de minister van Onderwijs. Maar er zit geen samenhang in het team. Het is een team waarin iedereen zelf wil scoren en daarom de andere spelers, die misschien beter geplaatst zijn om te scoren, geen bal willen gunnen. Dat is zowat de indruk die ik van deze regering heb.

Ik heb nochtans al meermaals benadrukt in mijn uiteenzettingen dat we hier te maken hebben met een van de grootste ‘falingen’ van de Vlaamse overheid. Als Vlaamsgezind politicus zie ik dat niet graag.

Dat er een grote vraag zou komen naar onderwijsaanbod, en vooral dan in de centrumsteden, was al jarenlang bekend. Vanaf 2002 is het geboortecijfer significant beginnen te stijgen in Vlaanderen. In 2012 waren er 58.000 geboorten, en dat was een dieptepunt, en in 2008 waren het er 70.187. Dat is dus een stijging van 12.000. Sinds 2008 daalt het geboortecijfer in Vlaanderen opnieuw, om in 2012 op 66.822 te vallen. Veel opzoekingswerk hebt u daarvoor niet nodig. Men kijkt in de uitstekende jaarboeken van de Vlaamse Regionale Indicatoren (VRIND) of je surft eventjes naar de website Kind en Gezin. Het staat er allemaal in, en dat stond er in 2005, 2006 en 2007 ook allemaal in.

De regering-Peeters I – die nochtans perfect was, dixit ex-minister Dirk Van Mechelen – had dit moeten zien aankomen, maar heeft geen enkele anticipatieve maatregel genomen. Pas in de jaren 2009-2010, toen de dreiging van ‘de klasseloze samenleving’ echt imminent begon te worden, is de regering beginnen op te treden. Collega Van Steenberge zei in de discussie over de voortgangsrapportage eind 2010 dat de huidige minister in enkele maanden meer gedaan had dan de vorige ministers in zes jaar. Ik denk dat dat klopt. In OD XX werd de afstandsregel hervormd – dat was een goede maatregel –, er werden lokale taskforces ingesteld en er werden bijkomende middelen vrijgemaakt voor de capaciteitsuitbreiding. Als remedie op korte termijn was dit goed werk, en ik ben niet te beroerd om dat te zeggen.

Waarde collega’s, het feit dat dit echter altijd terugkomt – elk jaar dezelfde jammerklachten – bewijst dat het deze regering mangelt – om nog eens een mooi oud Vlaams woord te gebruiken – aan een langetermijnvisie. Antwerpen staat aan de klaagmuur voor 3400 plaatsen en voor 51 miljoen bijkomend geld, terwijl er 81 projecten in de steigers staan, maar wegens een tekort aan middelen niet kunnen worden uitgevoerd. Gent vraagt 24 miljoen. U zult me toch niet komen zeggen dat deze stadsbesturen oplichters zijn, dat ze dat uit hun duim zuigen,

en dat dat geen reële noden zijn? Mocht dat het geval zijn, zou het gemakkelijk doorprikt kunnen worden. Elk jaar zorgen deze jammerklachten voor een ‘crisette’ – om maar eens een Di Rupo-woord te gebruiken – in de Vlaamse Regering.

Waarde collega's, er moet dringend en fundamenteel worden nagedacht over structurele ingrepen die een betere afstemming tussen de onderwijsvraag en het onderwijsaanbod mogelijk maken. Het zijn maar ideeën, maar er wordt over ideeën niet gediscussieerd in de Vlaamse Regering, want men werkt er altijd op de korte termijn.

Waarom geen werk maken van een algemene regie van schoolgebouwen die alle schoolgebouwen in eigendom heeft en aan de onderwijsaanbieders tijdelijke zakelijke rechten geeft – bijvoorbeeld vruchtgebruik – om onderwijs te versterken? Dat zou de beslissingslijnen aanzienlijk verkorten. Ik zeg niet dat het zo moet, maar het is een mogelijkheid. Het is duidelijk dat de planning zeer lastig verloopt vanwege al die betrokkenen. Waarom het geld dat nu centraal wordt verdeeld niet ter beschikking stellen van de gemeenten zoals in Nederland, en de gemeenten zelf laten beslissen over de financiering van het onderwijs? Waarom geen werk maken van ‘De school van de toekomst’ waarbij gebouwen een multifunctioneel karakter krijgen zodat ze intenser worden gebruikt?

En ten slotte wil ik de vraag stellen of al het geld dat in het onderwijs wordt gepompt, efficiënt wordt gebruikt. Ik heb de jaarrekeningen nagekeken van inrichtende machten en scholengroepen in het GO. Ik merk dat er telkens en regelmatig serieuze overschotten op voorkomen. Ik zeg niet dat dat een teken is van overbesteding, maar de vraag mag worden gesteld.

Minister, minister-president, er is misschien geen tijd meer voor, maar ik zou willen vragen dat het debat over meer structurele ingrepen gaat om deze mismatch van onderwijsvraag en -aanbod te voorkomen. Ik wil u vragen om dat debat te voeren. *(Applaus bij LDD en het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Mevrouw De Knop heeft het woord.

Mevrouw Irina De Knop: Voorzitter, ministers, minister-president, dames en heren, Brussel, Gent, Antwerpen, Roeselare, Halle, Vilvoorde, Sint-Niklaas, Mechelen, Leuven, Aalst, Lokeren, Temse – en ik kan nog even zo doorgaan. Dat zijn gemeenten waar er te weinig stoelen zijn, of zullen zijn als er niet heel snel wordt ingegrepen. Uiteraard zijn de problemen het meest acuut in de centrumsteden. Vandaag liggen de grootste noden inderdaad in de drie grootste steden Brussel, Antwerpen en Gent.

Dit is echter maar het topje van de ijsberg. Ik moet u niet vertellen dat de capaciteitsproblemen de druk op de Vlaamse Rand sterk verhogen. Gent vraagt inderdaad 24 miljoen euro voor 1600 bijkomende plaatsen. Antwerpen berekende dat het om 51 miljoen euro ging om tegen 1 september 3400 nieuwe leerlingen een plaats te geven. In het Brusselse Nederlandstalige onderwijs waren er alleen al dit schooljaar 1280 plaatsen te weinig. Studies van professor Rudi Janssens van het Brussels Informatie-, Documentatie- en Onderzoekscentrum (BRIO) geven aan dat er in de periode 2010-2020 5400 nieuwe plaatsen nodig zijn.

Ik heb dat samengeteld, minister, dat komt op een tekort van circa 11.680 plaatsen. Dat komt overeen met het totale aantal van Vlaamse en Brusselse kinderen die vandaag en in de komende zeven jaar naar school willen gaan, of liever: naar school moeten gaan. Minister, u weet wat dat betekent, leerplicht. Alle kinderen, alle Vlaamse en Brusselse kinderen zijn verplicht om naar school te gaan. Wat moeten de ouders van die kinderen doen als ze morgen geen school vinden? En dan heb ik het nog niet gehad over een vrije schoolkeuze.

Om het probleem van capaciteitstekort op korte termijn aan te pakken, zijn er inderdaad taskforces in het leven geroepen. Er is echter een gebrek aan een structurele financiering waardoor de scholen en de gemeenten moeten dweilen, elke dag opnieuw, met de kraan open.

Ze weten nooit tijdig welke middelen ze zullen hebben volgend jaar. Moet het nog gezegd? Er is nood aan een langetermijnaanpak.

Het is heel simpel. Zoals een journalist van de Gazet van Antwerpen correct zei, een beschaving die haar kinderen niet meer kan opleiden, is die naam niet waard.

2013 blijkt nog geen maand ver – goede voornemens zitten nog vers in het geheugen –, en toch slaagt de Vlaamse Regering er weer niet in de maand rond te maken zonder openlijk intern geruzie, zonder elkaar de zwartepiet toe te schuiven. 2012 was ook al zo'n jaar. Als een regering, zoals we dat hier van de Vlaamse Regering al hebben gezien, ruziënd over de straat rolt, dan is dat nooit een fraai beeld, dan is dat zelfs aanstootgevend. Maar als het gaat over kinderen, over de toekomst van onze kinderen, en met name over de taak om hen een stoeltje te geven op school, als je daarover vechtend op straat rolt, dan heb ik daar maar één woord voor en dat is: beschamend.

De voorzitter: Mevrouw De Knop, mag de minister-president u even onderbreken?

Mevrouw Irina De Knop: Liever niet. Als u mij dat zo vriendelijk vraagt, liever niet. *(Rumoer)*

De voorzitter: De minister-president heeft al enkele keren non-verbaal laten merken dat hij iets wil zeggen.

Mevrouw Irina De Knop: Als dat het debat kan aanzwengelen, graag.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord. *(Applaus)*

Minister-president Kris Peeters: Dat laatste weet ik natuurlijk niet, maar bedankt dat ik toch even iets mag zeggen. Ik dacht dat bij de vorige spreker, de heer Bouckaert, ook al te doen om de samenhang tussen zijn das en zijn kostuum even te onderlijnen. *(Gelach)*

Mevrouw De Knop, dit is zeker niet afdoende wat het debat betreft, maar ik wil toch onderstrepen dat het beeld van de Vlaamse Regering die ruziënd over de straat rolt en van ruziënde ministers niet juist is. Ik weet niet waar u dat vandaan haalt. Ik wil dat met klem ontkennen.

We hebben vanmorgen over deze zaak een beslissing genomen. Er is geen enkele aanwijzing dat ministers de laatste dagen ruziënd over de straat rolden over dit dossier. Dat is volstrekt onjuist.

Mevrouw Irina De Knop: Minister-president, als het dan geen leden van uw regering zijn, dan zijn het in ieder geval mensen die deel uitmaken van uw meerderheid.

Minister-president Kris Peeters: U sprak over ministers. Ik ga er dus van uit dat u die woorden terugneemt.

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Minister-president, u zult toch niet ontkennen dat er hierover binnen uw meerderheid grote meningsverschillen zijn. U kunt dan ten minste ontkennen wat mevrouw Kherbache heeft gezegd, namelijk dat de vraag door de minister van Onderwijs in de bilaterale onderhandelingen met de minister van Begroting is gesteld, en dat hij daar het deksel op de neus heeft gekregen.

Minister-president Kris Peeters: Ik hoop dat het debat op niveau blijft, zoals tot nu toe het geval was. Er zijn geen discussies geweest. Alleen wordt hier gezegd dat ministers ruzie maken over dossiers. Er is vanmorgen een beslissing genomen. Vorige vrijdag is erover gediscussieerd in de ministerraad. Wat er in de grotere concentrische cirkels allemaal gebeurt, daar heb ik akte van genomen, maar ik ben minister-president, en samen met de ministers, heb ik dit dossier zeer au sérieux genomen. Met alle respect, mevrouw De Knop, maar uw populisme pik ik niet. Er is vandaag een beslissing genomen die straks zal worden toegelicht door de minister van Onderwijs.

Ik krijg kritiek dat, als ik een verklaring afleg, ik het debat smoor, en nu wachten we daarmee tot na de betogen. Het is nooit goed voor de oppositie. (*Applaus bij CD&V en de N-VA*)

De voorzitter: Ik heb geen enkel verzoek van de regering gekregen dat er een verklaring zou worden afgelegd.

Minister-president Kris Peeters: Dat is juist, voorzitter, u treft geen enkele schuld. Als u graag hebt dat de minister van Onderwijs eerst de beslissing toelicht, dan willen wij dat graag doen, maar wat mevrouw De Knop daar allemaal vertelt, is niet juist en volstrekt naast de kwestie.

Mevrouw Khadija Zamouri: Het is wel juist. Het is zeker en vast juist. Vorige week vrijdag was ik in het Brusselse Hoofdstedelijke Parlement in het kader van 'De kracht van je stem'. Daar stonden twee parlementsleden lijnrecht tegenover elkaar. Een parlementslid was van de N-VA en een ander van sp.a. Ze zeiden over onderwijs totaal het tegenovergestelde.

Minister-president Kris Peeters: Een parlementslid is geen minister.

Mevrouw Khadija Zamouri: De leerlingen van het zesde jaar secundair onderwijs vroegen zich af of die twee niet samen in dezelfde regering zitten. Er wordt dus ruziënd over de straat gerold. (*Applaus bij Open Vld*)

Minister-president Kris Peeters: Ministers en parlementsleden mogen altijd discussiëren. Ik luister naar iedereen, meerderheid en oppositie.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Vereeck, u moet goed beseffen hoe een begroting wordt opgesteld. Alle ministers komen uiteraard met enerzijds constant beleid en anderzijds bijkomende vragen. Dan wordt de discussie gevoerd over welke bijkomende vragen al dan niet gehonoreerd worden. Elke vraag wordt kritisch bekeken.

We hebben bijkomende vragen gekregen voor meer dan 1 miljard euro. Die moeten we trachten te verzoenen met een begroting in evenwicht. De Vlaamse Regering moet dan keuzes maken over wat wel en niet kan gebeuren. Dat is de manier van werken. Ik ga ervan uit dat mevrouw Kherbache weet dat dit op deze manier gebeurt en dat er keuzes zijn gemaakt. Die keuzes hebben we samen gemaakt. Die zijn trouwens goedgekeurd door de meerderheid in dit parlement. Ik zie dan ook geen probleem.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Ik vind dit een heel eigenaardige manier van werken. Om 14.02 uur, als de plenaire vergadering goed en wel is begonnen, krijgen we hier het bericht van de administratie dat er een beslissing is van de regering en dat de conceptnota capaciteitsmiddelen is goedgekeurd. Die was beloofd voor september. De nood werd echter steeds groter. Twee weken geleden werden vragen daarover uitgesteld. Het onderwerp was niet op de regeringsagenda gekomen, werd opnieuw met een week verschoven. Nog steeds was er geen beslissing en moesten vragen in de commissie worden uitgesteld.

Men houdt ons al weken aan het lijntje in de commissie. Wij zijn zo goed om onze vragen en interpellaties daarover uit te stellen om de regering de kans te geven die nota af te werken. Nu zijn we hier. Om 14.02 uur horen we dat de nota er is. Ik zou nu eerst graag de cijfers zien. Laat ons een beetje serieus blijven.

De heer Lode Vereeck: Minister Muyters, u hoeft me niet uit te leggen hoe bilaterales verlopen. Voor alle duidelijkheid, het is belangrijk dat de minister van Onderwijs de vraag op uw bord heeft gelegd en dat u die hebt tegengehouden om welke reden dan ook. Het is dan ook heel cynisch als wij de Antwerpse burgemeester horen vertellen dat de minister van Onderwijs spelletjes speelt. Ik denk dat de regering daar echt duidelijkheid moet in scheppen. Voorzitter, ik vind overigens dat wij eerst die beslissing van de regering moeten lezen.

De voorzitter: De heer van Rouveroij heeft het woord.

De heer Sas van Rouveroij: Voorzitter, dit is geen ernstige manier van werken. Dit is andermaal de uiting van een misprijzen voor dit parlement. Ik vraag een schorsing van de zitting om ons toe te staan deze nota te lezen. *(Applaus bij Open Vld)*

De voorzitter: Bent u het er allemaal mee eens dat mevrouw De Knop haar verhaal afmaakt en dat er vervolgens een verklaring van de regering komt?

De heer Sas van Rouveroij: We vragen een onmiddellijke schorsing. Mevrouw de Knop zal daarna opnieuw het woord nemen.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, ik ben het volstrekt oneens met de heer van Rouveroij dat de Vlaamse Regering geen respect heeft voor dit parlement, integendeel. Ik heb vroeger commentaar gekregen omdat ik had gevraagd om eerst een verklaring af te leggen en nadien het debat te voeren. Wij kregen toen het verwijt – ik weet niet meer wie dat toen heeft gezegd – dat we het debat zouden smoren door eerst een verklaring af te leggen. Wij willen het debat niet smoren.

Vanmorgen hebben we tijdens de vergadering van het kernkabinet de conceptnota van minister Smet ter goedkeuring voorgelegd aan de regering. Dat document kan aan het parlement worden bezorgd. Ik heb er dan ook geen enkel probleem mee dat de vergadering wordt geschorst zodat men met kennis van zaken het debat opnieuw kan aanvatten. Mogelijks zullen een aantal uiteenzettingen er dan volledig anders uitzien.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Voorzitter, ik zou hier ook nog iets willen zeggen.

De voorzitter: Mevrouw Van Steenberge, we zijn met een proceduredebat bezig. U hebt trouwens veel te lang gesproken op het spreekgestoelte. *(Opmerkingen van mevrouw Gerda Van Steenberge)*

De heer Sas van Rouveroij: Minister-president, door het schandelijk stilzitten van deze Vlaamse Regering in deze materie, is onder druk van de samenleving en onder druk van de voltallige oppositie, de Vlaamse Regering uiteindelijk toch tot enige actie overgegaan, schijnbaar vanmorgen. *(Rumoer)*

Dan is het ongepast om ons, voorafgaand aan het parlementaire debat, niet in kennis te stellen van wat beslist is. *(Applaus bij de oppositie. Opmerkingen van mevrouw Gerda Van Steenberge)*

De voorzitter: Men vraagt hier een schorsing om kennis te nemen van een standpunt dat de regering heeft ingenomen. De bedoeling is dus dat u een stuk krijgt van de regering, waaruit u kunt afleiden wat daarin staat. Minister-president, kunt u op dit ogenblik een stuk ter beschikking stellen van het parlement? En hoeveel bladzijden beslaat dat?

Minister Pascal Smet: Negentien bladzijden.

Mevrouw Irina De Knop: Voorzitter, dit is een parlement totaal onwaardig. *(Opmerkingen)*

De voorzitter: Maar ik richt mij tot uw fractieleider, mevrouw De Knop! Het is de heer van Rouveroij die het vraagt. *(Opmerkingen van mevrouw Irina De Knop)*

De voorzitter: Er wordt een schorsing gevraagd. Ik zorg dat iedereen het stuk krijgt. We schorsen tien minuten. Gezien uw intellectuele capaciteiten moet u dat in die tijd perfect kunnen lezen.

De heer Jos De Meyer: Voorzitter, voordat we schorsen, wil ik in alle duidelijkheid zeggen dat ik dit persoonlijk een foute beslissing vind. Ik volg dit probleem al jaren op, en de problematiek is veel ruimer dan de capaciteitsproblemen van 2013. De collega's die dat volgen, weten dat ook. Laat ons een debat ten gronde aangaan, zoals we begonnen zijn. Laat ons het debat voortzetten. Drie oppositiepartijen hebben reeds het woord mogen voeren, en nu moet er plots geschorst worden. *(Opmerkingen)*

Ook andere leden dan die van de oppositie mogen hun gedacht zeggen. Voorzitter, ik ben het niet eens met uw beslissing. (*Rumoer*)

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, we schorsen de vergadering.

- *De vergadering wordt geschorst om 14.33 uur.*
- *De vergadering wordt hervat om 14.51 uur.*

■

ACTUALITEITSDEBAT OVER DE CAPACITEITSPROBLEMATIEK IN HET ONDERWIJS (*Voortzetting*)

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de voortzetting van het actualiteitsdebat over de capaciteitsproblematiek in het onderwijs.

Inmiddels heeft iedereen de conceptnota ontvangen van de Vlaamse minister van Onderwijs, Gelijke Kansen, Jeugd en Brussel. Ik stel voor dat minister Smet een toelichting geeft.

Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, dames en heren, ik wou dit eigenlijk zeggen in een repliek, maar ik doe het toch in het begin. De afgelopen week – en dat hebben we ook al een beetje gehoord aan de manier waarop sommigen hun betoog hielden – ging het eigenlijk zelden over de feiten, maar was er heel vaak sprake van stemmingmakerij, vaak verkeerd gemonteerd – dat heb ik ondertussen ook al wel begrepen – zodat er zagezegd opgeklopte toestanden zouden zijn. Maar het moet over de feiten gaan. Iedereen heeft nu de beslissing van de Vlaamse Regering gekregen. Laat me toe om die even toe te lichten.

Afgelopen vrijdag heeft de Vlaamse Regering inderdaad ook over dit dossier gesproken. Toen hadden we afgesproken dat we vandaag, woensdag, via de schriftelijke procedure definitief de beslissing zouden nemen uit respect voor het parlement. Mevrouw Van Steenberge en de heer Bouckaert hadden immers ingestemd met het uitstellen van hun vragen met een week om zo de primeur aan het parlement te geven in de commissie Onderwijs, morgen. Dat was de timing die we in de regering hadden afgesproken, uit respect voor het parlement. Ik had me daartoe geëngageerd voor mevrouw Van Steenberge en de heer Bouckaert. Er is nu een actualiteitsdebat tussen gekomen, dat is uiteraard geen probleem, maar daardoor lichten we de beslissing vandaag toe. Ik wou even vertellen hoe de besluitvorming is verlopen.

We hebben vandaag de beslissing genomen. Ik wil eventjes onderstrepen dat het een beslissing is die we dit jaar drie maanden eerder nemen dan de voorbije jaren. Toen werden de beslissingen over de capaciteit altijd pas genomen in maart-april bij de begrotingscontrole. Al wie beweert dat deze regering talmt en geen beslissingen neemt, is verkeerd, want dit jaar wijzen we drie maanden eerder de capaciteitsmiddelen toe. Ik heb ook altijd gezegd dat we dit ten laatste eind januari aan de scholen moeten laten weten.

Laat me meteen vertellen hoe we het hebben gedaan. Het klopt dat de som van de verschillende taskforces 112,5 miljoen euro is. Sommigen doen geloven dat die 112,5 miljoen euro meteen op tafel moet liggen, dat het bedrag er meteen moet zijn om alle problemen in 2013 op te lossen. Dat is niet zo, het geld dient voor de komende jaren. Dat is ook logisch omdat we scholen moeten plannen. Het bedrag, die 112,5 miljoen euro, slaat op meerdere jaren.

We zijn met de verdeling van het geld vertrokken van twee uitgangspunten. Eerst en vooral is er een budget dat recurrent is – ik kom er straks op terug – van 1,6 miljoen euro. Het wordt voor specifieke projecten met een meerjarenengagement voorbehouden. Daarnaast willen we prioriteit geven aan de gemeenten waar de objectieve capaciteitsnood het grootst is.

Mevrouw Van Steenberge, u hebt er terecht op gewezen dat we vorig jaar hebben gezegd dat er een plan zou zijn in november. Ik was daar met een plan. We hebben toen afgesproken dat we dat met de koepels zouden bespreken. Op 13 januari, dus nog niet lang geleden, heb ik formeel van de koepels gehoord dat ze wilden dat de Vlaamse Regering dat geld zou verdelen, en niet de koepels. Vijf dagen later, op 18 januari, heb ik de Vlaamse Regering een voorstel gedaan met betrekking tot de verdeling van het geld. Zo is het gegaan. We hebben woord gehouden. We hebben het met iedereen besproken. Een paar dagen later heeft de Vlaamse Regering dan een beslissing genomen.

Bij het nemen van die beslissing hebben we rekening gehouden met de bevolkingsprognoses van de Studiedienst van de Vlaamse Regering. We hebben de inschrijvingsgegevens van de leerlingendatabank van Onderwijs genomen. We hebben de lokaal verzamelde en centraal aangeleverde capaciteitsramingen én de capaciteitsdossiers van 2010, 2011 en 2012 genomen. Met dat laatste bedoel ik het volgende. Het is niet omdat we geld hebben gegeven in 2010 of 2011 dat die school er noodzakelijkerwijze is of dat die plaatsen er in hetzelfde jaar zijn. Het is perfect mogelijk dat die plaatsen er dan in 2013 reëel komen. Dat zal ook gebeuren, ook in Antwerpen. Het geldt dat we in 2011 en 2012 hebben gegeven, zal in sommige gevallen leiden tot reële plaatsen in 2013. We hebben al die cijfers bij elkaar genomen. U vindt dat in de tabellen. Op basis van die vergelijking geven we dan extra middelen aan die steden of gemeenten waar de problemen het meest acuut zijn. We hebben dus niet gekozen voor een verneveling van de middelen, waarbij iedereen wat krijgt. Dat lost immers geen problemen op. We willen problemen oplossen. Ik zal zo dadelijk de verdeling toelichten.

Tegelijk hebben we beslist dat we ook verscherpt zullen monitoren voor de andere gemeenten of steden die geld hebben gevraagd. Mijn medewerkers en de mensen van de administratie zullen de komende dagen en weken naar die gemeenten gaan om met iedereen de cijfers door te nemen en na te kijken of dat op het terrein daadwerkelijk tot extra plaatsen heeft geleid. Dat geldt ook voor de gemeenten die al extra geld hebben gekregen. Op basis van die objectieve inschatting zullen we dan, zoals we dat overigens in september bij de begrotingsopmaak hebben afgesproken, bij de begrotingscontrole eventueel in extra middelen voorzien.

Welke beslissing hebben we dan vandaag genomen? In de pers hebben velen het gehad over 30 miljoen euro. Ik heb dat ook gelezen. De aandachtige lezer had echter kunnen zien dat er in de begroting eigenlijk in meer dan 30 miljoen euro is voorzien. Het klopt dat we 30 miljoen euro aan extra middelen voor capaciteit hebben ingeschreven in de begroting. Daarnaast is 1,6 miljoen euro recurrent als vaste post in de begroting opgenomen, en daarnaast is er ook nog een bedrag van 7,5 miljoen euro dat uit de reguliere scholenbouw komt. We halen geen geld weg uit die scholenbouw, maar historisch bestond daar een afspraak dat maar 96 procent van dat geld daadwerkelijk zou worden uitgegeven en dat 4 procent niet wordt uitgegeven, door allerlei mechanismen. Ik denk dat mevrouw Vanderpoorten dat nog wel zal weten. Welnu, die 4 procent hebben we ontdooid. We gebruiken dat geld wél. We hebben dat overigens de afgelopen twee jaar ook al gedaan. Het is de derde keer dat we dat doen.

Dat betekent dus dat we vandaag 39,1 miljoen euro zullen toebedelen aan een aantal steden en gemeenten waar de problemen het grootst zijn. Dat is nog altijd veel meer dan de 30 miljoen euro waarover een aantal mensen het voortdurend hadden. Nogmaals, bij de begrotingscontrole zullen we in extra geld voorzien als uit een objectieve en doorgedreven monitoring blijkt dat sommige steden en gemeenten ook nog extra geld nodig hebben. Van

die 39,1 miljoen euro zal 20,1 miljoen euro naar Antwerpen gaan voor nieuwe initiatieven, terwijl Brussel 6 miljoen euro, Gent 6 miljoen euro, Asse 5 miljoen euro en Denderleeuw 2 miljoen euro krijgt.

U ziet, voor wie dit dossier goed volgt, dat de Vlaamse Regering een engagement opneemt en dat er een duidelijke stijgende lijn zit in de toegekende middelen voor extra capaciteit. In 2010 hebben we 12 miljoen euro uitgetrokken, in 2011 26,2 miljoen euro, in 2012 31,1 miljoen euro en in 2013 – zonder begrotingscontrole – wordt dat 39,1 miljoen euro. Als je dat allemaal optelt, kom je aan 108,4 miljoen euro. Dat bedrag geeft de Vlaamse Regering de afgelopen drie jaar en dit lopend begrotingsjaar aan de extra capaciteit voor de scholen, geld dat niet was afgesproken bij de vorming van deze regering, geld dat we hebben moeten zoeken. 108,4 miljoen euro is in mijn wereld nog altijd heel veel geld en zelfs in de onderwijswereld is dat heel veel geld.

Mevrouw De Knop, ik weet wat het is als ouders op zoek moeten gaan naar een klas. Ze hebben die tot nu toe allemaal gevonden. Herinner u dat in 2010 op deze plaats verschillende mensen hebben gezegd dat ik overmoedig was, of er nog andere woorden voor hebben gebruikt, omdat we zeiden dat in september 2010 elk kind een plaats zou hebben. U moet mij niet komen vertellen hoe belangrijk dat is. *(Opmerkingen van mevrouw Irina De Knop)*

Iemand heeft een aantal gemeenten opgesomd, ik ga dat ook doen. Antwerpen heeft de afgelopen drie jaar en dit jaar erbij 44,2 miljoen euro gekregen, Brussel 29,2 miljoen euro, Gent 16,6 miljoen euro, Asse 5 miljoen euro, Roeselare 3,4 miljoen euro, Denderleeuw 2 miljoen euro, Mechelen 1,9 miljoen euro, Sint-Niklaas 1,5 miljoen euro, Halle 1,5 miljoen euro, Vilvoorde 500.000 euro en Leuven 430.000 euro. U ziet, voorzitter, dat voor ons de wereld inderdaad groter is dan Antwerpen, Brussel en Gent. Ook elders in Vlaanderen zien we de problemen, en we geven effectief geld.

Ik heb toegelicht wat we hebben gedaan. We hebben de afgelopen weken en maanden niet getalmd of uitgesteld, maar geobjectiveerd, en we zijn zorgzaam omgesprongen met de schaarse middelen in deze budgettaire moeilijke tijden. Dat is de opdracht die de Vlaamse Regering mij heeft gegeven en die we als ploeg opnemen. We moeten zorgen dat we die loyaal en eerlijk uitvoeren, zonder gespin, zonder talmen en zonder politieke spelletjes. Dat verwachten mensen van ministers. Ik dank u. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: Mevrouw De Knop heeft het woord.

Mevrouw Irina De Knop: Voorzitter, krijg ik opnieuw zeven minuten, want het debat is wel grondig gewijzigd intussen? *(Opmerkingen)*

Ik had er nog maar twee minuten op zitten.

Minister-president, minister Smet, ik kreeg net een leuk sms'je dat ik u moet feliciteren omdat een conceptnota van u is goedgekeurd door de regering en niet wordt gecontesteerd. Vandaag is het een historische en blijde dag. *(Applaus bij Open Vld)*

Dat is maar een klein grapje, terug naar de ernst van de zaak, en dit is toch wel redelijk ernstig. Ik kan mijn betoog voortzetten waar ik gestopt was: beschamend. Het is beschamend, minister, minister-president, dat we eerst een actualiteitsdebat moeten vragen om te weten wat de besluitvorming zal zijn van de Vlaamse Regering. *(Rumoer)*

Ik wens niet te worden onderbroken, minister-president.

Deze morgen heb ik heel goed geluisterd naar wat minister Muylers heeft gezegd. Ik heb heel goed geluisterd. Hij heeft met geen woord gerept, met geen woord, over een mogelijke oplossing, zelfs niet dat daar een zicht op zou zijn in de loop van deze dag. Minister, u hebt daarentegen gezegd dat er vele noden en vele vragen zijn, die u allemaal zorgvuldig moet afwegen en in evenwicht houden. Er zijn inderdaad vele noden en vele vragen, maar als er nu één kerntaak is, dan is het potverdorie toch wel zorgen dat de kinderen een plaats hebben! *(Applaus bij Open Vld)*

Maar neen, blijkbaar werd de adem van de heer De Wever te heet in uw nek. Hij is hier vandaag aanwezig. Dat toont al volledig de ernst van de situatie aan. Dit is een schouwspel dat absoluut niet voor herhaling vatbaar is. U zet hier eigenlijk het parlement – ik zal een heel lelijk woord gebruiken – te kakken! Dat pikken wij niet!

Minister-president, vrijdag had u een beslissing moeten nemen met uw regering. Dat was trouwens aangekondigd door de minister in de commissie Onderwijs, waar er twee vragen waren van leden. Er zou een beslissing worden genomen in de Vlaamse Regering op vrijdag. Dan hadden we hier vandaag netjes, met de conceptnota of met een andere beslissing in de hand, een mooie discussie kunnen voeren, die wij ook op een degelijke manier hadden kunnen voorbereiden.

Concreet wil ik het hebben over wat hier beslist wordt – het is een conceptnota, 9 miljoen euro extra: dat is oké, maar dat is nog altijd veel te weinig, minister, wat u daar ook over zegt. In Antwerpen heeft men duidelijk een bedrag van 51 miljoen euro naar voren geschoven. In Gent schuift men een bedrag van 24 miljoen euro naar voren, uiteraard over verschillende jaren. Maar dan nog, minister-president, is dit een druppel op een hete plaat. U zegt dat het geen verneveling van middelen is. Inderdaad niet, het is maar een heel klein druppeltje op een heel hete plaat. Eigenlijk blijft het discours dat ik had voorbreid, grotendeels overeind. Het toppunt van alles is dat ik u hoor zeggen: we zullen bij de begrotingscontrole zien wat verder nodig is. Daar moeten we het mee stellen! Nu weten we wat de regering dit jaar gaat doen. In uw fameuze beslissing lezen we dat u zich engageert om bij de opmaak van de begroting 2014 in bijkomende middelen te voorzien. We weten wat dat betekent, minister.

Aan uw tijdsbesteding van de afgelopen weken hebben we eigenlijk lak. U zegt dat u dat ruim op voorhand hebt gedaan, dat we het nu al in januari weten terwijl dat vorige keer pas in mei was. Vindt u het prima dat we pas in mei of in januari weten wat ons te doen staat voor het komende schooljaar dat in september aanvangt? Hebt u ooit lokale verantwoordelijkheid genomen, minister? Ik dacht het niet. (*Opmerkingen van minister Pascal Smet*)

In een gemeente als schepen? Ah, voilà, gedaan met 'klappen'. Een aanbesteding voor nog maar stomme containerklasjes, weet u hoe lang u daarover doet? Dan zijn het nog maar containerklasjes. Bent u in Vlaanderen tevreden met containerklassen voor kinderen? Is dat duurzaam? Is dat de topregio die wij willen zijn? Is dat het voorbeeld dat wij willen geven aan onze kinderen? In godsnaam! (*Applaus bij Open Vld en Groen*)

Voorzitter, als ik mag besluiten: ik word hier triest van. Als een Vlaamse Regering dit probleem niet alleen niet kordaat kan aanpakken maar ook niet mooi voorbereid een kerntaak kan uitoefenen, dan is dat echt een blaam voor Vlaanderen. U wilt een topregio zijn, Vlaanderen in Actie, bij de beste leerlingen van de klas zijn, maar we kunnen nog niet eens een plaats op school garanderen voor het volgende schooljaar. Ik ga besluiten met een heel duidelijke vraag: kunt u oprecht garanderen dat niemand, geen enkel kind, geen enkele ouder, geen plaats zal vinden op een school in september? Kunt u dat garanderen? (*Applaus bij Open Vld en Groen*)

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Vorige week hebben we een debat gehouden over de kennis van afgestudeerde leerkrachten. Ik ben blij voor een aantal politici onder ons dat er geen debat over de kennis van politici wordt gehouden. Het is immers beschamend.

Ten eerste, er is geen schoolplicht. Er is een leerplicht. Ten tweede, wat mevrouw De Knop hier over de begroting en over onze werkwijze heeft verkondigd, is beschamend. Ze zou een neus als Pinokkio moeten krijgen van wat ze hier allemaal heeft gezegd. (*Rumoer*)

Zoals de minister net heeft verklaard, zijn in de commissie afspraken gemaakt. Als het juist is, mag het ook worden gezegd. Iedereen weet dat ik niet van show houd. Ik wilde in de commissie met kennis van zaken een dossier bespreken. Nu hier op basis van een document van negentien bladzijden een debat over een zo belangrijke materie houden, gaat niet. Daar is de problematiek te zwaar voor. We hebben de minister toen een week uitstel verleend. Hij

had ons immers beloofd dat de Vlaamse Regering afgelopen vrijdag een beslissing zou nemen en dat het dossier dan in de commissie zou worden besproken. Nu krijgt de minister het verwijt dat de Vlaamse Regering afgelopen vrijdag een beslissing heeft genomen en dat het dossier in de commissie zal worden besproken. Ik kan niet meer volgen.

Ik zal voor het overige het woord niet meer vragen. Ik wil de inhoud van het document lezen en de minister op basis daarvan vragen stellen. *(Opmerkingen van mevrouw Elisabeth Meuleman)*

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Voorzitter, ik zou de minister van Onderwijs twee vragen willen stellen.

Mijn eerste vraag heeft betrekking op de timing. Volgens de minister hebben de koepels hem op 13 januari 2013 gevraagd een beslissing te nemen. Zijn plan was klaar op 18 januari 2013. Vervolgens is het door de Vlaamse Regering besproken. De vraag is waarom het dan zo lang heeft geduurd voor de Vlaamse Regering knopen kon doorhakken. Waar lag het kalf op 18 januari 2012 gebonden?

Mijn tweede vraag heeft betrekking op de woorden van de fractieleider van de N-VA. Volgens hem heeft de burgemeester van Antwerpen enkel retorische vragen gesteld. Ik neem daar akte van. Ik zou nu graag een echte vraag stellen. Heeft de minister indicaties dat het bedrag van 20,1 miljoen euro voor Antwerpen zal volstaan? Daar is de hele problematiek natuurlijk mee gestart. Ik heb begrepen dat de behoefte ongeveer 50 miljoen euro bedraagt. De minister komt nu af met 20,1 miljoen euro. Heeft hij indicaties dat nu vanuit Antwerpen wel tevreden zal worden gereageerd?

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel: Voorzitter, ik vind het moeilijk te aanvaarden dat een collega van leugens wordt beschuldigd. De Vlaamse Regering heeft verwarring gezaaid. Wij hebben vorige week twee vragen om uitleg ingediend. Wij hebben die vragen om uitleg gesteld. Dat is absoluut niet op applaus van de Vlaamse Regering onthaald. Het klopt dus niet dat er niets is misgelopen, dat wij het enkel voor de show doen en dat wij geen grondig debat willen. We proberen al enige tijd te ontdekken of in verband met dit dossier vooruitgang wordt geboekt. Volgens mij is dat ons goed recht. *(Applaus bij Open Vld)*

De heer Boudewijn Bouckaert: Die nota is een belangrijk en grondig stuk. Mogen wij daar nu vragen over stellen, terwijl mevrouw Meuleman daar in haar mooie groene kledij staat te pronken? *(Gelach. Rumor. Applaus bij het Vlaams Belang)*

Mevrouw Meuleman, dat is niet kwaad bedoeld.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Mijnheer Bouckaert, niet iedereen heeft een das als de uwe. *(Gelach. Applaus bij Groen)*

De heer Boudewijn Bouckaert: Ik bedoel dat het voor mevrouw Meuleman niet geestig zou zijn daar als een passieve toeschouwer te moeten staan luisteren naar een debat dat zich hier over deze nota ontwikkelt. Mijn vraag is dan ook eerlijk bedoeld. Wat is de systematiek van deze vergadering?

Stellen we hier nog verder vragen over de nota? Houden we een debat over de nota of laten we het eerder gestarte debat verder lopen? Ik heb zelf ook een aantal vragen over die nota. Verschuiven we de technische vragen over de nota naar de commissie? Indien we dat niet zouden doen, zou ik ook een aantal vragen willen stellen.

De voorzitter: Mijnheer Bouckaert, u kunt uw vragen uiteraard vandaag al stellen. Ik zal u in de loop van de vergadering de kans geven minister Smet uw vragen voor te leggen.

De heer Boudewijn Bouckaert: Dat is goed.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Minister, indien ik het goed heb begrepen, hebt u zonet verklaard dat in de pers is verschenen dat de begroting voor de capaciteit in 30 miljoen euro voorziet. Wij, leden van het Vlaams Parlement, en de pers hebben dat blijkbaar niet goed gelezen. Eigenlijk is in de begroting in nog veel meer geld voorzien.

U hebt dit vervolgens uitgelegd. Naast dat bedrag van 30 miljoen euro, gaat het ook nog om 1,6 miljoen euro aan recurrente uitgaven en om een onderbenutting van 7,5 miljoen euro.

U komt zo op 39,1 miljoen euro. Dat cijfer vinden wij nu ook terug in de nota. Daarover gaat de verdeling. Conclusie: er is niet één extra eurocent voor capaciteit bijgekomen op dit moment. Dat vind ik een groot probleem. Er is niets extra's vandaag, terwijl de regering vorige week nog bekendmaakte dat er op de rekening 2012 240 miljoen euro overschot is. Minister-president, vindt u de capaciteitsnoden dan niet groot genoeg om een deel van dat overschot toch te investeren in scholenbouw?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik weet dat de begroting technisch is en dat dat moeilijk is om te begrijpen. *(Opmerkingen)*

Dat is echt, echt niet bedoeld met gelijk welke achtergrond. Ik wil alleen zeggen dat een begroting jaarlijks is, en dat een overschot in 2012 niet kan worden aangewend in 2013. Als je dat wel doet, heb je een uitgave in 2013, en die wordt aangerekend in 2013. In het bedrijfsleven kun je dat anders doen. Daarom zeg ik het, en ik heb geen enkele andere bijbedoeling. In het bedrijfsleven kun je het overschot, de winst in een bedrijf, reserveren voor een uitgave het jaar daarna. Wij kunnen dat niet doen vanwege Europa, de ESR-begroting en het Rekendecreet. Ik wou dat zeggen, en zeker niet met de bedoeling te suggereren dat het moeilijk te snappen is als je het bekijkt vanuit een meerjarenperspectief.

De voorzitter: De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Minister van Begroting, ik vind het niet erg als u technisch wordt. We kunnen u nog altijd volgen. Maakt u zich geen zorgen. Maar de monitoring van de begroting 2012 start normaal vanaf de maand oktober. Vanaf oktober krijgt u nota's van de administratie van het departement Financiën. Daarin wordt minutieus de stand van de uitgaven en ontvangsten bijgehouden, zodanig dat u al in oktober zicht krijgt op de uitvoering van de begroting 2012. Het kan gebeuren, en ik spreek uit ervaring, dat je een slag om de arm houdt om een potje te reserveren voor dossiers die nog uit de kast vallen. Maar als u vandaag aan mij komt zeggen dat u in oktober, november, december geen enkele maatregel hebt kunnen nemen om een budget van 50 tot 100 miljoen euro vrij te maken exclusief voor het capaciteitsprobleem in de scholen, dan moet ik u zeggen, minister van Financiën en Begroting, dat u uw job niet goed gedaan hebt en dat u zich ofwel hebt laten misleiden of dat u tekort bent geschoten. *(Applaus bij de oppositie)*

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Van Mechelen, u had als minister van Financiën en Begroting in het verleden onderbenuttingen van ongeveer 1 miljard euro op bepaalde aspecten. Ik wil dit in verhouding zien. Wij eindigen op minder dan 1 procent naast de begroting. Ik heb de monitoring gekregen en gevolgd. Wij hebben gedaan wat we konden binnen de begroting zoals ze is goedgekeurd door dit Vlaams Parlement. Met de monitoring van december in de hand hebben we nog een aantal maatregelen genomen. Mijnheer Van Mechelen, u zegt dat ik misleid ben. Wij gaan af op de informatie die we krijgen en op dezelfde methodiek zoals u deed. Ik kan u zeggen dat wij in eer en geweten beslissingen hebben genomen. Wij hebben dat gisteren in de commissie toegelicht. Ik begrijp dat we dat volgende week in de commissie in detail zullen bespreken. Ik wil die discussie graag verder met u voeren.

De heer Dirk Van Mechelen: Ik geef drie cijfers uit uw eigen nota, die we gisteren ter beschikking hadden voor de discussie. Bij de onderbenutting van de uitgavenkredieten kwamen er belangrijke sommen vrij bij de instellingen: er werden voor 49,7 miljoen euro meer ontvangsten gerealiseerd – dat weten we in november, december – bij het Zorgfonds; er werd 8,3 miljoen euro extra reserve opgebouwd; bij de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM), waar er bijna geen activiteiten meer zijn, is er een verbetering van 27,2 miljoen euro. Waarom hebt u die middelen niet geactiveerd?

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Van Mechelen, ik denk dat er in datzelfde document ook enkele externe eenmalige tegenvallers staan vermeld. Daarvoor moeten we natuurlijk ook een oplossing vinden.

Op 20 december 2012 hadden we nog een monitoring. Tussen 20 december 2012 en januari 2013 hebben wij vanuit de instellingen extra informatie gekregen, die maakt dat er de facto een overschot van 240 miljoen is.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Voorzitter, ik weet niet of het capaciteitsprobleem in het onderwijs belangrijk genoeg is voor de Open Vld om het debat daarover verder te zetten? Er is gisteren in de commissie afgesproken dat het debat waar u het over hebt, volgende week zal worden gevoerd in de commissie. En u wilt nu opeens de scope verleggen? U vraagt respect voor de oppositie, wij vragen respect voor het parlement. *(Opmerkingen van de heer Eric Van Rompuy en de heer Lode Vereeck).*

De heer Dirk Van Mechelen: Sorry, dat het u stoort, collega, sorry dat het u stoort. Maar dit zijn de cijfers.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Ik zou het volgende willen zeggen als voorzitter van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting. Ik heb gisteren van de oppositie gehoord dat zij vinden dat deze Vlaamse Regering onvoldoende structureel bespaart. Open Vld heeft een heel jaar lang, net zoals de heer Vereeck, voorspeld dat het evenwicht niet zou worden behaald, dat er tekorten zouden zijn en gezegd dat we onvoldoende provisies hadden aangelegd, dat we moeten buffers aanleggen en dat we structurele besparingen moeten doorvoeren. Nu voeren we hier vandaag de discussie over de capaciteit van het onderwijs, en nu hoor ik de heer Van Mechelen zeggen dat we 100 miljoen euro hadden moeten vrijmaken.

Men moet een beetje intellectueel en politiek consistent zijn. Ik denk dat dat pure oppositiepraat is en dat de discussie die we nu hier voeren, een discussie te gronde is. Maar dat koppelen aan de begrotingspolitiek van de Vlaamse Regering 2012 is intellectueel niet eerlijk, mijnheer Vereeck. *(Opmerkingen van de heer Dirk Van Mechelen en de heer Lode Vereeck)*

De voorzitter: Neen, neen, neen. Ik stop ermee. Ik stop ermee.

Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Voorzitter, collega's, jaar na jaar weten we nu al dat er een tekort is aan plaatsen, en dat we nauwelijks elk kind naar school kunnen sturen in Vlaanderen. En als we ze naar school sturen, moeten ze vaak van de ene kant van de stad naar de andere kant van de stad naar school omdat er in de school van hun buurt geen plaats meer is. Dan vind ik dat we verplicht zijn om meer te investeren in schoolinfrastructuur.

Betekent dit dat we het evenwicht moeten loslaten en de buffers moeten opgebruiken? *(Opmerkingen van de heer Eric Van Rompuy)*

Neen, mijnheer Van Rompuy, dat is niet wat ik gezegd heb, dat kan iedereen nalezen in het verslag. Dat betekent dat we andere keuzes hadden moeten maken met deze Vlaamse Regering, omdat de keuzes die we nu maken niet eens garanderen dat we elk kind een plaats

kunnen beloven op school. *(Opmerkingen van mevrouw Gerda Van Steenberge. Applaus bij Open Vld)*

De heer Dirk Van Mechelen: Ik vind dit een persoonlijk feit: de voorzitter van de commissie misbruikt zijn gezag. Hij misbruikt zijn gezag. *(Opmerkingen)*

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Ik wist dat minister Smet zijn betoog ging beginnen met het zinnetje “Ik heb ervoor gezorgd dat elk kind een plaats had op school, en ik zal daar ook voor zorgen in 2013.” Hij heeft dat inderdaad gezegd. Hij zegt dat elke keer, bij elk capaciteitsdebat.

Ik heb daar toch wel een aantal bedenkingen bij. Ten eerste hebben vooral veel steden en gemeenten en scholen zelf ervoor gezorgd, met beperkte ondersteuning, te beperkte ondersteuning van de Vlaamse Regering, dat elk kind een plaats had op school. Hoe hebben ze dat gedaan? Ze hebben stoeltjes bijgezet, ze hebben lokalen omgebouwd tot klasjes – soms een stukje turnzaal, soms een schoonmaaklokaal –, ze hebben creatieve oplossingen gezocht via bubbelklasjes, ze hebben containers waarvan de houdbaarheidsdatum al lang was overschreden, nog laten staan. Zo hebben ze het gedaan, omdat er te weinig middelen waren vanuit de Vlaamse Regering zelf.

Een tweede bedenking, minister: het is toch de evidentie zelf dat we er vanuit Vlaanderen voor zorgen dat elk kind vorige september, volgende september, en alle toekomstige septembers, een plaats heeft op school. Het is toch een absolute kerntaak voor de overheid om ervoor te zorgen dat elk kind naar school kan. Dat we daar nu al zo lang over discussiëren, betekent dat we voor deze kerntaak, zoals voor andere kerntaken die voor ons van essentieel belang zijn – op het vlak van welzijn en de wachtlijsten daar – onvoldoende middelen uittrekken.

Dat betekent één ding voor mij, minister: we moeten de begrotingsopmaak serieus overdoen. We moeten andere keuzes maken en andere prioriteiten leggen om op een deftige manier te kunnen voldoen aan de kerntaken van Vlaanderen. *(Applaus bij Groen en Open Vld)*

De voorzitter: Mevrouw Deckx heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Deckx: Mevrouw Meuleman, u had verwacht dat de minister onmiddellijk zou zeggen dat hij voor voldoende plaatsen zou zorgen. Heeft hij dat dan niet gedaan? *(Opmerkingen van mevrouw Elisabeth Meuleman)*

Kent u één kind dat op dit moment geen plaats heeft in een school? Kunt u een naam noemen?

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Mevrouw Meuleman, ik wil een bemerking maken bij uw discours. Los van de capaciteitsproblematiek weet u toch wel dat de investeringen in schoolgebouwen nooit voor de volle 100 procent van de Vlaamse overheid komen? Bij het vrij, het stedelijk en het provinciaal onderwijs treedt de Vlaamse overheid op als subsidiërende overheid. Het schoolbestuur moet vanuit zijn opdracht als schoolbestuur met middelen over de brug komen. *(Opmerkingen van mevrouw Elisabeth Meuleman)*

Ik wil niet dat u het beeld ophangt dat enkel en alleen Vlaanderen investeert. Schoolbesturen doen dat ook.

Mevrouw Irina De Knop: Mevrouw Deckx, natuurlijk kunnen we zulke kinderen opnoemen. Uiteindelijk heeft elk kind misschien wel een stoel gevonden, maar was dat in de eigen gemeente? Of hoeveel kilometer was dat van zijn of haar huis? Was dat in het net van de keuze van de ouders? Daar spreken we veel te weinig over! Ik vind dat een fundamenteel element! Dat is de vrije keuze. Dat is een basisbeginsel in Vlaanderen. Maar we spreken daar niet meer over, we zijn allang blij als we een plaats vinden binnen 5 kilometer van onze woning, als we in de stad wonen.

De voorzitter: De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Mijnheer Van Dijck, dat is een interessant thema, dat Vlaanderen niet voor 100 procent financiert. Uw partijgenoot, minister Bourgeois, heeft echter op de financiële toestand van de gemeenten gewezen. Daarmee komen we bij het grote probleem van het gemeentelijk onderwijs. Ik snap heel goed dat er momenteel te weinig middelen zijn en dat er capaciteitsproblemen zijn.

Maar maak vandaag maar eens een meerjarenplanning als gemeente. Dat is een gigantisch probleem voor de gemeenten met gemeentelijk onderwijs. Het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs (AGION) geeft zelfs niet door wanneer men de overheidsmiddelen zal ontvangen. Zelfs al is dat pas binnen twaalf jaar, AGION zou dat moeten meedelen, dan kunnen we het over meerjarenplanning hebben. Het wordt hoog tijd dat de gemeenten eens kunnen gaan plannen.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Het kan zijn dat niet alle kinderen een plaats gevonden hebben in de gemeente of het net van hun keuze. Mevrouw De Knop, ik snap u niet goed. Waarom hebt u er dan niet voor gezorgd dat het Inschrijvingsdecreet niet werd goedgekeurd? Dan hadden we dat probleem niet gehad. *(Opmerkingen van mevrouw Elisabeth Meuleman)*

Hadden we in het verleden geen minister gehad die het nodig vond om een GOK-decreet te maken, dan hadden we dat probleem ook niet gehad. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Mijnheer Van Dijck, uiteraard weet ik dat de scholen zelf een deel moeten financieren. Hoeveel scholen staan er precies op de wachtlijst die hun deel van de koek klaar hebben maar waar de Vlaamse overheid niet over de brug kan komen? Hoe lang zijn de wachtlijsten precies? Daar zit het probleem absoluut niet.

Naast het aanbieden van een plaats is er nog het recht op de vrije schoolkeuze, dat is een grondwettelijk recht. Ouders moeten in principe de school kunnen kiezen naar overtuiging, levensbeschouwing en locatie. Hoe ver zijn we daar niet vandaan? Hoe fundamenteel komt dat niet al jaren lang in het gedrang? Kinderen moeten ofwel naar een school waarvan ze de levensbeschouwing niet echt delen, ofwel moeten ze kilometers ver van huis naar de andere kant van de stad gaan, met alle problemen van dien inzake mobiliteit en de combinatie van school, werk en gezin. Dat is geen goed beleid.

Jaar na jaar voeren we op zeer korte termijn een ad-hocbeleid, en dat is onwerkbaar voor scholen, inrichtende machten, en steden en gemeenten. Minister, u hebt gezegd: "We zien wel bij de begrotingscontrole." U hebt dat hier ook herhaald. We zijn zelfs drie maanden vroeger, en daar bent u nog fier op ook. De vorige keer wist men het ook maar in mei en is men er toch in geslaagd om in september voldoende plaatsen te creëren. Ja, door veel goodwill van scholen en steden. Misschien doen ze dat één keer, twee keer en zelfs drie keer, maar het is niet werkbaar voor de komende jaren. Er is dus nood aan een meerjarenplan.

Minister, u zegt dat er 112 miljoen euro nodig is, maar dat dat niet voor volgend jaar is, maar voor een aantal komende jaren. Wel, hoe zit het dan met dat budget voor die komende jaren? Vraagteken, vraagteken, vraagteken! Zullen de steden en gemeenten en de scholen daar ook zicht op krijgen? Want dat is wel belangrijk. Neen, we denken nog steeds op de termijn van één jaar om te kunnen voldoen aan de plaatsen die er tekort zijn.

Mijnheer De Wever, ik deel de verontwaardiging over het politieke spelletje van mevrouw Kherbache dat hier is gespeeld. De N-VA maakt inderdaad deel uit van de Vlaamse Regering. Al jaren na elkaar wordt het capaciteitsprobleem en het gebrek aan financiële middelen om dit op te lossen in het Vlaams Parlement aangekaart. Misschien was u hier te weinig om daarvan op te hoogte te zijn. Maar om nu te zeggen dat Pascal Smet extra geld voor Antwerpen tegenhoudt omdat de N-VA er de burgemeester levert en de socialisten niet meer in de meerderheid zitten, wie gelooft dat? Alsof minister van Begroting Muylers heeft

gezegd, hier, ik heb hier wat extra geld voor scholenbouw en capaciteit in Antwerpen, en minister Smet zou dat hebben durven tegen te houden. Mijnheer De Wever, maak dat de ganzen wijs. Dat was er echt over. *(Applaus bij Groen en Open Vld)*

Mijn besluit: Groen heeft geen zin om in het Vlaams Parlement vanaf nu wekelijks de gemeenteraad van Antwerpen dunnetjes over te doen. We zijn het er, over de partijgrenzen heen, over eens dat het een plicht is om een plaats op school te kunnen bieden voor elk kind. Goed basisonderwijs in de eigen buurt is iets waar we allen, los van ideologie, naar streven maar waar we nu mijlenver vanaf staan. Laten we dringend middelen vrijmaken om ervoor te zorgen dat elk kind dat in Vlaanderen wordt geboren er ook op een kwaliteitsvolle manier naar school kan gaan. *(Applaus bij Groen en Open Vld)*

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Voorzitter, collega's, ik heb spijt dat de minister-president niet meer aanwezig is. Met zijn tactisch spelletje en zijn non-beslissing van vandaag is hij er toch enigszins in geslaagd dit debat volledig in de vernieling te rijden, waardoor de vragen die moeten worden gesteld, nu niet meer worden gesteld.

Minister, ik heb de conceptnota even doorgenomen, en ik ben er niet echt van onder de indruk. U hebt gezegd dat u in de begroting 2012 30 miljoen euro extra middelen zult uittrekken voor capaciteit onderwijs. Nu komt u hier aan met een nieuwe beslissing. Een beslissing die blijkbaar tijd nodig had om te kunnen worden genomen, want ze is meermaals op de tafel van de regering gekomen en er meermaals ook terug af gegaan. Ik vraag me af wat daarvan de reden was. Misschien kunt u dat straks even uitleggen. Dat men in amper drie dagen tijd toch een beslissing kan nemen, vind ik een eigenaardige gang van zaken.

Wat deze bijkomende middelen betreft, kan ik enkel vaststellen dat het geen bijkomende middelen zijn. Als we spreken over 7,4 miljoen euro die in deze nota is vervat, dan stel ik vast dat de onderbenutting is weggeslagen, en niet meer dan dat. Antwerpen krijgt 20 miljoen euro terwijl de noden 51 miljoen euro waren. Ik vraag me af – en ik kijk naar de heer De Wever – of dat met 20 miljoen euro kan worden beredderd in Antwerpen. Vraag even aan de heer Marinower hoever hij staat, en dan kunt u me daar straks een antwoord op geven.

Anders heeft men in de media ook politieke spelletjes gespeeld door te zeggen dat men in Antwerpen 51 miljoen euro nodig heeft, terwijl het misschien met 20 miljoen euro kan worden opgelost. Dat wil ik graag vernemen.

Ik kan eigenlijk kort zijn over dit notaatje dat is afgescheiden door de Vlaamse Regering. Dit is een hoopje voluntarisme, een hoopje peptalk, niet meer dan dat. Er zijn geen extra middelen. Op een moment dat iedereen over de partijgrenzen heen zegt dat het zo belangrijk is dat alle kindjes naar school kunnen gaan en dat er voldoende capaciteit moet zijn voor alle kindjes, is het toch wel schrijnend te moeten vaststellen dat alle middelen uit het budget van Onderwijs moeten komen. Er is geen enkele mogelijkheid om binnen het budget middelen uit te trekken voor die inhaalbeweging inzake capaciteit.

Ik herinner me de vorige regering-Peeters, toen die met die DBFM-constructies en -operaties (design, build, finance and maintain) op de proppen kwam. Daarmee ging men tegen 2016, dat is over drie jaar, meer dan tweehonderd scholen bouwen. Ik stel vast dat er met dat systeem nog geen enkele school is gebouwd. Wanneer u die tweehonderd scholen tegen 2016 wilt halen, dan zult u zich moeten reppen. Dit is natuurlijk een verhaal van too little, too late. Dat is de enige vaststelling die we kunnen maken.

Ik vind dit een schandalige houding van deze Vlaamse Regering. We weten allemaal dat onderwijs heel belangrijk is en dat het van groot belang is dat alle kinderen naar school kunnen gaan. Het is dan ook erg vast te stellen dat naast het budget Onderwijs geen enkele minister middelen veil heeft om die inhaalbeweging te maken. Ik heb daar mijn bedenkingen bij. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De heer De Wever heeft het woord.

De heer Bart De Wever: De heer Wienen heeft me een vraag gesteld, en ik zou daar graag op antwoorden, met uw goedvinden.

Ik heb intussen contact genomen met de collega's van 't Schoon Verdiep. Ik wil de Antwerpse gemeenteraad hier niet overdoen. Er is echter gevraagd hoe de Antwerpse meerderheidspartijen zullen reageren op de middelen die in Antwerpen worden toegewezen en hoe wij met die situatie aan de slag zullen gaan.

Enerzijds zijn wij verheugd maar anderzijds zijn wij ook bezorgd. We zijn verheugd omdat er duidelijkheid is en omdat we nu weten in welk stuk we spelen voor 2013. We zijn ook blij met de verdeelsleutel van de voorziene extra 39 miljoen euro voor scholenbouw. De Vlaamse Regering heeft daarbij duidelijk verdeeld op basis van de objectieve noden. Ik weet dat dat niet evident is want als er een koek is, begint iedereen daaraan te trekken. Hier heeft echter de objectieve parameter het gehaald. Dat vertaalt zich in 20,6 miljoen euro voor Antwerpen, waar de noden zeer hoog zijn. Dat is niet alleen dit jaar, dat was ook de vorige jaren het geval toen er met kunst- en vliegwerk is gewerkt. En dat zal ook de volgende jaren zo blijven. Dit is een gigantische uitdaging waar we allemaal ooit mee geconfronteerd zijn of zullen worden.

Anderzijds zijn we ook bezorgd want we hebben op duidelijkheid moeten wachten. Op een bepaald moment werden zelfs retorische antwoorden gegeven op vragen die journalisten stelden om de zaken te doen vooruitgaan. We hebben lang moeten wachten. Ik ga ook niet verbergen dat wij hadden gehoopt op iets meer. Wij hebben er alle begrip voor dat de budgettaire situatie nergens eenvoudig is en wij onderschrijven de noodzaak om het budget in evenwicht te houden. Extra geld is dus geen evidentie. Het budgettaire evenwicht is klaar en duidelijk ondubbelzinnig vastgelegd is in het regeerakkoord. Dat wisten we en steunen we.

Er is op gewezen dat ik de onderwijsbegroting mee heb goedgekeurd. Ik heb inderdaad niet de gewoonte om het parlement te ontvluchten wanneer er moeilijke stemmingen moeten gebeuren. Ik heb dat gedaan in eer en geweten. We weten dat het budget heel krap is en dat het geld ergens vandaag moet komen. Wij blijven hopen op meevallers tijdens de budgetcontrole, maar we weten dat we daar absoluut niet zeker op kunnen rekenen.

We hadden ook gehoopt dat de tijdsduur waarmee die beslissing gepaard ging, te maken had met de eventuele zoektocht naar extra middelen via herschikking binnen de bestaande budgetten. Die hoop was gevoed door het antwoord op parlementaire vragen hierover die in september vorig jaar al in de bevoegde commissie van dit parlement werden gesteld en waarop hoopgevende antwoorden waren gegeven.

We weten nu waar het op aan is gekomen: de inspanning van de herschikking zal voor 2013 9 miljoen euro bedragen, boven op de 30 miljoen euro die de Vlaamse Regering eerder al had vrijgemaakt. Dat is samen 39 miljoen euro. 20,6 miljoen euro voor Antwerpen: ik steek niet weg dat wij daarmee niet alles kunnen honoreren wat wij van plan zijn en wat ook door de vorige meerderheid op touw is gezet in Antwerpen.

Ik heb voor deze zitting uitgebreid contact gehad met de Antwerpse onderwijsschepen, Claude Marinower. Hij heeft gisteren op de gemeenteraad uitgelegd dat hij met de taskforce capaciteit, waarin alle netten vertegenwoordigd zijn, en met de vertegenwoordigers van het stedelijk onderwijs, waarvan de stad wel de inrichtende macht is, de nodige voorbereidingen heeft getroffen om onmiddellijk aan de slag te gaan zo gauw er duidelijkheid zou komen over ... *(Opmerkingen van de heer Marino Keulen)*

De voorzitter: Is er enige beperking op de manier waarop men hier een betoog houdt? Als mensen voorlezen, lezen ze voor. Dat doen collega's van u toch ook? Het is de heer Wienen die een vraag heeft gesteld.

De heer Bart De Wever: Ik krijg geregeld kritiek op mijn niet overdreven aanwezigheid en activiteit in dit parlement. Ik denk dat die kritiek terecht is. Ik hoop dat ik nu geen kritiek

krijg op het feit dat ik hier eens ben en ook effectief een betoog houd, hoe uniek het ook is. De situatie noopt daartoe. Ik ben hier ook al door zowat elke spreker aangehaald en zelfs aangeklaagd. Dus sta me even toe om dit even af te werken, ik ben er bijna doorheen. Ik wil dat inderdaad ook zorgvuldig doen.

Schepen Marinower heeft dus alle voorbereidingen getroffen om onmiddellijk aan de slag te gaan zo gauw er duidelijkheid zou komen over het budgettaire plaatje voor 2013. Dat is dus vanaf nu. We zullen vrijdag op het schepencollege al een eerste toelichting krijgen.

Laat het dus duidelijk zijn dat Antwerpen zijn verantwoordelijkheid zal opnemen. De stad is niet de overheid die de scholenbouw moet financieren, buiten de scholen van het eigen net, waar we subsidies voor krijgen. Ik wil dus de illusie dat wij voor alles verantwoordelijk zouden zijn, van de hand wijzen. De middelen die de stad zal moeten verzamelen, zullen altijd besteed worden als een prefinanciering. Laat dat heel duidelijk zijn.

Met dien verstande zal de Antwerpse meerderheid aan de slag gaan, in de hoop dat alle partijen, ook hier aanwezig, hun constructieve medewerking willen verlenen voor dit probleem in Antwerpen en de rest van Vlaanderen. Het is immers ondenkbaar dat wij, waar dan ook, kinderen geen plaats kunnen geven op school. Voor de grootste stad van Vlaanderen is dat dubbel onaanvaardbaar, omdat het bij ons ook de motor is van de stadsvlucht die het maatschappelijke weefsel ernstig ondermijnt, niet alleen in de stad, maar overal. Dat is een van de belangrijkste problemen waar wij voor staan. Het is een probleem dat ons allemaal aangaat en dat wij hopelijk strak voor ogen willen houden.

De heer Wim Wienen: Ik ben tevreden met het uitgebreide antwoord van onze goede collega De Wever. Hij zegt dat hij wel blij is met de middelen die nu richting stad Antwerpen gaan, maar dat het nog onvoldoende is. Dat kunnen we duidelijk concluderen uit zijn antwoord.

Meer nog, hij geeft deze Vlaamse Regering een schot voor de boeg, wanneer hij het heeft over het bekijken van de objectieve noden. De heer De Wever is dus al de begrotingscontrole aan het voorbereiden, die er zit aan te komen. De middelen die deze regering nu heeft uitgetrokken, zijn ondermaats om het capaciteitsprobleem in heel Vlaanderen aan te pakken. Als alle ministers halsstarrig blijven weigeren om ook op andere departementen te kijken of er bijkomende middelen kunnen worden vrijgemaakt voor dit capaciteitsprobleem, zul je de realiteit altijd achterna blijven hollen.

De voorzitter: Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Mevrouw Annick De Ridder: Ik lees in de nota dat bij de opmaak van de begroting vanwege de budgettaire situatie geen akkoord kon worden bereikt voor de volledige invulling. De minister zei daarnet zelf dat de begrotingscontrole wordt afgewacht om, wanneer dat nodig zou zijn, nog verder te objectiveren, uit te breiden en middelen te zoeken.

Welnu, minister, u hebt net uw antwoord gekregen van de burgemeester van Antwerpen, collega De Wever. Hij heeft duidelijk gesteld dat hij bezorgd is over de situatie in Antwerpen. Hij kondigt nu al aan dat het niet voldoende is. Hij is blij met een stap in de goede richting, maar hij hoopt ook op een herschikking van middelen binnen uw Vlaamse Regering, die al sinds september of oktober zou zijn aangekondigd.

En dus herhaal ik mijn vraag die ik ook al in de commissie heb gesteld: hoe zal de Vlaamse Regering dat doen? Wij hebben als Open Vld heel duidelijk gesteld dat het belangrijk is om een budgettair evenwicht te hebben, maar even vaak hebben wij al aangehaald dat deze Vlaamse Regering zich bezondigt aan spelereien, dat ze er niet meer in slaagt de kerntaken van de bijzaken te onderscheiden.

Als zelfs de burgemeester van Antwerpen hier bevestigt dat er meer nodig zal zijn, dan vraag ik me af hoe u dit zult doen.

Ik verwijs ook naar een suggestie van de CD&V in de commissie. De heer De Meyer zei dat het gratis vervoer voor 65-plussers daarvoor in aanmerking zou kunnen komen. Als dat een

verschuiving van de budgetten van minister Crevits naar die van u betekent, minister, dan steunen wij u daarin. Het Vlaams Energiebedrijf is nog zo'n zaak. Er zijn allerlei punten die nog mogelijkheden in zich houden. Ik had graag van deze Vlaamse Regering een antwoord gekregen op mijn vraag waar er nog ruimte is om te schuiven bij een begrotingswijziging.

De heer Lode Vereeck: Ik dank de heer De Wever voor de mededeling van het Antwerps stadsbestuur, maar ik ben er eigenlijk niet veel wijzer van geworden. Aan de ene kant zegt hij dat het te weinig is wat hij krijgt, aan de andere wil hij absoluut een evenwichtsbegroting.

Minister Muyters, u hebt dit waarschijnlijk ook gevolgd: bij de begrotingscontrole moet u op zoek naar een kleine 500 miljoen euro. Ik zie niet onmiddellijk nog veel rek om er nog veel meer mee te doen.

Mijnheer De Wever, u hebt gezegd dat u absoluut het burgemeesterschap wilt combineren met het de functie van parlementslicd om te kunnen wegen op Brussel. In welke mate zult u nu wegen op deze beslissing? Bent u tevreden met de beslissing? Steunt u de beslissing van de Vlaamse Regering of gaat u die de komende tijd weer aanvallen?

De voorzitter: De heer van Rouveroj heeft het woord.

De heer Sas van Rouveroj: Voorzitter, ik hoorde de heer De Wever zeggen dat het wel wat meer mocht zijn. Dat lijkt me absoluut een understatement, want het is dik te weinig. Wat veel erger is, is dat de heer De Wever klaarblijkelijk zal wachten op meevallers, en dat in een dossier waarin we worden geconfronteerd met een uitslaande brand als het gaat capaciteitsproblemen in het onderwijs.

Mijnheer De Wever, u moet kunnen aanvaarden dat 'het spel' ondertussen afbrandt omdat er niet wordt geblust.

En zo kom ik naadloos op het voorstel van de heer Van Mechelen van daarjuist. Hij zei dat op het einde van vorig jaar naar aanleiding van de monitoring bleek dat er mogelijkheden waren. Dat heeft zich daarna ook voltrokken met het bedrag dat we vandaag kennen. Mits wat creativiteit was die meevaller er al geweest, mijnheer De Wever, en hadden we al voor een eerste keer kunnen blussen.

De heer Bart De Wever: Ik had mijn tekst redelijk goed voorbereid omdat die ook afgestemd werd op andere collega's, en dan moet je precies praten. Ik heb dus het voordeel dat ik de tekst kan citeren en ik heb letterlijk gezegd: "We moeten niet rekenen op meevallers." Voor de ene keer dat ik hier iets zeg, hebt u blijkbaar het omgekeerde gehoord.

De voorzitter: De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter: Voorzitter, ik sta toch enigszins versteld van de januskop van Bart De Wever. Spreekt hij nu als partijvoorzitter van N-VA of als burgemeester van Antwerpen? Ik heb gisterenavond in de gemeenteraad van Antwerpen de kabinetschef van premier Di Rupo en de fractieleider van de sp.a bezig gehoord, mevrouw Kherbache. Zij verweet de N-VA aan de hand van data, feiten en citaten uit verslagen van de ministerraad, dat het uitgerekend ministers Muyters en Bourgeois van de N-VA zijn, die in de Vlaamse Regering de verhoging van de budgetten voor onderwijs de voorbije jaren hebben tegengehouden.

Nu zou ik wel eens willen horen uit de mond van de minister van Onderwijs, een socialist, in hoeverre dat klopt. Zijn de woorden die Kherbache heeft uitgesproken en die hebben geleid tot een heel bitse ruzie tussen de Antwerpse burgemeester en de fractieleider van sp.a, waar? Is het de N-VA die in de Vlaamse Regering de verhoging van de budgetten heeft tegengehouden?

Indien dat zo is, dan klinken de opmerkingen van de burgemeester van Antwerpen toch wel bijzonder hypocriet, want dan zijn het uitgerekend de ministers van zijn partij die in de Vlaamse Regering de verhoging van de budgetten niet hebben toegelaten. Waarom pleiten voor meer geld voor Antwerpen terwijl de eigen partij het extra geld in de Vlaamse Regering

tegenhoudt? Laat de socialistische minister van Onderwijs daar eens een concreet en duidelijk antwoord op geven.

Minister, u weet wat Kherbache gezegd heeft. Ze had alle informatie, alle data en feiten van u. Bekent u nu eens kleur door te herhalen wat uw fractieleider in de gemeenteraad van Antwerpen gisteren heeft gezegd. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De heer Bart De Wever: Mijnheer Dewinter, in welke hoedanigheid ik spreek, is een mysterie van mijn geloof, maar ik kan alleen maar zeggen wat ik hier heb gezegd. Ik heb gezegd dat we absoluut voor een begrotingsevenwicht zijn. Ik heb de onderwijsbegroting mee goedgekeurd. Ik ben daar niet voor gaan lopen. Ik wist wat er aan de orde was, maar wij hoopten op een herschikking binnen de bestaande begroting. Die twee zaken zijn perfect met elkaar te verenigen. Er is trouwens 9 miljoen euro vrijgemaakt op die begroting. Het enige wat ik heb gezegd, is dat dit niet voldoende is om alles te honoreren wat we op stapel hebben staan. Dat weet iedereen. Dus zullen we met die realiteit in Antwerpen aan de slag gaan. Dat lijkt me vrij ondubbelzinnig.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Van de gemeenteraad van Antwerpen terug naar Vlaanderen. *(Opmerkingen van de heer Bart De Wever)*

Mijnheer De Wever, ik heb een beroep gedaan op het reglement om de voorzitter te vragen dat men me niet zou onderbreken.

Voorzitter, ik ben een tevreden man. Na mijn jarenlange woestijntocht zonder volgelingen om meer aandacht te vragen voor onderwijsinfrastructuur, heb ik eindelijk veel volgers. Dat betekent zeker nog niet dat alle problemen opgelost zijn, integendeel. Uit de prognoses van het Federaal Planbureau van de demografische evolutie in Vlaanderen blijkt dat het aantal kinderen dat de leeftijd heeft om naar het kleuteronderwijs en het lager onderwijs te gaan, in de periode 2005-2020 met gemiddeld 16 procent zal stijgen. Boven op die gemiddelde demografische evolutie stellen we in een aantal stadskernen een herbevolking vast. De capaciteitsproblematiek was in 2010 al min of meer acuut in de steden Antwerpen, Gent, Halle, Vilvoorde en Brussel. In 2011 werden 29 gemeenten bevestigd, namelijk de 5 steden die eerder aan bod kwamen en 24 'nieuwe' kandidaten. In 2011 werden capaciteitsmiddelen toegewezen aan Brussel, Gent en Antwerpen. In 2012 maakte de Vlaamse Gemeenschap geld vrij voor capaciteitsinvesteringen in Brussel, Antwerpen, Gent, Mechelen, Leuven, Roeselare en Sint-Niklaas.

Sinds 2012 wordt erkend dat het probleem zich niet beperkt tot 29 gemeenten. Uit de beschikbare prognoses blijkt dat heel Vlaanderen zal worden geconfronteerd met een te kleine onderwijs capaciteit in verhouding tot het aantal kandidaat-leerlingen voor het basisonderwijs, maar het probleem is op dit ogenblik wel acuter in stedelijke centra. De periode 2010-2012 werd gekenmerkt door een opeenvolging van ad-hoc oplossingen per jaar. Lokale taskforces dienden lijsten met investeringsdossiers in om de capaciteitsproblematiek in hun gemeenten te verhelpen. De capaciteitsmiddelen vertonen de jongste jaren een duidelijk stijgende trend. De minister heeft er al op gewezen: in 2010 was er 12 miljoen euro, in 2011 26,2 miljoen euro en in 2012 31,1 miljoen euro. In 2013 is er nu al sprake van 39 miljoen euro en ik heb begrepen dat er bij de begrotingsaanpassing mogelijk nog geld kan worden vrijgemaakt.

Het is duidelijk dat het gebrek aan zekerheid over de te besteden middelen tot nu toe een ernstige rem was op een duurzame en breed gedragen oplossing voor de capaciteitsproblematiek. Tot 2012 was de aanpak veeleer fragmentarisch. Het aanvoelen is dat de grenzen van het huidige systeem daadwerkelijk zijn bereikt. Het is bijzonder nuttig om te monitoren wat er specifiek is gebeurd met de capaciteitsmiddelen van de voorgaande jaren, net als de evolutie van de capaciteit per instelling en per vestigingsplaats in de

capaciteitsregio's. Het verrast me enigszins dat deze gegevens voor 2010-2011 zelfs nog niet volledig beschikbaar zijn.

Momenteel tracht de Vlaamse Regering in moeilijke budgettaire omstandigheden meer geld vrij te maken. Zoals alle leden heb ik begrepen dat dit ondertussen ook is gebeurd.

Heel de capaciteitskwestie moet worden bekeken tegen de achtergrond van de enorme achterstand die de Vlaamse Regering heeft opgelopen bij het goedkeuren van subsidieaanvragen voor investeringen in schoolinfrastructuur. Om duurzame oplossingen te vinden voor de scholenbouw is het essentieel dat men vermijdt oplossingen te kiezen die een substantieel kortere levensduur hebben en bijna net zo veel kosten, of oplossingen met te grote overheadkosten. In een schaarsteperiode moeten middelen zo efficiënt mogelijk worden ingezet, in het licht van een duurzame langetermijnvisie.

De werkingstoelagen in het vrij gesubsidieerd onderwijs zijn amper toereikend om een investering betaald te krijgen die aan 60 of 70 procent door de Vlaamse Gemeenschap gesubsidieerd wordt. De zwakke financiële basis van het vrij gesubsidieerd onderwijs is een algemeen gegeven en een handicap in de capaciteitsuitdaging.

Capaciteit zal geen louter grootstedelijk probleem blijven. Er worden ook capaciteitsproblemen in andere gemeentenesignaleerd, zoals Sint-Katelijne-Waver, Wervik, Herent, Oudegem en Tielrode. Ik kan er nog een aantal opnoemen. Collega's, als we de toestand niet onder controle houden, dan dreigt een scholenbouw op twee snelheden te ontstaan met goed bediende scholen in capaciteitsregio's en verpauperde scholen met verouderde gebouwen op het platteland. Dat kan niet de bedoeling zijn. Een verdere verhoging van het budget voor onderwijsinfrastructuur is op termijn dan ook onafwendbaar.

Waar in het kader van de brede school of met andere sectoren van de samenleving synergieën mogelijk zijn, moeten die zeker worden onderzocht om kosten te besparen of om de middelen efficiënter in zetten. Huur of andere creatieve formules die mede afhankelijk zijn van de specificiteit van de scholen, mogen zeker niet worden uitgesloten.

De leerlingen die nu in het basisonderwijs zitten, vragen om bijkomende plaatsen en moeten daar ook correct versneld worden bediend. Zij zullen binnen enkele jaren het basisonderwijs verlaten en in het secundair onderwijs zitten, collega's. Hoe organiseren we ons om te vermijden dat zich daar eenzelfde probleem stelt als nu in het basisonderwijs? Als daar vandaag niet aan wordt gedacht, voorzitter, moet hier binnen vier jaar een actualiteitsdebat plaatsvinden over de capaciteitsproblemen in het secundair onderwijs.

Collega's, ik ben er mij van bewust: voor complexe problemen bestaan er geen eenvoudige oplossingen. De Vlaamse Regering moet dringend een globale visie hebben op hoe ze de problematiek van de schoolinfrastructuur en capaciteitsproblemen op korte en lange termijn wil aanpakken en met welke financiële middelen. *(Applaus bij CD&V)*

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Wim Van Dijck: We zijn nu al een tijd met het debat bezig, maar er is één grondvraag die bij mij blijft leven: waar blijft dat extra geld voor de capaciteitsproblematiek? Tot vorige week hebben we het altijd over 30 miljoen euro gehad. Nu komt er 9,1 miljoen euro bij, een beetje herschikt. U hebt 7,5 miljoen euro 'ontdooit', zoals u het zelf noemt.

U gaat me toch niet vertellen, minister, dat u nu al weken en maanden aan het wringen en wroeten bent in de Vlaamse Regering voor 7,5 miljoen euro ontdooit geld uit uw regulier infrastructuurbudget? Vorige week nog in de commissie hebt u laten uitschijnen dat het veel meer zou zijn en dat u op weg was naar een politiek akkoord over veel meer bijkomende middelen dan die 30 miljoen euro. Dat politiek akkoord is er niet. Er is een nota met 7,5 miljoen euro via herschikkingen, maar substantieel is er eigenlijk helemaal geen extra geld. U staat met lege handen. U hebt helemaal geen politiek akkoord over extra middelen.

Mevrouw Irina De Knop: De uiteenzetting van de heer De Meyer is, zoals we dat van hem gewoon zijn, goed onderbouwd, maar ik sta een beetje perplex. Uiteindelijk hebben we net van de minister van Onderwijs moeten horen dat hij het probleem aanpakt, dat er doortastende oplossingen zijn. Toch komt de heer De Meyer zeggen dat we dringend nood hebben aan een structurele aanpak, wat wij vanuit de oppositie absoluut onderschrijven. Maar wat is het nu? Ofwel heeft de minister gelijk, pakken we de zaak nu doortastend aan en hebben we een oplossing voor het probleem. Ofwel zijn we toch aan het aanmodderen en is het wat de heer De Meyer zegt.

CD&V heeft de minister-president, maar zit hier een beetje kritiek te geven op de minister van Onderwijs. Ik begrijp het echt niet. De oppositie zit niet op deze banken, maar in de regering. *(Applaus bij Open Vld)*

De heer Boudewijn Bouckaert: Spijtig dat de heer De Meyer van het spreekgestoelte is gegaan, want in de commissie heeft hij een heel interessante suggestie gedaan, namelijk om het geld dat we nu besteden aan gratis abonnementen voor de derde leeftijd voor het openbaar vervoer – voor mij onder anderen –, te herschikken en naar het onderwijs te brengen. Het zou goed zijn dat we dat eens uitrekenen.

Mijnheer De Meyer, wie wordt er bediend? U moet het lijstje eens bekijken. De alfabetisch eerste vier gemeenten worden bediend: Antwerpen, Asse, Denderleeuw en Gent. Daarna stopt het. Sint-Niklaas heeft een aantal projecten ingediend, zit ook met capaciteitsproblemen en wordt niet bediend. Met andere woorden, de zorg van CD&V – ik laat in het midden of die gerechtigd is of niet ... *(Opmerkingen van de heer Eric Van Rompuy)*

Mijnheer Van Rompuy, begin niet te roepen! Beheers u!

De terechte zorg van CD&V dat er ook buiten de grote centrumsteden capaciteitsproblemen kunnen komen, wordt helemaal niet ingevuld want alleen de alfabetisch eerste vier worden bediend, en Sint-Niklaas niet. Mijnheer De Meyer, dan vind ik dat uw loftrompet toch een beetje onterecht is. U had als grootste partij in de coalitie misschien toch wel meer kunnen vragen om ook de andere gemeenten te bedienen.

De heer Jos De Meyer: Voorzitter, ik ben uiteraard tevreden wanneer de oppositie zegt dat mijn betoog onderbouwd was. Heb ik daar iets aan toe te voegen? Voor mensen die twijfelen aan wat ik heb gezegd, zeg ik: lees het verslag na. Dat ik in het verleden al suggesties heb gedaan in verband met aanwending van middelen, is juist. Ik heb bijvoorbeeld in het verleden gezegd: als er ooit een kindpremie zou worden ingevoerd, denk er dan over na of het niet meer zinvol is om deze middelen te gebruiken voor de capaciteitsproblemen in het onderwijs. Ik heb ook nog andere suggesties gegeven. Ik kan ze allemaal opsommen.

De heer Sas van Rouveroi: Mijnheer De Meyer, u zult zich wellicht herinneren dat de Open Vld-fractie naar aanleiding van de begroting 2013 een amendement had ingediend strekkende tot het verhogen van de kredieten voor de capaciteit in de scholenbouw van 30 naar 100 miljoen. There's no such thing as a free lunch. Als we voorstellen om iets meer uit te geven, dan compenseren we dat ook aan de kant van de uitgaven. We hebben onder meer voorgesteld om 35 miljoen euro te halen uit het verhogen van de kostendeckingsgraad bij De Lijn. Dan ben ik verbaasd wanneer ik vele weken later uw voorstel zie dat perfect in de lijn lag van wat Open Vld voorstelt, dat u dat amendement niet hebt meegestemd, als u dan toch zo bezorgd bent over de capaciteitsopbouw inzake scholen. *(Applaus bij Open Vld)*

De heer Jos De Meyer: Mijnheer van Rouveroi, het is nuttig om het hele verslag eens na te lezen. Ik wil dat samen met u doen om de juiste context ervan te begrijpen. Ik deel wel de bezorgdheid dat er meer inspanningen moeten gebeuren voor onderwijsinfrastructuur. Heb ik hier ooit iets anders verteld?

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Ik zou heel graag hebben dat de leden van de commissie Onderwijs tijdens de begrotingsbesprekingen in de finale bespreking van de begroting ook naar onze commissie zouden komen. Wij horen gedurende maanden dat er onvoldoende structureel is bespaard, dat wij zelfs bijkomende reserves moeten aanleggen en nog meer besparen. Altijd maar is dat de kritiek van de heer Vereeck, van de heer van Rouveroi en ook van het Vlaams Belang en de heer Tack. Altijd zeggen ze opnieuw dat de Vlaamse Regering niet genoeg bespaart en nooit een evenwicht zal bereiken, want er zitten zoveel eenmalige maatregelen in de begroting en zoveel trucs. En nu pleit men voor meer middelen voor onderwijs! Ik ben daar ook voorstander van, maar je kunt niet tegelijkertijd in de commissie Onderwijs amendementen indienen waardoor er 70 miljoen euro bij moet komen, van 30 naar 100 miljoen, en in de commissie Begroting komen pleiten voor bijkomende reserves, buffers en structurele besparingen. Dat is een inconsequentie tot en met! *(Opmerkingen)*

De heer Lode Vereeck: We moeten hem onderbreken, want dit is intellectueel oneerlijk!

De heer Sas van Rouveroi: Voorzitter, alle collega's zijn er getuige van dat we naar aanleiding van de begroting een voorstel tot verhoging van 30 naar 100 miljoen euro hebben voorgelegd en tegelijkertijd gecompenseerd, namelijk 35 miljoen euro weghalen in het kader van het Vlaams Energieagentschap en het dubbel gebruik met het Vlaams Energiebedrijf. Ik zie u knikken, voorzitter. Dat is ook terecht, want het is zo door ons voorgesteld. In de tweede plaats wilden we 35 miljoen euro weghalen in het kader van de subsidiëring van De Lijn, op basis van een wijziging van het decreet Basismobiliteit en het verhogen van de kostendekkingsgraad van De Lijn. Mijnheer Van Rompuy, u stelt me teleur. Dit is absoluut intellectueel oneerlijk! *(Applaus bij Open Vld en het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Mijnheer van Rouveroi, mijn geknik hield geen instemming in met wat u hebt gezegd. Ik was waarschijnlijk naar iemand anders aan het knikken.

De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Voorzitter, ik zou beide ministers nog een vraag willen stellen.

Ik begin met minister Smet. Daarstraks heb ik hem gevraagd wat nu precies die vertraging in het dossier heeft opgeleverd. Hij zal daar straks nog op antwoorden. Ik heb net de heer De Meyer voor meer middelen voor de plattelandsgemeenten en voor het niet-stedelijk gebied horen pleiten. Ik zal de vraag dan ook heel direct stellen.

Minister, lag daar het kalf gebonden? Is dat de reden waarom de Vlaamse Regering het over die verdeelsleutel niet eens geraakte?

Ik heb het document nog niet helemaal tot in detail gelezen. Ik zou de minister van Begroting echter toch al een informatieve vraag willen stellen. Bestaat dat bedrag van 9 miljoen euro uit beleids- of betaalkredieten? Dat is me nog niet duidelijk.

Tot slot zou ik nog even op de woorden van de voorzitter van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting willen reageren. Dat is nu al de tweede keer dat hij een onterechte aanval inzet. Hij stelt het budgettair discours dat wij sinds 2009 houden, helemaal verkeerd voor. Wij pleiten al sinds 2009 en zeker sinds 2011 voor structurele besparingen. Als er middelen zijn, moeten die worden aangewend om de wachtlijsten op te heffen. De reden waarom het in al die domeinen niet lukt, is precies dat er geen structurele besparingen zijn. Als er dan toch eenmalige inkomsten zijn, zoals uit de verkoop van gronden aan Aquafin – wat overigens mijn voorstel niet was –, moeten die inkomsten voor eenmalige uitgaven worden gebruikt.

De voorzitter: Mevrouw Deckx heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Deckx: Voorzitter, we zijn deze middag begonnen met de toespraak van onze commissievoorzitter, de heer Bouckaert. Hij heeft onomwonden gesteld dat de Vlaamse Regering faalt. *(Opmerkingen van mevrouw Gerda Van Steenberge)*

Mevrouw Van Steenberge, mijn oprechte excuses. U bent inderdaad als eerste begonnen. Ik heb dit echter tijdens de toespraak van de heer Bouckaert genoteerd.

De heer Bouckaert heeft gesteld dat de Vlaamse Regering faalt. De problematiek die we hier bespreken, is al jarenlang gekend. Er is niets ondernomen. Hij heeft daaraan toegevoegd dat de huidige minister al meer heeft gedaan dan de vorige minister op zes jaar tijd. Ik weet niet of ik dat als een compliment of als een belediging moet opvatten.

Hoewel ik het positief vind voor de huidige minister, wil ik er toch aan herinneren dat de vorige minister heel erg op schoolgebouwen heeft ingezet. Ten gevolge van de bijdragen van sp.a is op dat vlak destijds vooruitgang geboekt.

Volgens de heer Bouckaert zijn op korte termijn goede maatregelen genomen, maar is dat op lange termijn niet het geval. Het is elk jaar crisis in de Vlaamse Regering. Ik wil er echter op wijzen dat momenteel elk kind in Vlaanderen een plaats heeft op school. Ik herinner me het eerste actualiteitsdebat nog goed. De oppositie heeft toen uitgeschreeuwd dat het nooit zou lukken. Het is wel gelukt.

Mevrouw De Knop heeft allicht een gevoelig punt aangeraakt. Ik ben het er helemaal mee eens dat we ook op de vrije schoolkeuze moeten letten en dat we ervoor moeten zorgen dat de afstand tussen school en thuis niet te groot wordt.

Ik kan niet ontkennen dat de verrassing destijds groot was toen we merkten dat de demografische cijfers niet met de aankondigingen overeen bleken te komen. Minister Smet heeft toen alles gedaan om dat probleem op te lossen. Tot nu toe is hij daarin geslaagd. De hiervoor geïnstalleerde taskforces werken niet enkel op korte termijn. Ze gaan lokaal na waar plaatsen nodig zijn en rapporteren aan de Vlaamse overheid waar er absoluut nood aan middelen is.

Ik wil er iedereen even aan herinneren dat de minister zelf geen scholen bouwt. Dat is helemaal zijn opdracht niet. Hij luistert naar het werkveld. Hij heeft het werkveld zo georganiseerd dat de informatie nu tenminste tot bij ons komt.

Als we vandaag weten waar de tekorten zich voordoen, dan is dat te danken aan het beleid van minister Smet.

Er is ook extra geld gegeven. Open Vld noemt het een druppel op een hete plaat. 108,4 miljoen euro. De burgemeester van Antwerpen zegt dat het deel voor Antwerpen niet zal volstaan, maar dat hij er het beste van zal maken. Collega's, dat zou ik van iedereen willen vragen. De manier waarop het debat hier is gevoerd de voorbije weken zet zeker niet aan tot geruststelling van de leerlingen en de ouders. Ik zou iedereen willen oproepen om het debat vanaf nu sereen te voeren. Als men ons beschuldigt van politieke spelletjes, wel, sp.a speelt geen politieke spelletjes op de kap van kinderen. Ons standpunt is klaar en duidelijk: wij zullen ervoor zorgen dat ieder kind in Vlaanderen een plaatsje heeft op een schoolbank.

Ja, ook ik ben vragende partij voor een meerjarenplan. Ik weet dat minister Smet daar ook voorstander van is. Mijn vraag is dan ook aan de heren ministers: hoe staat het met die meerjarenplanning? De collega's hebben absoluut een punt dat we vooruit moeten kijken. We weten nu hoe het zit en er moeten middelen worden vrijgemaakt. Ik steun alle collega's die dat hier zeggen. Ik wil de Vlaamse Regering vragen om alle mogelijkheden te benutten om in voldoende financiën te voorzien om ervoor te zorgen dat ieder kind in Vlaanderen nu, maar ook in de toekomst een plaatsje heeft in de scholen.

De heer Filip Dewinter: Mevrouw Deckx, u spreekt echt met gespleten tong. Gisteren heb ik uw fractieleider in de gemeenteraad van Antwerpen – niet de eerste de beste want zij is de kabinetschef van premier Di Rupo, mevrouw Kherbache – op de meest virulente manier horen fulmineren tegen de voorzitter van de N-VA en de burgemeester van Antwerpen, de heer De Wever, over het feit dat het uitgerekend de N-VA is die er in deze Vlaamse Regering verantwoordelijk voor is dat deze budgetten niet werden verhoogd. Ze deed dat op basis van

feiten, data en citaten uit de ministerraden, rechtstreeks afkomstig van het kabinet van minister Smet. En vandaag komt u hier zeggen: “Wij socialisten, wij gaan dat in de Vlaamse Regering allemaal solidair oplossen. Er is geen probleem. Wij gaan geen politieke spelletjes spelen.” U doet niets anders met deze Vlaamse Regering: de N-VA tegen de socialisten, de socialisten tegen de N-VA in Antwerpen, en hier dan weer een ander verhaal. U doet niets anders dan politieke spelletjes spelen op de kap van de kleuters en de leerlingen in Antwerpen, die hier de dupe zijn van de profileringsdrang van de N-VA en de socialisten.

Geef nu eens antwoord, minister van Onderwijs, klopt datgene wat mevrouw Kherbache gisteren in Antwerpen heeft gezegd? Is het uw vriend, die daar links van u zit, minister Muyters, die al die tijd de budgetten heeft tegengehouden of niet? Zo moeilijk kan dat toch niet zijn? Het is niet genoeg om lekken te organiseren richting de Antwerpse fractieleider van sp.a. U moet de moed van uw overtuiging hebben en dat hier in het Vlaams Parlement maar eens zelf durven te herhalen. Geef antwoord. Klopt het wat zij gisteren heeft gezegd of niet? Houdt de N-VA alles tegen of niet? Zit mijnheer De Wever hier met een dubbel petje op zijn hoofd, dat van partijvoorzitter en burgemeester, waarmee hij totaal tegengestelde dingen vertelt? Zeg ons wat de waarheid is. Heeft uw fractieleider in Antwerpen gelijk, of heeft mijnheer De Wever gelijk?

De voorzitter: Mijnheer Dewinter, u hebt uw vraag nu al vier keren herhaald. Als u goed hebt geluisterd, dan hebt u gehoord dat we met de regering hebben afgesproken dat de minister zal antwoorden op alle vragen die werden gesteld.

De heer Filip Dewinter: Dan kan mevrouw Deckx misschien antwoorden. Zij is toch de woordvoerder van sp.a?

De heer Boudewijn Bouckaert: Ik hou van Antwerpen om vele redenen, maar ik ga het een keer niet over Antwerpen hebben.

Mevrouw Deckx, u bent voorstander van een meerjarenplanning. Ik ben tegen een planeconomie, maar ik ben wel voor planning in de economie. De overheidsinvesteringen zouden goed moeten worden gepland. In de nota lees ik dat men de noden kent. De noden zijn geschat op 150 miljoen euro. Dat is veel geld, maar in vergelijking met het totale Vlaamse budget is dat niet zoveel.

We weten dat we dat voor de drie komende jaren nodig hebben. Toch lees ik in deze nota: “Bij de opmaak van de begroting kon omwille van de budgettaire situatie geen akkoord bekomen worden voor de invulling van deze 150 miljoen euro in de meerjarenplanning.”

Er is geen reden om daar triomfantelijk over te doen. Wat u vraagt, wordt straal genegeerd in deze nota. De socialisten gaan in deze nota – het is misschien een onbeleefd woord – op hun bek. Want deze crisettes die ik al eerder aanhaalde, deze ruzies elk jaar om bijkomende middelen, die zullen zich volgend jaar ook voordoen. Een jaar later gaan we naar de verkiezingen, maar er wordt echt geen perspectief geboden om op een blijvende manier aan deze structurele noden te voldoen. Mevrouw Deckx, u hebt echt niet zoveel redenen om daar triomfantelijk te staan.

Mevrouw Irina De Knop: Voorzitter, ik had al enige tijd het woord gevraagd. Er is ondertussen al veel gezegd door mijn collega's, maar mijnheer Dewinter, ik vind dat u er een bijzonder hypocriete houding op nahoudt, want u zegt dat we geen discussie mogen voeren op de kap van kinderen. Maar ik herinner mij – nog niet zolang geleden – mijn pleidooi voor extra capaciteit, en toen vond u dat niet nodig, want het waren onze Vlaamse kinderen niet. U hebt wel een bocht van 180 graden genomen, en dat is helemaal niet fraai. *(Applaus bij de Open Vld)*

Maar wat collega Bouckaert zegt, is helemaal juist. Er wordt hier een robbertje uitgevochten tussen twee mensen, maar u vraagt wel een meerjarenplanning. Ik vraag een antwoord van de

Vlaamse Regering, waarom niet die meerjarenplanning, wat is het probleem? En waar is de minister-president die boven al dit gehakketak moet staan?

Mevrouw Kathleen Deckx: Voorzitter, ik was rond met mijn betoog tot mijnheer Dewinter mij onderbrak. Mijnheer Dewinter, ik zit in het Vlaams Parlement, en ik zit niet in de Antwerpse gemeenteraad. Ik denk ook dat ik nooit in die gemeenteraad zal geraken, want ik woon namelijk niet in Antwerpen. Het lijkt me heel moeilijk om hier verantwoording af te leggen voor wat er in Antwerpen gebeurt, ook al zijn het mijn partijgenoten. U zult een andere manier moeten bedenken.

Collega Bouckaert, ik sta hier niet triomfantelijk, wees gerust. Als ik het schouwspel volg dat hier vandaag en de voorbije weken werd opgevoerd, dan word ik daar niet triomfantelijk van. Ik word daar triest van. Maar ik wil wel heel duidelijk het volgende stellen aan de Vlaamse Regering en aan de minister: u hebt tot nu toe de inspanning geleverd om ervoor te zorgen dat elk kind zijn plaatsje heeft op school, doe alsjeblieft uw uiterste best om uw collega's in de Vlaamse Regering te overtuigen dat er meer middelen nodig zullen zijn. Ga op zoek, en zorg ervoor dat overal de nood kan worden gelenigd. En als ik vandaag de burgemeester van Antwerpen hoor, dan zal men daar ook zijn uiterste best doen. Samen kunnen we het probleem oplossen.

De heer Boudewijn Bouckaert: Mevrouw Deckx, wat denkt u van de suggestie van de heer De Meyer om eventueel schoolcapaciteit bij te financieren met bijkomende middelen uit het openbaar vervoer? Dat betekent dan wel dat gefortuneerde 65-plussers niet meer gratis rijden met het openbaar vervoer. U zou als socialistisch politicus ondogmatisch kunnen handelen en kinderen op schoolbanken kunnen helpen.

Mevrouw Kathleen Deckx: Mijnheer Bouckaert, de heer De Meyer heeft daar een heikel punt aangehaald. Als we echter berekenen wat het werkelijk opbrengt indien gepensioneerden zouden betalen om de bus te nemen, denk ik dat het u lelijk zou tegenvallen. Ik denk dat we daarmee heel weinig zouden oplossen – wat niet betekent dat ik u tegenhoud als u morgen de bus wil nemen, en koop gerust een ticket.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Voorzitter, heren ministers, dames en heren, ik begin eraan te wennen om bij een actualiteitsdebat als laatste spreker het woord te krijgen. Ik heb daarmee zo'n beetje de neiging om me af te vragen: wat hebben we geleerd vandaag?

Dit debat woedt al een paar dagen. Ik zou de puntjes op de i willen zetten. De voorbije dagen werden minister Muyters en de N-VA vaak met de vinger gewezen. Laat het vooreerst duidelijk zijn dat ook wij de degelijke aanpak van het capaciteitsprobleem als een basisopdracht beschouwen. Dat betekent eerst goed monitoren om de dringende noden te detecteren en daar dan middelen tegenover te stellen. Dat moet gebeuren tegen de achtergrond van de investeringen in de reguliere scholenbouw. Dit zijn acute ingrepen.

We hebben daar niet alleen oog en oor voor, we willen daar ook daadwerkelijk iets aan doen. Het is nog niet aan bod gekomen, ik wil even verwijzen naar de middelen voor Onroerend Erfgoed die minister Bourgeois heeft vrijgemaakt – een bedrag van 5,5 miljoen euro – om te investeren in de restauratie van schoolgebouwen.

Door de bevolkingsaan groei in Vlaanderen en vooral in enkele centrumsteden is er dringend nood aan meer plaatsen in het onderwijs. Het probleem is heus niet vandaag pas bekend geworden. De cijfers zijn sprekend. De Antwerpse schoolpopulatie zal tegen 2025 met ongeveer 50 procent vermeerderen. Andere sprekers hebben het al aangehaald, de uitdaging ligt nu in het kleuter- en basisonderwijs, maar straks volgt natuurlijk ook het secundair onderwijs. We willen al die jongeren optimale kansen bieden. We moeten daarop inzetten.

Het stoorde me mateloos dat men gisteren kwam vertellen dat de N-VA niet in Brussel wil investeren. Met welk recht durft men zoiets te beweren? Wie beweert dat de N-VA niet in het

Brusselse onderwijs wil investeren, was alleszins niet aanwezig bij de regeringsonderhandelingen. Het zijn loze beweringen.

Wij pleiten ervoor om na te gaan hoe we meer kunnen halen uit de bestaande onderwijsinfrastructuur en hoe we de onderwijsgronden maximaal kunnen behouden en aanwenden voor onderwijsdoeleinden. Bovendien vinden we het belangrijk – zeker in deze budgettaire krappe tijden – dat schoolgebouwen maximaal multifunctioneel zijn. Ik denk aan kinderopvang, het verenigingsleven en dergelijke, waarbij scholen niet alleen leerplaatsen maar ook ontmoetingsplaatsen zijn, en dat ze niet alleen van halfnegen tot halfvier maar ook ver daarbuiten worden gebruikt. Op die manier worden de middelen die we investeren in de scholen multifunctioneel ingezet.

Natuurlijk moeten we dit steeds bekijken vanuit een gezonde Vlaamse begroting. Verder accelereren op dit domein, wat we belangrijk vinden, zal per definitie betekenen dat we elders middelen moeten vinden.

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Mijnheer Van Dijck, we hadden gisteren een bespreking in de commissie. Als ik hier vandaag zo zit te luisteren, denk ik dat we iets gemist hebben. We hadden bij de begroting vorig jaar 245 miljoen euro over.

Ik ga ervan uit dat minister Muyters een goede monitoring deed en in december al zicht had op het overschot. Dat geld kunnen we niet meer herbesteden of investeren. We hadden daarvan 50 miljoen euro kunnen gebruiken en op dat moment inschrijven in de begroting voor nieuwe schoolgebouwen. Dan waren we al serieus tegemoetgekomen aan de tekorten.

Het verbaast me dat minister Muyters niet die reflex heeft gehad om eenmalige inkomsten te gebruiken voor eenmalige uitgaven zoals schoolgebouwen.

De schoolgebouwen zijn eenmalige uitgaven. Dan hadden we een deel van de problemen die er nu zijn, kunnen oplossen. (*Applaus bij sp.a, Open Vld en Groen*)

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Wim Van Dijck: Mijnheer Kris Van Dijck, zelfs in de nota wordt vooropgesteld dat bij een begrotingscontrole eventueel nog extra middelen worden vrijgemaakt voor capaciteit. Is uw fractie bereid om een vraag naar extra middelen bij een begrotingscontrole te steunen, zelfs als dat betekent dat er geld van buiten het onderwijsbudget moet komen?

De voorzitter: De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Ik ben bijna ontroerd dat de heer Sannen mijn discours overneemt. Ik kan misschien het cijfer geven dat ik daarnet wou geven. Het Rekenhof en de SERV zeggen ieder jaar dat eenmalige ontvangsten enkel mogen worden gebruikt voor eenmalige uitgaven. Gisteren hadden we de interpellatie over de verkoop van de VMM-gronden (Vlaamse Milieumaatschappij) aan Aquafin voor de waterzuiveringstations. In 2010, 2011, 2012 en 2013 heeft de Vlaamse Regering exact 390 miljoen euro aan eenmalige ontvangsten gegenereerd uit de verkoop van die gronden aan Aquafin, die nadien trouwens via lening moeten worden terugbetaald. Dat geld heeft de regering ontvangen. Wat wij nu zeggen is: waarom gebruikt u die eenmalige ontvangsten niet voor eenmalige uitgaven, zoals de scholenbouw?

De heer Lode Vereeck: Ik dank de heer Sannen voor zijn helder betoog, waarmee hij meteen alle leugens van de heer Van Rompuy heeft weerlegd.

De heer Kris Van Dijck: Mijnheer Sannen, wat uw vraag betreft, dat is bijna papegaaienwerk. Uw vraag was in de loop van het debat al gesteld. Op uw vraag is al een antwoord gegeven door de minister. Ik weet niet of u het hele debat hebt gevolgd, maar de regering heeft daar inderdaad op geantwoord.

De heer Ludo Sannen: Ik ga er toch van uit dat je in het kader van de monitoring net voor het kerstreces voldoende zicht hebt of er enige budgettaire ruimte is.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Nu wordt het wel heel interessant. Nu zegt sp.a wat de heer Van Mechelen en ikzelf hebben gezegd. Minister Muyters, hoe zit het nu? Als de heer Van Dijck daar niet op kan antwoorden, wil ik het van u wel horen.

De heer Kris Van Dijck: Er is op geantwoord, heb ik gezegd. Het is niet dat ik daar niet op kan antwoorden; minister Muyters heeft daarop geantwoord.

De heer Lode Vereeck: Kunnen we die monitoringrapporten krijgen, voorzitter?

De heer Kris Van Dijck: In elk geval, over het budget dat wordt vrijgemaakt voor scholencapaciteit en voor de tekorten die er nu zijn – in de eerste plaats 30 miljoen euro en nu uitgebreid –, wordt veel gebakkeleid. Wie is voor, wie is tegen, wie vroeg meer, wie vroeg minder? Dit was in elk geval de resultante van een bespreking door de regering, goedgekeurd door de regering en vervolgens ook goedgekeurd door de meerderheid in dit parlement.

Ik ben steeds bereid op alle mogelijke momenten, bij de opmaak van budgetten, maar ook bij controles, om nieuwe afwegingen te maken, afhankelijk van de noodwendigheden.

Ik vind het vreemd dat sommigen woorden als steekvlampolitiek in de mond nemen. De heer De Meyer zei daarnet dat hij vaak de enige roepende in de woestijn was toen het over scholenbouw ging. Ik kan daar nog verslagen over boven halen en ik wil ook fractiegenoten van mij citeren zoals de heer Chris Vandenbroeke die tien jaar geleden al waarschuwde voor de demografische evolutie. Nu beweren sommigen dat de Vlaamse Regering te weinig doet. We moeten allemaal een beetje eerlijk en oprecht zijn. Toen we keuzes konden maken, was er vaak het pleidooi, ook van ministers van Onderwijs die zegden dat mensen betogen, stenen niet. Er zijn momenten geweest, tien jaar geleden, toen in één legislatuur het budget Onderwijs met 1,2 miljard euro steeg terwijl het budget voor de investeringen steeg met 6 miljoen euro. Dat is 1/200. Het is nogal gemakkelijk nu te komen beweren dat het de schuld is van minister Muyters. Welnu, het ligt aan Frank Deboosere dat het met Kerstmis niet heeft gesneeuwd. *(Applaus bij de N-VA en CD&V)*

Ik zeg dat we allemaal eerlijk moeten zijn, mijnheer Keulen. En als het daarover gaat: ja, in 2008 ben ik uit die meerderheid gezet. Maar ook ik wil mijn verantwoordelijkheid nemen en zeggen dat we in het verleden te weinig hebben gedaan.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Mijnheer Van Dijck, ik ben het volmondig met u eens. We staan hier voor een probleem dat geen probleem is van het onderwijs alleen. Het gaat om een maatschappelijk probleem dat zoals uzelf en de heer De Meyer al hebben gezegd, niet is ontstaan van vandaag op morgen. Dit is een probleem dat al generaties lang aansleept. Dat betekent dat niemand exclusief eigenaar is van dit probleem, evenmin van de oplossingen. Het is niet het probleem van één minister of van één budget. Het is een collectief probleem dat vandaag binnen de Vlaamse Regering wordt gemanaged. We hebben daarnet de voorstellen gehoord. Ik merk dat daar een groot draagvlak voor bestaat. Het engagement is om daar verder aan te werken. We zullen effectief alle mogelijkheden moeten aangrijpen die zich aandienen. Die zijn niet dik gezaaid. We zullen bijzonder waakzaam moeten zijn en de middelen heel goed in het oog moeten houden zodra die zich aandienen. We zullen ook creatief moeten zijn.

Ik wil eenieder die hier met gemakkelijke oplossingen komt over interne verschuivingen enzovoort – en ik heb dat ook in uw betoog gehoord, mijnheer Van Dijck – waarschuwen dat de demografische verschuiving die aan de basis ligt van het debat dat we hier voeren, zich morgen zal vertalen in bijkomende uren en werkingsmiddelen die zullen moeten worden gezocht. Elke euro die we zullen uitgeven, zullen we bijzonder goed moeten blijven bekijken. Wanneer zich een cent aandient, laat ons die dan alstublieft besteden. Nogmaals, we zullen

dit collectief moeten aanpakken. Ik hoor dat ook in uw betoog. Ik denk dat iedereen die ik hier al heb gehoord, dat engagement wil aangaan.

De heer Hermes Sanctorum: Mijnheer Van Dijck, u weet dat dit debat thuis kan worden gevolgd. De camera's staan hier. U weet dat in het bijzonder leerkrachten dit debat kunnen volgen op woensdagnamiddag. Het gaat ook over onderwijs.

Sp.a heeft duidelijk gesteld dat de N-VA-minister van Begroting zijn werk niet goed heeft gedaan enkele maanden geleden. Als lid van de N-VA wijst u uw coalitiepartner, Jos De Meyer, terecht in zijn uiteenzetting. Hij heeft daarnet gezegd dat hij als enkeling schreeuwde in de woestijn, en u hebt hem compleet gecorrigeerd. *(Opmerkingen van de heer Kris Van Dijck)*

Mijnheer Van Dijck, ik stel voor dat u aan de kijkers thuis en misschien ook ten aanzien van dit parlement, nog eens uitlegt wat exact de samenstelling is van deze coalitie in Vlaanderen. Welke partijen nemen deel aan deze Vlaamse Regering? Want dat is me op den duur niet meer duidelijk.

De heer Kris Van Dijck: Mijnheer Sanctorum, ik concludeer dat u niet goed geluisterd hebt. Denkt u dat ik geen problemen heb met de bemerkingen van sommige collega's?

De heer Hermes Sanctorum: En terecht!

De heer Kris Van Dijck: Maar pleiten wij ook niet voor een beetje debat in het parlement? Dat hier een aantal kritische woorden naar voren komen? Ik kan ermee leven dat er wat kritiek gegeven wordt, maar ik wil die ook juist inzetten en ik vraag finaal wel dat we, binnen de regering en binnen de meerderheid, eendrachtig kunnen uitvoeren wat afgesproken is.

Ook uw partij heeft mee voor een stuk verantwoordelijkheid in dit dossier. Dat is mijn hoofdteneur geweest. Als ik de heer De Meyer aanhaalde, wilde ik enkel aangeven dat hij en een klein groepje anderen vaak alleen op de deur hebben staan kloppen. Maar nu is blijkbaar iedereen bereid om de deur wagenwijd open te zetten. We zullen dat onthouden, hè Jos. *(Opmerkingen van de heer Jos De Meyer)*

De heer Filip Dewinter: Voorzitter, ik ben weeral eens bijzonder onthutst als ik sp.a-fractieleider Van Malderen hoor zeggen dat hij het volkomen eens is met Kris Van Dijck en de N-VA. Mag ik opnieuw, tot vervelens toe, de fractieleider van de sp.a in de Antwerpse gemeenteraad Yasmine Kherbache citeren? *(Opmerkingen)*

De voorzitter: Neen, mijnheer Dewinter. Het is al de derde keer dat u dat zegt. We stoppen ermee.

De heer Filip Dewinter: Als het over uw partij gaat, mag het niet meer, misschien?

De voorzitter: Dat heeft er niets mee te maken. Het is al de derde keer dat u datzelfde zegt. *(Opmerkingen van de heer Filip Dewinter. Rumor)*

De heer Bouckaert heeft het woord.

De heer Boudewijn Bouckaert: Ik wil er toch even op wijzen dat niet iedereen verantwoordelijkheid draagt in deze zaak. LDD is pas in 2009 in het parlement gekomen. Een van de eerste keren dat ik het woord nam, was net om te wijzen op de overheidsfaling ten opzichte van de demografische expansie. *(Applaus bij LDD)*

Alle andere partijen hebben naar de verkeerde kant gekeken, ook mijn goede vriend Luc Van den Bossche, die zei: stenen betogen niet, maar leraars wel.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Mijnheer Sanctorum, u hebt hier een aantal vooroordelen bevestigd. U stelde dat leraren op woensdagnamiddag kunnen kijken naar dit debat. U zou ervan

versteld zijn hoeveel leerkrachten er op woensdagnamiddag ook werken. (*Applaus bij sp.a en N-VA*)

Mijnheer Sanctorum, u was niet aan het luisteren. Ik zei dat u nogal stereotiep antwoordde door te zeggen dat leraren op woensdagnamiddag vrij zijn en hiernaar kunnen kijken. Ik wou u alleen maar zeggen dat er heel wat leerkrachten zijn die ook op woensdagnamiddag werken. (*Opmerkingen van de heer Hermes Sanctorum*)

Voorzitter, collega's, er is wat debat geweest over wiens verdienste het is. Ik stel vast dat de oppositie het niet eens is. Mevrouw Meuleman zegt dat ik er niets mee te maken heb, dat het alle lokale mensen zijn die ervoor gezorgd hebben dat de kinderen naar een school kunnen gaan. Mevrouw De Knop vraagt of ik de garantie kan geven dat ze allemaal naar school kunnen gaan, "want u bent verantwoordelijk". Ik stel vast dat u het tegenovergestelde van elkaar zegt.

Het werk dat in 2010, in 2011 en in 2012 is gebeurd, is een collectief werk geweest. En ja, mevrouw Meuleman, in de eerste plaats door de mensen op het terrein, en in het bijzonder de mensen in de stad Antwerpen, de toenmalige schepen, maar ook de mensen in de administratie, de directeurs van het stadsonderwijs, de leerkrachten, maar ook wij in de Vlaamse overheid.

En mevrouw Deckx had gelijk, mevrouw Meuleman en anderen, om u te herinneren aan het debat in 2010. Ik weet dat in onze tijd het geheugen kort is, dat men heel graag snel vergeet, maar ik wil niet met die tijd meedoen. In 2010 zei men dat het overmoedig was, dat ik dit niet mocht beloven, dat het onmogelijk was. Welnu, ik heb met al die mensen samen, Vlaamse ambtenaren, mensen in de stad Antwerpen en op andere plaatsen, heel hard gewerkt, de mensen in Antwerpen deden dat ook tijdens de zomervakantie, om het acute probleem dat duidelijk geworden was door het ingevoerde registratiesysteem, op te lossen. Het is een collectieve verantwoordelijkheid.

En mocht ik Luc Van den Bossche zijn, dan had ik nu een crashcursus 'hoe richt ik een school op en hoe zit het onderwijs in elkaar?' gegeven. Een aantal sprekers hebben er terecht op gewezen dat het niet de minister van Onderwijs is, noch de Vlaamse Regering, die scholen opricht. Op basis van de Grondwet gebeurt dat in dit land nog altijd door een autonoom orgaan van het Gemeenschapsonderwijs, een vrij initiatief of het stedelijke of gemeentelijk onderwijs. Zij richten scholen op.

En mevrouw Meuleman, tot ik minister werd en deze Vlaamse Regering aangetreden is, was het zo dat iedereen scholen kon oprichten en dat nadien het geld werd gegeven. Mensen moesten gedurende twee, drie jaar het geld voorschieten. Welnu, naar aanleiding van de capaciteitsproblematiek heeft deze regering de regels gewijzigd. Voortaan geven we vooraf geld, niet achteraf.

We hebben ook de regels gewijzigd op het vlak van de 2 kilometerregeling. Wat lang niet kon, is nu wel mogelijk, namelijk om in stedelijke omgevingen op minder dan 2 kilometer van elkaar scholen van hetzelfde net te hebben.

We hebben er ook voor gezorgd dat in tegenstelling tot vroeger – want we spreken hier nu wel over 39 miljoen euro, maar in werkelijkheid gaat het over veel meer geld, onder meer voor leerkrachtenlonen – de regelgeving werd aangepast zodat bij een bijkomende school, een bijkomende plaats, onmiddellijk de omkadering in de scholen wordt aangepast. We hebben op dat vlak heel wat revolutionaire ingrepen in ons onderwijssysteem gedaan. We hebben dat gedaan omdat we dat moesten doen om oplossingen te kunnen vinden.

Soms vraagt men mij: "U kondigt dingen aan, maar doet u het dan ook?" En ja, ik doe die dingen allemaal, maar als ze positief zijn, worden ze minder opgemerkt. Ik heb op een bepaald moment gezegd dat we beter moesten registreren, dat er een centraal

registratiesysteem in Vlaanderen moest komen. Welnu, anderhalf jaar later is dat centraal registratiesysteem actief, overal in Vlaanderen.

We hebben er ook voor gezorgd, niet alleen in de stad Antwerpen, maar ook op andere plaatsen, dat we de gemeenten waar er een probleem kon ontstaan, hebben geïnventariseerd en gesensibiliseerd, mevrouw Meuleman en anderen. Er waren gemeenten die niet wisten dat er een probleem op hun grondgebied was. We hebben ze gesensibiliseerd en we hebben ze ondersteund met informatie.

Wiens verdienste is dit? Het is de verdienste van vele mensen. We hebben ervoor gezorgd dat ze het geld hadden en we zullen er ook in de toekomst proberen voor te zorgen dat ze het geld hebben.

Nogmaals, ik ben het niet die scholen opricht. Dat wil niet zeggen dat dit niet prioritair voor ons zou zijn. Het is gewoon grondwettelijke regelgeving. Het geld dat men nodig heeft, heeft men tot op heden ook altijd gehad.

In dat verband, mevrouw De Knop, vind ik dat u de Vlaamse ondernemers hebt beledigd. U hebt meewarig gedaan over containers. Ik weet dat mevrouw Turtelboom samen met iemand anders eens in een container in Antwerpen is gaan zitten – het was wel een container van 50 jaar geleden, maar goed. Ondertussen zijn de Vlaamse ondernemers wel vooruit gegaan, mevrouw De Knop. Bij de nieuwe scholen spreken we niet meer van containers, maar van modulaire scholenbouw. Ik weet niet of u die scholen al eens van binnen hebt gezien? Mevrouw Meuleman moet er heel blij mee zijn, want de Europese energienorm E70 wordt er toegepast en er is een duurzaamheidsgarantie van dertig jaar. Bouw er een muur rond en je ziet niet eens dat het een modulair systeem is. Ik vind dus, mevrouw De Knop, dat u Vlaamse ondernemers beledigt en ook de ouders, als u zegt dat modulaire systeembouw per definitie slecht is. Dat is niet zo. Natuurlijk zijn er containers die verouderd zijn, dat zal ik niet tegenspreken, maar daarover gaat het nu niet, mevrouw Meuleman. Trouwens het Gemeenschapsonderwijs en anderen hebben nieuwe contracten afgesloten. Mevrouw De Knop heeft me gevraagd of ik weet hoe lang het duurt om een container te plaatsen. Ik kan u het antwoord geven: drie maanden!

Er is een heel goede netoverschrijdende samenwerking, onder meer in Antwerpen, om elkaar te helpen om te kunnen beschikken over die containers, over die modulaire systeembouw. Voorzitter, het geheugen is dus helaas kort, maar ik vrees dat we daarmee moeten leven.

Sommigen zeggen dat er niet meer geld is. Ik herhaal: de afgelopen drie jaar en dit jaar is er sprake geweest van 108 miljoen euro extra. We hadden voorzien in 30 miljoen euro extra, waarvan iedereen uitging, en hebben daarnaast nog 9 miljoen euro kunnen vinden door geld dat we eigenlijk niet mochten uitgeven te ontdooien. Die 9 miljoen euro, dat is 363 miljoen Belgische frank. Voor veel mensen, en ook voor mij, is dat wel veel geld. Dat geld hebben we vrijgemaakt en zullen we nu ook uitgeven. Ik heb u daarnet gezegd naar welke gemeenten en steden dat geld gaat. Er zal geen verneveling zijn: de gemeenten die dat geld het meest nodig hebben, krijgen dat, op basis van objectieve criteria.

Er zijn vragen gesteld over de meerjarenbegroting en ministers die geld vragen. Minister Muyters krijgt als begrotingsminister natuurlijk te maken met veel ministers die meer geld willen. De ene wil al wat meer dan de andere. Ik denk dat ik tot die ministers behoor die meer dan de anderen geld willen. Dat is ook goed: het is voor de goede zaak, namelijk de toekomst van Vlaanderen. We proberen ook heel zorgzaam en zuinig om te gaan met dat geld. Op een bepaald moment moet een regering beslissen. Als ik hier sommigen hoor, dan lijkt het wel alsof ze vergeten zijn dat we op dit moment in ons land, in deze regio de grootste budgettaire en economische crisis meemaken die we de voorbije twintig à dertig jaar hebben gekend.

Er is al gewezen op de tegenstrijdigheden. De ene vindt dat we meer moeten besparen. De andere vindt dat we meer buffers moeten aanleggen. Tellen we dat allemaal samen, dan kan er geen begroting meer worden opgemaakt. Ik heb inderdaad geld gevraagd. Ik heb er geen

enkel probleem mee om dat te erkennen. Ik heb veel geld gekregen van de Vlaamse Regering, dus ook van de minister van Begroting. Ik heb niet al het geld gekregen dat ik wou, maar op een bepaald moment nemen we gezamenlijk een beslissing, en dan aanvaarden we die beslissing ook gezamenlijk. Mevrouw Meuleman en anderen, dat is ook wat ik de voorbije weken en maanden heb gedaan. Alle commissieleden kunnen daarvan getuigen. Als we gezamenlijk een beslissing nemen, dan moet een minister die eerlijk en loyaal uitvoeren, en dat doen we.

Ik herhaal: we hebben tot op heden in voldoende geld voorzien voor de scholen. Bij de begrotingsopmaak hebben we ook afgesproken dat we bij een begrotingscontrole extra middelen zullen geven als dat objectief gezien nodig is. Sommigen doen immers debatten over en vergeten wat ze vorige keer hebben gezegd. Welnu, als u die nota goed leest, dan zult u merken dat het niet altijd duidelijk is, als steden en gemeenten in het verleden geld hebben gevraagd en gekregen, hoeveel plaatsen er daadwerkelijk al bij zijn gekomen. De heer De Meyer en anderen hebben daarop gewezen. De Vlaamse Regering heeft dan ook beslist dat ze die gegevens moet hebben, en dat die mee in acht zullen worden genomen. In de mate dat we die hadden, hebben we ze al meegeteld in onze berekeningen. De komende weken zullen we aan al die gemeenten die nu nog geen geld hebben gekregen, dus duidelijke data vragen. We zullen dat heel intensief doen, om tegen de begrotingscontrole een juiste afweging te hebben.

Ik begrijp dat de burgemeester van Antwerpen zegt dat hij had gehoopt op meer geld. Mocht ik in zijn plaats zijn, dan zou ik dat ook doen. Op dat vlak lijkt er me continuïteit te zijn. Ik hoop dat hij het me niet kwalijk neemt als ik zeg dat dit overigens eigen is aan Antwerpenaren. *(Gelach. Opmerkingen van de heer Filip Dewinter)*

U weet dat ik deels in Antwerpen ben opgegroeid. Mijnheer Dewinter, ik ken Antwerpen goed. *(Opmerkingen van de heer Filip Dewinter. Applaus bij het Vlaams Belang)*

Ik ken mevrouw Kherbache zeer goed. Zij heeft veel werk. Ik heb veel werk. Iedereen doet zijn werk. Ik denk dat ze soms nog meer werk heeft dan ik, maar goed.

Er was eind december een vergadering van de taskforce gepland in Antwerpen, een van de taskforces die wij hebben opgericht en die wij vanuit de Vlaamse administratie extra ondersteunen. Die is door de bestuurswisseling twee uur voor de vergadering geannuleerd. Ik begrijp dat dat kan gebeuren in die periodes. Ik neem niemand iets kwalijk. Er zal zeer snel een nieuwe vergadering van de taskforce komen in Antwerpen. Medewerkers van mij en van de administratie zullen naar die lokale taskforce gaan.

Ik wil heel duidelijk zijn, ik denk dat mevrouw Kherbache dat ook is geweest, en ik heb dat ook gezegd toen u mij zaterdag hebt gebeld, mijnheer De Wever: het is niet omdat sp.a niet meer aan de macht is in de stad Antwerpen, dat mijn houding ten opzichte van de stad en de kinderen van de stad of het stadsbestuur van Antwerpen één millimeter zal wijzigen. We hebben de afgelopen jaren volledig meegewerkt met Antwerpen. We zullen dat nu ook doen en in de toekomst ook. Ik speel geen spelletjes op de kap van kinderen.

Yasmine Kherbache heeft me dit weekend het volgende gezegd, want ik heb één keer contact met haar gehad. Ik vermoed dat ze dat ook heeft gezegd in de gemeenteraad van Antwerpen, maar daarop geef ik geen commentaar, want ik heb het niet gehoord. Ik heb geleerd dat het wijs is om dat niet te doen. Ze heeft me gezegd dat de sp.a van Antwerpen volledig zal samenwerken.

Meer nog, mijnheer Dewinter, ik weet dat de heer Voorhamme, uitgerekend de vorige schepen van Onderwijs, aan de heer Marinower heeft voorgesteld om hem in alle stilte en informaliteit het dossier uit te leggen en alle medewerking te geven. Het hart voor de Antwerpse kinderen primeert. Ik zie de heer Marinower morgenvroeg om halfnegen op mijn kabinet. Hij is de eerste, nadien zal ik de schepenen van Gent en de andere centrumsteden zien. Ik zal morgen met de schepen van Onderwijs van Antwerpen een goed gesprek hebben.

We hebben trouwens al een goed telefoongesprek gehad, waarin we weeral misverstanden die door anderen worden gespuid, hebben kunnen wegwerken. We zullen samenwerken.

Voorzitter, ik, mijn kabinet en de Vlaamse Regering zullen, zoals de afgelopen jaren, ook in de toekomst vandaag en morgen met de stad Antwerpen zeer goed samenwerken. De stad Antwerpen heeft een bijzonder moeilijke problematiek. Ik hoor sommige mensen zeggen dat de vrije keuze moet worden gewaarborgd en terecht, maar qua ruimtelijke ordening is het in een stad als Antwerpen niet zo evident om plots een school neer te planten. Dat kan niet in een-twee-drie. Er is qua ruimtelijke ordening planning en tijd nodig.

Ik heb in het verleden inderdaad gezegd dat een van de aandachtspunten in de capaciteitsproblematiek, in het bijzonder in de steden, is dat de vrije keuze onder druk komt te staan, mevrouw De Knop. Daarop moeten we een antwoord vinden, maar nu de mensen doen geloven dat je dat in een-twee-drie kunt oplossen, is ze fabeltjes wijsmaken. Ik heb altijd geleerd, mevrouw De Knop, dat je mensen geen valse hoop mag geven en dat je eerlijk moet zijn.

De monitoring is aan bod geweest, is besproken door de regering. U weet dat er nieuwe regels zijn uitgevaardigd. We hebben vastgesteld dat er bijkomende onderbenutting was. Het was technisch niet meer mogelijk om dat regelen, we hebben dat met de regering besproken. Minister Muylers zal in de commissie alle verdere uitleg daarover geven.

Er is gevraagd hoe het komt dat we vorige vrijdag niet hebben beslist. Mijnheer Wienen, u hebt de eigenaardige gewoonte om niet altijd volledig te citeren, als ik dat mag zeggen. Ik heb in de commissie gezegd dat we vermoedelijk vrijdag zouden beslissen, maar dat het ook de week nadien kon zijn. U moet mij volledig citeren. We hebben dat vrijdag besproken. Het is een document van negentien pagina's, hebt u gezien, ter objectivering. Er werden vragen gesteld. De minister-president was er niet en het is logisch dat hij bij zulke belangrijke beslissingen aanwezig is. Daarom hebben we vrijdag al beslist, met instemming van de minister-president, dat we dat vandaag zouden beslissen om dan morgen in de commissie Onderwijs het antwoord in primeur te brengen aan het parlement, conform het engagement dat ik had genomen tegenover mevrouw Van Steenberge en de voorzitter van de commissie.

Ik wil daar kort iets over zeggen, voorzitter. Ik begrijp de commotie in het begin van deze vergadering niet. Deze regering krijgt soms de kritiek dat ze eerst naar de pers gaat als ze iets heeft beslist. Vandaag wilden we de primeur aan het parlement geven. Dat bleek dan ook weer niet goed te zijn. Ik betreur dat. Maar goed, ik zal in de commissie alle technische uitleg geven. Ik denk dat dat de correcte gang van zaken is. Wij als Vlaamse Regering en ik als minister wilden zeer correct zijn ten aanzien van het parlement – dat zal u plezieren –, de afspraken nakomen en de primeur aan het parlement geven. Meteen heb ik dan ook geantwoord.

Ik wil wat betreft de budgetten nog eens herhalen dat het moeilijke tijden zijn. De budgetten gaan zeer duidelijk in stijgende lijn. Er komt extra geld. Een belangrijk principe dat we honoreren, is dat het om extra geld gaat voor de capaciteit en dat we niet aan de reguliere middelen voor de scholenbouw komen. We nemen geen geld weg van de reguliere middelen voor de scholenbouw. De heer De Meyer en anderen hebben dat terecht gevraagd. Het is trouwens ook mijn mening. We komen daar niet aan!

Wil dat nu zeggen dat we de reguliere scholenbouw vergeten? We moeten de twee dossiers van elkaar scheiden. Ik wil eraan herinneren dat we weldra, vanaf volgend jaar, effectief de eerste steen zullen leggen voor heel veel van die tweehonderd DBFM-scholen. Vlaanderen is een van de weinige regio's in Europa die nog zoveel scholen bouwt op dit moment. We zijn bezig met te spreken met de koepels om de wachtlijstcriteria te herzien, en we zullen die gesprekken voortzetten. U weet dat er op dit moment een wachtlijst van ongeveer 4 miljard euro is. Een van de redenen waarom die wachtlijst zo hoog is opgelopen, is dat iedereen hoort dat het heel lang duurt vooraleer je geld krijgt. Dan zet iedereen zich op de wachtlijst. Dan

krijg je een sneeuwbeleffect, want men denkt ‘now or never’. We moeten het criterium van de chronologie, het enige criterium dat vandaag bestaat, vervangen door een set van andere criteria. Dat is historisch een revolutie in Onderwijs! We zijn dit nu aan het bespreken en voorbereiden met de koepels. We zullen dat verder doen zodat we een duidelijke inschatting van de wachtlijsten krijgen en een reële inschatting kunnen maken zodat we die planmatig kunnen aanpakken.

We willen ook verder gaan via pps. We zijn volop met Eurostat aan het praten over de grote DBFM-operatie. Daar moeten we conclusies uit trekken. Op basis daarvan moeten we nieuwe pps-constructies kunnen maken.

Voorzitter, sommigen vinden het nogal gemakkelijk om nieuw geld te vinden. Nogmaals, het zijn economisch moeilijke tijden. Mocht het zo gemakkelijk zijn om nieuw geld voor de scholenbouw te vinden, dan hadden we dat wellicht al snel gevonden en dan had misschien een van jullie dat al kunnen voorstellen. We hebben de afgelopen maanden echter niet stil gezeten. We hebben het bankenplan gehad en geprobeerd om daar een stuk van Onderwijs in te brengen, maar dat is niet evident. We hebben gepraat met heel veel mensen in de financiële sector om te kijken hoe we dat ESR-matig neutraal kunnen regelen, wat niet zo evident is.

We zitten op een nieuwe piste, overigens met de stad Antwerpen, en we gaan die piste verder uitwerken. U weet dat een aantal financiële instellingen, maar ook de verzekeringssector, hun vastgoed moeten uitbreiden, op basis van de Bazelnormen. We zijn nu naar een nieuwe formule aan het werken om te kijken hoe we dat kunnen doen, met publiek-private samenwerking, maar dan vooral private, met heel de financiële en verzekeringssector. Als dat proefproject in Antwerpen lukt, waar ik morgen met de schepen over zal praten om dat snel af te ronden, kunnen we mogelijk een nieuwe piste openen voor de scholenbouw in Vlaanderen, op een totaal andere manier. Ook daar zijn we volop mee bezig.

Het uitvoeringsbesluit voor de subsidiëring van de beschikbaarheidsvergoedingen zullen we voor de krokusvakantie voorleggen aan de regering. Ook daar wordt niet getalmd. In december is dat goedgekeurd in het parlement en we zullen volgende week naar alle waarschijnlijkheid het uitvoeringsbesluit agenderen.

Voorzitter, ik weet dat kinderen heel belangrijk zijn. Zij zijn de toekomst. We moeten zorgen dat ze een plaats in ons onderwijs hebben. We worden in de samenleving met heel wat uitdagingen geconfronteerd. De Vlaamse Regering kiest wel voor Onderwijs, dat blijkt uit de cijfers. Ik ga die vandaag niet herhalen. Het enige cijfer dat ik wil herhalen is de 108 miljoen euro extra geld voor de capaciteit.

We zullen dat ook de komende weken en maanden blijven doen. We zullen daarbij vertrekken vanuit de feiten. We zullen niet ingaan op stemmingmakerij of op al dan niet verkeerde montages. Dergelijke zaken interesseren mij, de huiskamers in Vlaanderen, de leerkrachten en de Vlaamse Regering niet.

We zullen samen de nodige middelen ter beschikking blijven stellen. Op die manier zullen we ervoor zorgen dat elk kind in Vlaanderen op 1 september 2013 naar school zal kunnen gaan. *(Applaus bij de meerderheid)*

De heer Boudewijn Bouckaert: Minister, ik dank u voor uw omstandig antwoord. Ik heb nog een aantal vragen over de nota die is rondgedeeld. Ik denk dat u zich in de commissie aan nog meer vragen zult mogen verwachten.

Ik heb ook nog een algemene vraag. Aan bepaalde gemeenten wordt geld gegeven. Toevallig gaat het om de vier eersten in het alfabet. Aan de andere gemeenten wordt geen geld gegeven. Er komt wel een technische monitoring om na te gaan in welke mate de noden gerechtvaardigd zijn. U gaat er dus van uit dat die noden eventueel niet gerechtvaardigd zouden kunnen zijn. Indien zou blijken dat de noden gerechtvaardigd zijn, zal hier tijdens de begrotingscontrole op worden ingegaan.

Indien die eisen wel gerechtvaardigd zouden zijn, bijvoorbeeld in Mechelen, waar de ratio tussen inschrijvingen en capaciteit hoger dan 1 ligt en er dus een gebrek aan capaciteit is, kunt u dan garanderen dat die gemeenten in dezelfde mate zullen worden bediend als de gemeenten die nu al worden bediend? Indien dit niet het geval zou zijn, zouden bepaalde gemeenten op een zeer onrechtvaardige manier worden behandeld.

Mevrouw Irina De Knop: Ik heb net de minister gehoord. Het klonk op het einde heel ontroerend en eerlijk. We begonnen ons bijna af te vragen waarom we dit debat eigenlijk hebben gevoerd. Ik wil echter terugkeren naar de realiteit. Dit debat heeft duidelijk een verdeeldheid binnen de Vlaamse Regering aangetoond met betrekking tot de punten waar de minister voor pleit. Hij wil de vrije schoolkeuze in de toekomst waarborgen en de capaciteitsproblemen in de toekomst aanpakken.

Een school wordt niet zomaar gebouwd. Het is dan ook belangrijk dat we over een meerjarenplanning beschikken. De cijfers moeten worden ingevuld. De steden en gemeenten en de netten moeten weten over welke middelen ze in de toekomst zullen beschikken. Op dat ogenblik kunnen ze de ruimtelijke ordening plannen.

De minister heeft me verweten dat ik de ondernemers heb beledigd. Dat klopt niet. In mijn gemeenteschool staan ook containers. Die containers zijn prima. De minister zal echter moeten bekennen dat ze geen structurele oplossing vormen.

Volgens de minister kan een containerklas op drie maanden tijd worden geplaatst. Binnen de context van een gemeentelijke of stedelijke overheid lijkt me dat een heel korte tijd om een container te laten klaarzetten. Bovendien mag er dan niets mislopen. Vaak komen er, naast het plaatsen van de container, ook nog heel wat andere kosten bij kijken.

De woorden van de minister over dat bedrag van 108 miljoen euro klinken heel ontroerend. Uitgedrukt in Belgische franken lijkt het immens veel. Ik wil hier echter een ander bedrag tegenover stellen. We hebben 11.680 plaatsen nodig. Daarvan vult de minister nog niet een derde in. Bovendien komt hij enkel aan 108 miljoen euro indien hij de voorbije jaren meetelt. Er zal in de toekomst nog veel meer nodig zijn.

Tot slot heeft de minister verwezen naar de objectiviteit waarmee moet worden nagegaan welke dossiers al dan niet echt de capaciteit betreffen. Volgens mij heeft hij duidelijk nood aan duidelijk instrumentarium om de capaciteit te meten. Ik vraag me af wat hem als bevoegd vakminister tegenhoudt om hier werk van te maken.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Ik vind dat we deze namiddag geen fraai debat hebben gevoerd. Als politicus voel ik me wat gegeneerd om het schouwspel dat we hier hebben mogen beleven. Hiermee is vooral nogmaals bevestigd dat er, ook binnen de meerderheid, heel wat gehakketak tussen leden van het Vlaams Parlement is.

Ik ben blij dat we het debat hebben gevoerd. Het is toch echt wel duidelijk dat de Vlaamse Regering geen serieus werk maakt van het capaciteitsprobleem. Wij stellen ons vandaag in Vlaanderen nauwelijks nog de vraag naar de kwaliteit van de plaatsen. Wij moeten ervoor vechten dat elk kind in Vlaanderen naar school kan gaan. Dat is toch echt wel een evidentie en een basisvoorwaarde! We moeten daar blijven bijilstaan. De enige extra middelen waarin u nu hebt kunnen voorzien, bestaan uit de onderbenutting van 7,4 miljoen euro binnen uw eigen budget. Dat is er nog bijgekomen. Dat is toch Vlaanderen onwaardig voor een probleem dat zo acuut is.

De heer Filip Dewinter: Voorzitter, ik ga u ergeren en ik ga de minister voor de derde keer dezelfde vraag stellen omdat hij er geen antwoord op heeft gegeven. Misschien is de derde keer de goede keer.

Minister, u hebt daarnet gezegd dat u niet weet wat mevrouw Kherbache gisteren en eergisteren in Antwerpen heeft gezegd. Ik heb het voor u opgezocht en ik zal het hier voor u citeren. Zij zei, en de burgemeester van Antwerpen is mijn getuige: “De N-VA en alleen de

N-VA is verantwoordelijk voor het feit dat er onvoldoende middelen zijn voor het onderwijs in onze stad. Muyters en Bourgeois hebben in de Vlaamse Regering de voorstellen van sp.a en CD&V om het budget te verhogen systematisch gedurende meer dan twee jaar geboycot en tegengehouden.”

Minister Smet, moet ik het citaat nog eens herhalen of hebt u het nu goed verstaan? Het is simpel. Mijn vragen zijn wat dit betreft vrij duidelijk. Hebt u samen met CD&V voorstellen ingediend? Zo ja, wat staat er in die voorstellen? Heeft de N-VA dat bij monde van de ministers Muyters en Bourgeois tegengehouden? Kort samengevat, is de kritiek van mevrouw Yasmine Kherbache, uw fractieleider in Antwerpen – en zij is niet de minste, want zij is kabinetschef van de premier van dit land – terecht of niet terecht? Het is toch niet zo moeilijk om daarop een duidelijk antwoord te geven? Als het paginagroot in de kranten en in de media kan, dan moet u hier de eerlijkheid en de politieke moed hebben om uw fractieleider te durven bijtreden of om te zeggen dat het niet waar is. Geef nu een antwoord.

De heer Jos De Meyer: Minister, uiteraard dank ik u voor uw uitgebreide antwoord. Maar ik heb toch nog enkele vragen en suggesties.

Ik vraag u om bijzonder omzichtig om te gaan met het vervangen van de reguliere wachtlijst, die mij bijzonder bekommert en veel collega's gelukkig ook, door een andere manier van werken op basis van andere criteria. Ik vraag u om daarover heel veel overleg te plegen met de sector en in de commissie Onderwijs.

Het is toch normaal dat schoolbesturen die vandaag een gebouwencomplex hebben van meer dan veertig of vijftig jaar oud en die vooruitziend zijn nu, denkend aan de toekomst, een dossier voor vernieuwbouw indienen? Minister van Begroting, ik ben blij dat u instemmend knikt.

Minister van Begroting, minister van Onderwijs en minister-president, ik heb een oefening gemaakt. Ik zeg niet dat die volledig juist is. Je kunt discussiëren over mijn parameters, maar ik heb ze samen met enkele deskundigen gemaakt. Ik wil die oefening niet verabsoluteren. Ik heb ze gemaakt om een idee te hebben van de reële behoeften die er mogelijk zijn. Ik heb er onmiddellijk aan toegevoegd dat mijn parameters aanpasbaar zijn. Ik wil vermijden dat de oppositie straks of volgende week of volgende maand zegt: “De Meyer heeft dat gezegd.”

Mijn oefening gaat over de subsidiebehoeften van het vrij onderwijs. Het vrije onderwijs telt 10,2 miljoen vierkante meter onderwijsoppervlakte. Voor Design, Build, Finance and Maintain (DBFM) is in middelen voorzien. Trek dat daarvan af, en je komt op 9,75 miljoen vierkante meter. Veronderstel dat ze de financiële norm gebruiken die ze mogen gebruiken en die is vastgesteld bij de dossiers, maar ze gebruiken die norm slechts voor 90 procent. Bereken dan de vervangwaarde. Dat is, collega's, 18,7 miljard euro indien je dit zou omzetten in nieuwbouw. Als je ervan uitgaat dat dit het bedrag is, en je stelt dat een goed huisvader jaarlijks in 2,5 procent voor eigenaarsonderhoud of vervangingsbehoeften voorziet, en je weet dat het voor 60 of 70 procent wordt gesubsidieerd – ik neem hier een gemiddelde van 65 procent –, als je deze oefening met deze parameters maakt, kom je tot een jaarlijkse subsidiebehoefte van 300 miljoen euro.

Ik ben de eerste om te weten dat dit morgen niet mogelijk is. Maar anderzijds is het wel goed om in de oefening die we op lange termijn maken, de globaliteit, de complexiteit en de financiële consequenties van het geheel te zien. Want het is toch wel sterker en beklijvender dan de vlugge discussie die we soms voeren over deze problematiek. Ik wou dit even in alle rust en sereniteit zeggen, minister-president.

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Voorzitter, minister, ik kan het niet laten om als ervaringsdeskundige, als oma van een kleinkind in een containerklas, te spreken. Daar is absoluut niks mis mee: die container is zeer mooi, zeer goed en prachtig geïsoleerd. Alleen,

minister, wat is de realiteit? Er worden twee of drie containers bijgezet in een school, en de refter van de school blijft even groot. De 75 kindjes die nu een plaats hebben in de container, moeten dus het eten uit hun brooddoos wel in de klas opeten. De overdekte speelplaats blijft even groot. Soms kan men dit opvangen in shiften, maar niet altijd: in grote scholen lukt dit niet. Als ervaringsdeskundige weet ik waar ik over praat. De overdekte speelplaats is bij regenweer niet groot genoeg, en uiteindelijk wordt de speelruimte van de kinderen veel kleiner.

Ik wil hiermee alleen maar illustreren wat mijn fractievoorzitter zegt. Op dit moment zijn we bezig met een kwantitatieve oefening: hoe kunnen we ervoor zorgen dat we voldoende bij zetten? Maar we vergeten totaal de kwalitatieve oefening. Onderwijs gaat ook over kwaliteit. Het gaat over scholen in kansarme buurten, waar kinderen al weinig ruimte hebben thuis en in de omgeving om te spelen. De ruimte in de school wordt nog eens beperkt. Ook daar moeten we over nadenken. Ik denk dat het de verdomde verantwoordelijkheid is van heel dit parlement niet alleen van de kwantiteit maar ook van de kwaliteit werk te maken.

Minister Pascal Smet: Ik wil nog drie dingen zeggen. Mevrouw Vogels, ik begrijp u. Het is meer dan een kwantitatieve oefening, het is ook een kwalitatieve oefening. Ik denk dat er heel veel mensen in de school, leerkrachten en directie, zich daarvan ook bewust zijn. Ze maken er ook het beste van. Ik stel ook vast dat, wat de organisatie betreft, er toch nog kan worden afgeweken van de klassieke patronen. Dat is geen kritiek, maar men merkt dat men toch heel vaak in de klassieke patronen blijft zitten. Op dat vlak is er nog ruimte, onder meer wat betreft de shiften. Maar ik ben het met u eens, het moet ook een kwalitatief verhaal blijven. In een stedelijk omgeving is het niet altijd evident omdat daar niet altijd de ruimte beschikbaar is.

Mijnheer Bouckaert, we gaan de monitoring uitvoeren, en op basis van deze monitoring gaan we de reële behoeften verder geobjectiveerd inschatten, en daarna volgt de begrotingscontrole zoals we hebben afgesproken, en dan zal de Vlaamse Regering haar verantwoordelijkheid nemen, zoals ze dat altijd gedaan heeft.

Mijnheer Dewinter, ik was bij het debat in Antwerpen niet aanwezig. U citeert, maar ik heb de context niet gehoord. In de hitte van een debat worden nu eenmaal dingen gezegd. Ten tweede: de N-VA heeft dat niet tegengehouden. Ik heb voorstellen gedaan en ik heb niet al het geld gekregen dat ik gevraagd heb – collega Muyters heeft dat vanmorgen op de radio ook duidelijk gezegd. We hebben dan als regering een collectieve beslissing genomen. Dat betekent dat elke partij die op dat moment in de regering vertegenwoordigd is, collectief verantwoordelijk is voor die beslissingen en ze collectief moet uitvoeren. U zal hebben gemerkt dat ik dat de afgelopen maanden ook heb gedaan. *(Opmerkingen bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

Wenst iemand tot besluit van dit actualiteitsdebat een motie of een motie van wantrouwen in te dienen?

Open Vld, Groen, Vlaams Belang en LDD kondigen aan een motie te zullen indienen.

De moties moeten uiterlijk om 17.45 uur zijn ingediend.

Het parlement zal zich daarover straks uitspreken.

Het debat is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Johan Sauwens tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de ontoreikende sportkredieten

De voorzitter: De heer Sauwens heeft het woord.

De heer Johan Sauwens: Voorzitter, minister, dames en heren, na het debat over de miljoenen en miljarden euro's voor onderwijs gaat mijn actuele vraag over een meer bescheiden budget.

Het is een kwestie van goede afspraken. Bloso heeft aan de meeste gemeenten laten weten dat er een kredientekort zal zijn voor een aantal jaarafrekeningen. Een aantal sportfederaties hebben eenzelfde bericht ontvangen betreffende de sportkampen die ze organiseren en betreffende hun basissubsidie. Hoe komt dat? Dit is nieuw.

Normaal gezien worden de decretaal erkende organisaties gesubsidieerd. In de jaren tachtig en negentig kon slechts een gedeelte van die federaties worden uitbetaald. Maar de omvang van dit probleem is nieuw. Wat gaat u daaraan doen?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Sauwens, ik ben blij dat u deze vraag stelt. Er is niets gewijzigd. We werken nog altijd op dezelfde manier. Bloso krijgt een enveloppe via het Sport voor Allen-decreet. Daarvan geeft Bloso 90 procent aan de gemeenten als voorschot. Achteraf volgt er een verrekening waarvoor nog 10 procent in de enveloppe zit. Dat is de filosofie.

De afrekening kan zo correct gebeuren dat ze nog meer dan 10 procent nodig hebben, dan wordt het bedrag proportioneel verdeeld. Als ze nog minder dan 10 procent nodig hebben, wat meestal het geval is, dan wordt de volledige afrekening correct uitgevoerd. Iedereen weet al jaren – zelfs toen u nog minister van Sport was – dat de enveloppe op voorhand vastligt. Er is geen externe kostendrijver. Blijkbaar heeft Bloso dat verkeerd doorgegeven aan de gemeenten. De gemeenten hebben een verkeerde indruk gekregen. Ik heb aan Bloso gevraagd om dat recht te zetten en te communiceren hoe de vork in de steel zit. Tot nu toe heeft Bloso dat niet gedaan.

Ik ben echt geschrokken toen ik in uw actuele vraag las dat zelfs de voorschotten niet meer worden uitbetaald. Ik heb gevraagd waar het precies over ging. U hebt het nu aangegeven. Het ging gelukkig niet over het Sport voor Allen-decreet, maar over de sportkampen. Dat is helemaal geen opdracht van mij en Bloso beschikt wél over dat geld. Als Bloso de sportkampen op een andere manier wil subsidiëren, kan ik dat begrijpen, want dat is een oud systeem. Het mag eens worden opgefrist, het mag eens worden onderzocht.

Maar dan communiceren dat er geen middelen zijn, vind ik wel een verkeerd signaal. Ik zal dat duidelijk maken aan Bloso en daarover met hen praten. Er is geen budgettaire probleem, er is wel een communicatieprobleem. Dat moet worden rechtgezet. Dit kan niet, daar hebt u 100 procent gelijk in.

De heer Johan Sauwens: Minister, het gaat niet om niets. De sportkampen zullen voor 2012 meer dan 30.000 euro niet ontvangen. Volgens Bloso zijn er geen kredieten. Intussen krijgen ze al het bericht dat ze in 2013 meer dan 34.000 euro niet zullen krijgen. De kampen zijn wel al gepubliceerd. Mensen hebben al ingeschreven. Dat is alleszins een probleem van laattijdigheid, maar er is ook een probleem van goede afspraken met de federaties en de gemeenten.

De gemeenten zouden 6 à 7 procent minder ontvangen dan in 2011. Alle beetjes helpen. Dit gebeurt na de feiten, het jaar is volledig voorbij, dat is niet correct. Dat is een praktijk van de jaren tachtig en negentig. Ik heb het nog eenmaal meegemaakt onder minister Anciaux, en hij heeft het onmiddellijk rechtgezet.

U hebt nog budgetten binnen Sport die u daarvoor kunt inzetten. Ik ben totaal verwonderd dat u zegt dat er geen budgettaire beperking is.

De voorzitter: De heer Gysbrechts heeft het woord.

De heer Peter Gysbrechts: Minister, ik was ook wat geschrokken van de actuele vraag van de heer Sauwens. Als we even terugkeren naar de begrotingsbesprekingen en het beleidsplan, dan hadden we altijd een positief verhaal over middelen voor sport. Ik hoor u graag zeggen dat het een fout signaal is van Bloso, maar dat zorgt toch voor enige ongerustheid, zowel bij de gemeentebesturen als bij de federaties. De heer Sauwens zegt in zijn repliek dat er echt wel middelen zijn die nog niet op hun plaats zitten.

Binnen de context van de financiële situatie en van wat we in verschillende beleidsdomeinen meemaken, zorgt dat toch voor een onrust die niet nodig zou zijn als ik u hoor, minister. Ik zou graag zo spoedig mogelijk een reactie krijgen van Bloso in de commissie, want dit zorgt niet voor een goed werkklimaat in het sportveld.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Minister, het is goed dat u de cijfermatige zaken rechtzet. Ik ga ervan uit dat ze kloppen. U kunt goed tellen, dat weten we. Ik vind het niet fijn dat de administratie dit soort fouten maakt, en dan nog in een sector die in economisch moeilijke tijden onder druk staat. Gemeenten en federaties hebben niet te veel. Straks zal er voor gemeenten op die post nog meer druk komen. Het Bloso moet zich veel meer als een loyale partner van het sportveld opstellen en twee keer nadenken alvorens doemberichten die niet kloppen de wereld in te sturen.

Minister, u krijgt van mij het voordeel van de twijfel, maar ik zou graag hebben dat de commissieleden die dit opvolgen, een kopie kunnen krijgen van die rechtzettingsbrief. Ik hoop dat die brief er heel snel komt.

Minister Philippe Muyters: Ik begrijp jullie reactie voor 100 procent. De filosofie blijft dezelfde. Het is een gesloten enveloppe waarvan 90 procent met voorafnames of voorschotten wordt doorgegeven en een verrekening van 10 procent. Mijnheer Sauwens, ik kan blijven zeggen dat ik van Bloso geen enkel signaal heb gekregen dat er een gebrek aan middelen zou zijn. Ik was stomverbaasd, zeker over de mail over de sportkampen en de voorschotten. Ik heb geen enkel signaal gekregen dat er een probleem is. Ze hebben die middelen ook gekregen. Dus is er voor mij een foute communicatie. Net als jullie wil ik dat Bloso dat rechtzet, dat het wordt gecorrigeerd op de manier zoals het moet gebeuren. In de commissie moeten we kijken naar het wat en hoe. Ik zal in de komende uren en dagen de nodige actie ondernemen. Ik had al gevraagd aan Bloso om een correctie te doen op hun communicatie.

De heer Johan Sauwens: Die klaarheid is op korte termijn nodig. We moeten daarover kunnen samenzitten. Het zijn niet zozeer de gemeenten die het geld niet zullen krijgen, het zijn de clubs die het via het decreet op het lokaal sportbeleid niet zullen krijgen. Die staan vandaag zeer zwaar onder druk.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Bart Martens tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het uitblijven van de digitale bouwvraag

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Voorzitter, minister, collega's, gisteren lazen we in de krant dat zowel de digitale milieuvergunningaanvraag als de digitale bouwvraag nog een tijd op zich zullen laten wachten. Nochtans waren ze allebei aanvankelijk aangekondigd voor 2012.

Er kunnen ongetwijfeld goede redenen zijn voor dat uitstel, maar ik wil toch wijzen op het belang van die digitalisering. Daar kunnen heel wat kosten mee worden uitgespaard.

Minister, u hebt zelf een lastenmeting laten doen, waaruit zou blijken dat bijna 7 miljoen euro jaarlijkse kosten kunnen worden uitgespaard door minder paperasserij, minder verzendingskosten, minder personeelskosten enzovoort. Het hoeft ook geen betoog dat het voor architecten, burgers en bedrijven die die aanvragen indienen, heel wat kostenbesparingen mee zal brengen doordat ze geen dikke papierenbundel en geen grote plannen meer moeten uitprinten en indienen. Het belang van zo'n digitalisering mogen we dus niet onderschatten.

Minister, komt die digitale bouwaanvraag er nog tijdens deze legislatuur? Zo ja, wanneer? Houdt u bij die digitale bouwaanvraag rekening met de omgevingsvergunning die er zit aan te komen? Vandaag zijn bouw- en milieuvergunning nog twee gescheiden werelden. Binnenkort worden ze ineengeschoven, wordt het één omgevingsvergunning met een ander procedureverloop.

En het zou toch al te gek zijn indien we op dat moment van nul zouden moeten beginnen met een nieuw informaticasysteem, met nieuwe software voor het digitaal indienen van de aanvragen voor vergunningen.

De vraag is dus klaar en duidelijk: wanneer komt die digitale aanvraag er?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Het krantenartikel is gebaseerd op schriftelijke vraag nr. 156 van 4 december 2012 van de heer Sabbe. Ik wil eerst en vooral benadrukken dat ik die digitale bouwvergunning zeer belangrijk vind. Ik heb ook gezien dat onder meer de architecten dit als een van de grootste simplificeringen zien voor de toekomst. Ik onderschrijf dat belang.

Wat zijn de redenen van de vertragingen? Ten eerste is er de ICT-dienstverlener. Nadat we gestart waren met de uitvoering, de programmatie en alles wat daarbij samenhangt, bleek dat de oorspronkelijke ICT-dienstverlener niet de kwaliteit kon leveren die nodig was, waardoor we een nieuwe ICT-dienstverlener hebben moeten aantrekken. U begrijpt dat zoiets altijd een verlies van tijd met zich meebrengt.

Wat ik daarnaast duidelijk naar voren wil brengen, is dat de complexiteit van die digitale bouwvergunning groter was dan verwacht. We zijn een voorloper. Er zijn niet veel digitalisering voor dat aspect. En dan blijkt dat op het moment dat we willen overgaan tot de uitvoering, bijvoorbeeld de dialoog met het kadaster veel moeilijker loopt tussen databanken dan verwacht. Bij de uittekening van de digitale bouwaanvraag heeft men de mogelijke problemen, bijvoorbeeld inzake de uitwisseling van data met het kadaster, de uitwisseling van data met andere databanken binnen de Vlaamse Regering, onderschat. Dat heeft mee te maken met het feit dat we de eerste zijn.

Daarenboven pleiten we nogal voor de participerende aanpak. Wat wil ik daarmee zeggen? We werken met iedereen samen: lokale besturen, de dienstverleners van lokale besturen, het kadaster, de architecten. Wat daarbij positief is, is dat op het moment dat het systeem in de markt wordt gezet, de dienstverleners het kennen en er ook mee kunnen werken. Het nadeel is dat rekening moet worden gehouden met wat zij inbrengen.

Wat zijn we nu aan het doen? We voeren de testen uit. Het gaat om heel grondige testen, met verschillende steden en gemeenten. De bedoeling is dat we op basis van die testen kunnen zien wanneer het systeem rijp is. We willen een trein die rijdt, maar ook een die blijft rijden. Ondertussen gebruiken we de tijd voor een subsidiebesluit om de gemeenten te helpen en om de omgevingsvergunning klaar te maken, zodat we, op het moment dat we de vergunning hebben, ze maximaal kunnen integreren.

De heer Bart Martens: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Wat mij betreft, primeert kwaliteit op snelheid. Als u enige extra tijd nodig hebt om al te anticiperen op die omgevingsvergunning, graag. Liever dat dan dat we straks moeten vaststellen dat we wel een digitale bouwaanvraag hebben conform de oude procedure van bouwvergunning, maar dat die niet strookt met het nieuwe procedureverloop dat we voor die omgevingsvergunning in petto hebben.

Ik kijk met veel ongeduld en interesse uit naar het moment dat het effectief operationeel is, dat de testfases worden ingezet en dat we het veralgemeend kunnen uitrollen in heel Vlaanderen.

De voorzitter: De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts: Minister, op 3 maart 2011 stond in de krant dat de Vlaamse Regering ervoor wil zorgen dat de burgers, de architecten, de bedrijven in de toekomst hun bouwaanvragen digitaal zouden kunnen indienen. Op 28 juli 2011 stond het opnieuw in de kranten: “Wie gaat bouwen, kan vanaf eind 2012 zijn bouwaanvraag digitaal indienen. Het initiatief komt van de N-VA-ministers Bourgeois en Muyters.”

Op 28 februari 2012 stond op de officiële webstek van Bestuurszaken dat tegen eind 2012 burgers, architecten en bedrijven hun bouwaanvraag of melding kunnen indienen aan de hand van een internetlokaal.

Minister, ik begrijp ten volle dat het digitaliseren van dit project geen eenvoudige zaak is. Maar steeds opnieuw beloven, steeds opnieuw aankondigen dat alles in orde zal komen, en dan moeten toegeven dat het project momenteel nog maar in de ontwikkelingsfase zit, dat is natuurlijk wat van het goede te veel. Kwaliteit primeert inderdaad, maar we zouden toch graag zien dat er schot komt in de zaak.

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

De heer Marnic De Meulemeester: Minister, het is een nobel doel dat de Vlaamse Regering de administratieve rompslomp bij vergunningsaanvragen wil verminderen. Dat zou een aanzienlijke besparing met zich meebrengen, zowel op financieel vlak als op het vlak van personeel. Vanaf het begin van deze legislatuur zegt u dat die digitalisering er komt. Eerst was ze beloofd tegen eind 2012. Dat bleek onmogelijk, om welbepaalde redenen. Daarna kregen we te horen dat het in orde zou zijn tegen het zomerreces van 2013. De laatste berichten uit de media leren ons dat het ook eind dit jaar of begin volgend jaar kan zijn. Minister, kunt u ons meedelen wanneer die digitalisering een feit zal zijn? Zijn daar ook financiële gevolgen aan verbonden?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: We willen natuurlijk allemaal dat de zaken snel gaan, ook de digitale bouwaanvraag. We weten echter ook dat het een complexe oefening is. Minister, we moeten dan ook 200 of 300 procent zeker zijn dat het systeem werkt als we het invoeren. Al wie ermee moet werken, zoals de gemeenten, moet dat systeem beheersen. Als dat een paar maanden vertraging met zich meebrengt, dan is dat maar zo. Als we vandaag de digitale bouwaanvraag indienen en nadien vaststellen dat het niet goed werkt, dan hebben we pas een probleem.

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: Minister, als van uitstel geen afstel komt, is dat voor mij geen probleem, zolang het de kwaliteit ten goede komt. Ik wil echter even terugkomen op wat ik in de commissie al heb gezegd over deze problematiek. U hebt daar toen positief op gereageerd. Ik zou willen voorstellen dat u van het jaar extra tijd dat er nu nog is, echt goed werk maakt, zodat de digitalisering van de bouwaanvragen nuttig kan zijn en kan worden ingezet in het kader van het openbaar onderzoek. Daarnaast moeten burgers hun inzagerecht ook digitaal kunnen uitoefenen. Ook daar zit voor vele mensen nog een struikelblok gezien de

paperassenwinkel en de openingsuren. Sommige mensen raken niet tijdig op het gemeentebestuur omdat ze overdag werken.

De voorzitter: De heer Ceyssens heeft het woord.

De heer Lode Ceyssens: Minister, in de commissie hebt u tijdens de bespreking van de beleidsbrief al ervaren dat wij grote voorstanders zijn van de digitale bouwaanvraag. Ik wil ook begrip opbrengen voor de meeste redenen die hier worden genoemd voor de vertraging. Misschien is de beste reden wel dat die aanvraag onmiddellijk is geschoeid op de leest waar ook de heer Martens naar heeft verwezen, met name van de omgevingsvergunning. Indien dat zou lukken, zouden wij zeker applaudisseren. Ik heb wel minder begrip voor het feit dat we niet de juiste IT-dienstverlener hebben. Daar kunnen volgens mijn twee redenen voor zijn. Ofwel voldeed het bestek niet, ofwel heeft wie zich heeft ingeschreven, dat niet correct gedaan. Wat is de reden en welke gevolgen worden daaraan gegeven?

Minister Philippe Muyters: De gevolgen zijn dat we vertraging hebben, dat is nogal duidelijk. De reden is dat de oplossingen die we kregen, niet kwaliteitsvol waren. We hebben op dat moment moeten vaststellen dat de keuze verkeerd was of dat er iets was misgelopen. Het is duidelijk dat we vertraging hebben. Mijnheer De Meulemeester, dat is ook de reden waarom ik geen nieuwe datum naar voren schuif. Wij willen nu primair goede en sterke testen doen. Op basis daarvan zullen we zien wanneer het systeem rijp is om op de markt te worden gebracht en uitgerold. Ik geef echter niet opnieuw een datum.

Ik zal de procedure van het openbaar onderzoek niet veranderen door ze te digitaliseren. We zullen de extra tijd die we nu hebben, gebruiken om na te gaan hoe we rekening kunnen houden met de omgevingsvergunning.

De heer Bart Martens: Minister, ik begrijp dat u geen concrete datum in het vooruitzicht wilt stellen. U begrijpt echter ook uit de reacties in dit halfroond dat we wel verwachten dat er dit jaar wordt opgeleverd en dat het dus niet alleen bij een aankondiging blijft maar dat dit ook effectief in de praktijk wordt gebracht.

Mijnheer Peeters, ook wij hebben in het verleden gesteld dat dit de aanleiding kan zijn om ook bezwaren en inspraakreacties allemaal digitaal te kunnen indienen. Die weg moeten we effectief bewandelen, want het kan ook de burger extra tijd en kosten uitsparen. Ik hoop dat de digitale aanvraag ook een opstap kan zijn naar een volledige digitalisering, waarbij ook ruimtelijke uitvoeringsplannen, verordeningen enzovoort allemaal digitaal raadpleegbaar zijn en ook openbare onderzoeken en de bezwaren en opmerkingen die daarover binnenkomen, digitaal kunnen gebeuren.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Jan Penris tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het advies van de Vlaamse Woonraad betreffende de hervorming van de hypothecaire aftrek (woonbonus)

ACTUELE VRAAG van mevrouw Michèle Hostekint tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het advies van de Vlaamse Woonraad betreffende de hervorming van de hypothecaire aftrek (woonbonus)

ACTUELE VRAAG van mevrouw Mieke Vogels tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het advies van de Vlaamse Woonraad betreffende de hervorming van de hypothecaire aftrek (woonbonus)

ACTUELE VRAAG van mevrouw Mercedes Van Volcem tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het advies van de Vlaamse Woonraad betreffende de hervorming van de hypothecaire aftrek (woonbonus)

De voorzitter: Minister Van den Bossche is ziek. Het antwoord wordt gegeven door minister-president Peeters.

De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Minister-president, ik voel me vereerd dat ik de vraag tot u mag richten. Ik had ze even goed aan minister Muyters of minister Van den Bossche kunnen stellen, maar u zult namens de regering in volle openheid en eerlijkheid antwoorden, neem ik aan.

Begin deze week heeft de Vlaamse Woonraad een mijns inziens nogal ongelukkige uitspraak gedaan met betrekking tot het te voeren beleid ten aanzien van de zogenaamde woonbonus, de mogelijkheid om hypothecaire kosten fiscaal aftrekbaar te houden. Ik bewonder dat de Woonraad in volle afhankelijkheid dat soort adviezen geeft, maar ik denk niet dat dat het advies is dat deze regering noch dit parlement nodig heeft.

Ik heb immers vastgesteld, minister-president, dat u voor één keer in één dossier met drie partijen op één lijn blijft staan. Uzelf had twee jaar geleden al duidelijke uitspraken gedaan over die bonus. Die zijn afgelopen weken herbevestigd, naar aanleiding van de uitspraken van de Woonraad, door zowel minister Van den Bossche als minister Muyters. We zijn dus blij dat u op één lijn blijft staan. Ook mijn partij blijft het beleid ter zake ondersteunen.

Wij vinden dat de woonbonus nodig is, al was het maar omdat we dan mee faciliteren dat jonge gezinnen op een interessante manier starterswoningen kunnen blijven verwerven. Dat moet het hoofddoel blijven van ons woonbeleid. Zoals de Woonraad echter al heeft opgeworpen, staan we in 2014 voor een heel andere situatie. Dan wordt Vlaanderen immers zelf bevoegd in dezen. Hoe zullen we het ding dan kunnen blijven financieren? Heeft uw regering daar al over nagedacht?

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint: Minister-president, er was gisteren opnieuw nogal wat opschudding over het advies van de Vlaamse Woonraad, waarin zou staan dat de Vlaamse woonbonus te veel geld zou kosten en beter zou worden afgeschaft. Wie het advies van de Vlaamse Woonraad leest, zal zien dat het advies iets genuanceerder is dan de berichten die erover zijn verschenen in de pers, maar ondertussen is het kwaad natuurlijk geschied, is alweer paniek ontstaan, is alweer onrust gezaaid bij de mensen die vandaag een hypothecaire lening lopen hebben, bij die mensen die bij het berekenen van hun budget rekening houden met de woonbonus.

Voor onze fractie, minister-president, is woonzekerheid een heel belangrijk item binnen het Vlaamse woonbeleid. Voor ons is dat prioritair. We zijn dan ook heel blij dat de Vlaamse Regering meteen heeft gereageerd dat, wat haar betreft, de bestaande engagementen ten opzichte van de hypothecaire leningen die vandaag lopen, zullen worden nageleefd. Voor ons is dat essentieel.

Woonzekerheid is belangrijk, en wie een eigen woning heeft, heeft nu eenmaal meer zekerheid dan wie een woning moet huren op de private huurmarkt, waar het aanbod vaak heel schraal is en de prijzen hoog liggen.

Het is natuurlijk ook belangrijk dat we weten wat de budgettaire impact is van maatregelen die we nemen en engagementen die we aangaan. Vorig jaar is deze discussie ook gevoerd, en toen heeft minister Muyters laten verstaan dat hij de budgettaire consequenties van de overheveling van het woonbeleid en de engagementen ten opzichte van de hypothecaire leningen nog aan het bestuderen was. Heeft uw regering intussen zicht op de budgettaire impact van de overheveling en de engagementen ten opzichte van de hypothecaire leningen?

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Voorzitter, minister-president, ‘il fut un temps’ toen paars-groen aan zet was. Ik ben blij dat de heer Van Rompuy hier is, want hij stond hier toen elke week op deze tribune te roepen: “Schande, paars-groen houdt geen rekening met het middenveld! Met CD&V zou dit nooit gebeuren”.

Nu, minister-president, zie ik een Woonraad waarin de vertegenwoordigers van de sociale partners, de Gezinsbond, de huurders, de eigenaars en de Bouwunie tot een unaniem advies zijn gekomen over de woonbonus. En wat hoor ik? De Vlaamse Regering zegt: “Van die Woonraad moeten we niet weten”. Waar is het belang van het middenveld? U hebt gezegd dat u dit binnen de regering zult bespreken en dat u tot een compromis zult komen binnen de regering. Nochtans was het net de oproep van heel het middenveld om hier een open debat over te voeren.

Ik roep iedereen op om het advies van de Woonraad, dat heel goed onderbouwd is, toch eens goed te lezen. U kunt het licht van de zon niet miskennen. Professor Huyghebaert van de KU Leuven berekende dat bij ongewijzigd beleid tussen 2014 en 2024 het budget totaal zal ontspreiden van 1,5 miljard euro naar 2,9 miljard euro. Dat is in dezelfde periode, minister-president, dat u 43.000 sociale woningen wilt realiseren en dat u vele miljoenen nodig zult hebben om de sociale woningen te renoveren.

En dit is geen debat over het al dan niet helpen van jonge gezinnen. Lees het rapport en u zult zien dat er heel veel goede suggesties in staan.

Minister-president, bent u het eens met de cijfers van de Vlaamse Woonraad of betwist u ze?

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Voorzitter, minister-president, ik heb een heel andere mening. Ik vind dat u weer eens verantwoordelijk bent voor de slechte communicatie over een heel belangrijk dossier. Vorige week heb ik u nog aangesproken over het feit dat uw Vlaamse Regering wegens het vele interne gekibbel, maar ook wegens de slechte communicatie, veel onrust veroorzaakt.

Wat is er nu gebeurd? Wat zult u doen om paal en perk te stellen aan de Woonraad, die toch adviezen geeft aan de Vlaamse Regering? Het advies wordt niet gedragen. Na de communicatie over het advies heeft bijna iedereen die in de Woonraad zit, een ander advies gegeven of een ander persbericht verstuurd.

In Vlaanderen is 75 procent van de bevolking eigenaar van een huis. Je moet maar in Vlaanderen leven en eigenaar zijn van een woning, je moet maar een jongere van 30 jaar zijn die bijvoorbeeld 30.000 euro aan spaargeld in een woning heeft gestoken, die de krant

openslaat en leest dat door een mogelijke afschaffing van de woonbonus, de woning 30.000 euro in waarde kan dalen! Je moet dat maar meemaken, minister-president! Eigenlijk is dit een collectieve verarming van 75 procent van onze Vlamingen.

U moet enorm waakzaam zijn. Voor de woonbonus heeft ook Open Vld in de Federale Regering het been absoluut stijf gehouden om de overheveling van de budgetten en de bestaande contracten te garanderen aan een belastingaftrek met marginaal tarief.

Ik vraag u heel uitdrukkelijk, minister-president, of u zich aan de afspraak houdt. Zult u de hypothecaire aftrek voor de bestaande contracten respecteren?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, dames en heren, dit is nu iets waarover we gisteren hebben gecommuniceerd. We deden dat eendrachtig en heel duidelijk, minister Van den Bossche, minister Muyters en ikzelf. Toch voelt men de behoefte om hier nog actuele vragen over te stellen. Ik heb daar geen probleem mee. Het zijn trouwens vragen die heel uiteenlopend zijn.

Het is positief dat een strategische adviesraad op eigen initiatief adviezen formuleert, dat kunnen we alleen maar toejuichen. Ik heb ook wel vastgesteld dat na de communicatie van het advies een aantal deelnemers van de Vlaamse Woonraad aparte persberichten de wereld hebben ingestuurd. We stellen dus een grote nuancering vast over hoe we dit advies verder moeten behandelen. Er is dus nog heel wat werk te doen, ook binnen de strategische adviesraad.

Maar goed, het is positief dat men dat formuleert. Natuurlijk is het de vraag wat we met dat advies doen. We nemen dat tot ons. We zijn volop bezig met dat groenboek, maar ik herhaal hier nogmaals duidelijk het volgende. Mensen die in het verleden een hypothecaire lening hebben aangegaan, hebben heel duidelijk die woonbonus daarbij berekend. Er is zoiets als het vertrouwen dat een overheid creëert, en dat vertrouwen kan niet worden geschonden naar aanleiding van een overdracht van bevoegdheden. Als mensen een aantal jaren geleden een hypothecaire lening zijn aangegaan en rekenen op die woonbonus, dan zullen we die woonbonus doortrekken. We zullen hun vertrouwen niet schenden.

Het laatste woord is nog niet gezegd over de vraag wanneer we die bevoegdheid hebben, in 2014 of in 2015. Als we die hebben, dan zullen we natuurlijk wel de mogelijkheid hebben om voor de nieuwe hypothecaire leningen te bekijken hoe we daar een nieuw regime aan koppelen. Dat zullen we dan te gepasten tijde organiseren.

Dan is er de vraag wat dat zal kosten en zo. De cijfers uit het rapport zijn interessant als input. Op een aantal begrotingsdiscussies kan men steeds terugkomen. Ik verwijs naar de zesde staatshervorming. Het is nog niet duidelijk wat dat alles zal kunnen betekenen en wat de gevolgen zijn. We hebben gisteren echter vrij snel duidelijk gemaakt aan de mensen die daarop rekenen dat ze zich daarover geen zorgen moeten maken. De federale overheid heeft dat vertrouwen op het gegarandeerd zijn van die woonbonus gecreëerd. Wij zullen dat verder gestand doen.

De heer Jan Penris: Minister-president, uw antwoord was vrij duidelijk. U mag ons echter niet verwijten dat we hier vragen stellen. In het dossier van – ik zeg maar iets – de zonnepanelen hebben uw regering en andere regeringen immers ook stellingen ingenomen die de kopers van die zonnepanelen naderhand hebben moeten betreuren.

Wat wij van u vragen, is dat u zich engageert, niet alleen ten overstaan van de mensen die nu een hypothecaire lening afsluiten, maar ook misschien ten overstaan van de mensen die dat in de toekomst willen doen. Ik weet dat u niet kunt spreken over een termijn die op de uwe volgt. Ik kan dat al evenmin, maar we moeten toch bepaalde signalen durven te geven aan onze Vlaamse gezinnen. Vergeet niet dat een eigen woning bezitten de beste vorm van pensioensparen is. Nu deelt de Vlaamse Woonraad mee dat de woonbonus eventueel in vraag

zou kunnen worden gesteld. Dat signaal kan de hele woningmarkt in Vlaanderen doen instorten. Dat is toch niet wat we willen, denk ik.

Mevrouw Michèle Hostekint: Minister-president, ik dank u voor uw antwoord. De overheid moet inderdaad zorgen voor zekerheid. Zeker in tijden van economische onzekerheid is dat belangrijk. De overheid moet er inderdaad voor zorgen dat mensen vertrouwen kunnen hebben in die overheid, zeker als het gaat over zoiets fundamenteels als woonzekerheid. Als we vandaag 78 procent eigenaars hebben, dan is dat net omdat het stimuleren van het bezitten van een eigen woning een van de pijlers is van het huidige Vlaamse woonbeleid. Het lijkt me dus belangrijk dat de boodschap wordt gegeven dat de engagementen ten opzichte van de bestaande hypothecaire leningen zullen worden nagekomen.

Het is echter ook belangrijk dat we de kostprijs van die engagementen kennen, dat we de budgettaire impact kunnen inschatten. Mijn vraag ter zake blijft, en u hebt daar geen antwoord op gegeven. Daar moet toch nog wat duidelijkheid over worden geschapen.

Mevrouw Mieke Vogels: Laat me duidelijk zijn: ook voor mijn partij is het belangrijk dat mensen een eigen huis kunnen verwerven. De Vlaamse Woonraad, en eerder ook de OESO en de Nationale Bank, heeft echter ten overvloede aangetoond dat de woonbonus geen goed instrument is. We hebben gisteren nog een grafiek gezien van heel Europa. Daaruit blijkt dat er geen correlatie is tussen de grootte van een fiscale aftrek en het bezitten van een woning. Collega's, laten we die ballon dus alstublieft doorprikken.

Minister-president, u zegt dat u alles zult continueren, maar u ontkent ook de cijfers niet, het feit dat we van 1,5 miljard euro naar 2,9 miljard euro gaan. Ook zijn we engagementen aangegaan tegenover mensen die geen woning kunnen verwerven.

Wij hebben in onze Wooncode het recht op wonen voor iedereen verankerd. Wij hebben sociale huisvesting en dat recht wordt geopend voor mensen die een bepaald inkomen niet overschrijden. Op dit moment zijn er 70.000 mensen voor wie de Vlaamse Regering het engagement niet kan waarmaken. U zult keuzes moeten maken. Voor mij, collega's, is het even belangrijk om het engagement aan te gaan met mensen die recht hebben op een sociale woning als met mensen die een huis kunnen verwerven.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Minister-president, ik ben tevreden met uw antwoord, maar we zullen het met een vergrootglas bekijken. Vandaag hebt u zich zwart op wit geëngageerd om, ondanks de impact die u niet kent en wat de budgettaire gevolgen voor Vlaanderen ook zijn, te blijven gaan voor eigendomsverwerving. De hypothecaire aftrek wordt gegarandeerd aan mensen die een lening hebben afgesloten.

De voorzitter: Mevrouw Homans heeft het woord.

Mevrouw Liesbeth Homans: Ik vind de timing van het debat een beetje ongelukkig, omdat we nog altijd niet weten in welk spel we spelen. In welke vorm zal die woonbonus worden overgeheveld? U weet ook dat het niet kan via de fiscale aftrek, omdat we er niet bevoegd voor zijn. Komen alle middelen mee of hoeveel komen er mee? Er zijn nog veel onduidelijkheden.

Minister-president, ik ben blij te vernemen dat de lopende engagementen gehonoreerd zullen worden. Dat is zeer belangrijk om de rechtszekerheid te kunnen garanderen. U hebt ook gezegd dat het, los van de lopende engagementen, misschien goed is om te kijken hoe we de woonbonus in de toekomst kunnen benutten. Misschien is het wel nuttig om de hele woonfiscaliteit in totaliteit te bekijken. Dan heb ik het over onroerende voorheffing, de woonbonus en misschien nog andere zaken. Dan kunnen we zien wat we op het vlak van wonen nog kunnen doen.

De voorzitter: De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Minister-president, vandaag kunt u geen ander antwoord geven. Iedereen heeft altijd de mond vol over die grote zesde staatshervorming, maar dit is weer een

mooi bewijs dat die onzekerheid creëert voor de burgers. Vlaanderen gaat wel bevoegdheden krijgen, maar of we ook de centen krijgen is absoluut nog niet zeker. Vooral dat geeft onzekerheid voor de bevolking. We zijn op een dik jaar van het einde van de legislatuur. Er mag toch eens meer duidelijkheid komen dat we, als we die bevoegdheden hebben, ten minste ook de centen hebben, om zekerheid aan de bevolking te geven.

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Minister-president, het minste dat je kunt zeggen is dat de Vlaamse Woonraad *niet* duidelijk geweest is en het zeker niet op een omfloerste manier heeft gedaan. We zijn dankbaar voor dat advies, maar er zijn nog adviezen geweest over de woonbonus. Ik wil u persoonlijk danken dat u gisteren zo snel hebt gereageerd. Heel wat mensen, 75 procent is inderdaad eigenaar of is bezig om een eigendom te verwerven, maken zich dan plots zorgen. Een Vlaamse overheid moet vertrouwen uitstralen, dus dat is positief.

Maar er staan ook veel goede dingen in dat advies. Op welke manier gaan we daar de volgende maanden een stukje mee op weg, samen met die andere adviezen, om maatregelen uit te werken om de andere doelgroepen in de samenleving, die ook dat recht op wonen hebben, die zekerheid te kunnen geven?

Ik sluit me aan bij de suggestie van mevrouw Homans om dat debat te koppelen aan de volledige fiscaliteit, want er zijn nog veel andere fiscale maatregelen. Is er een stappenplan? Is men met de voorbereiding bezig? Is het de bedoeling dat dat stappenplan kan worden afgerond voor het einde van de legislatuur, zodat de nieuwe legislatuur ermee kan aanvatten? Daarover hoor ik graag uw visie.

Minister-president Kris Peeters: Voor de verdere aanpak verwijs ik naar het groenboek. Dat wordt afgerond tegen het midden van dit jaar. We hebben het aanbod gedaan om met het groenboek het debat te openen in dit parlement en met het middenveld, waar mevrouw Vogels terecht zo veel belang aan hecht. Ik ga ervan uit dat minister Van den Bossche ook dit advies meeneemt in het groenboek en dan het debat opent in dit parlement en daarbuiten. Zo kunnen we komen tot een positie die elke partij kan innemen, zeker voor de verkiezingen.

Ik heb begrepen dat mevrouw Vogels voor Groen heeft gesproken en dat wat Groen betreft, degenen die de woonbonus nu al krijgen, daar niet meer op zullen kunnen rekenen. Maar goed, iedere partij zal hierover positie moeten innemen.

Het is heel juist dat zeker voor de toekomst voor de nieuwe hypothecaire leningen niet alleen de woonbonus van belang is, maar ook de onroerende voorheffing en dergelijke. De woonfiscaliteit en het beleid dat we zullen kunnen voeren, is ruimer dan alleen maar de woonbonus waar nu op wordt gefixeerd. Ik vind dat de Woonraad dat misschien wat meer had moeten situeren en ook wat andere elementen had moeten meenemen, in plaats van alleen te focussen op de woonbonus.

Het is heel belangrijk dat ook in de toekomst in het nieuwe regime en het nieuwe beleid dat we in Vlaanderen vormgeven, het verwerven van een eigen woning nog altijd een belangrijk iets is. Mijnheer Penris en mevrouw Van Volcem, u hebt gelijk dat wanneer mensen een eigen woning kunnen verwerven, dat een niet-onbelangrijk element is, zeker wanneer men zonder werk valt of pensioengerechtigd is.

Mevrouw Vogels, u hebt gelijk dat de sociale woningen en de sociale huurproblematiek ons ook na aan het hart ligt en dat we dat ook moeten aanpakken, er oplossingen voor moeten vinden en investeringen voor uitvoeren. Het is geen of-ofbenadering, maar een en-enbenadering die ook in de volgende legislatuur onverkort moet worden doorgetrokken.

Voorzitter, ik wil eindigen. De zesde staatshervorming is nog verder in ontwikkeling en we weten nog niet wat die allemaal kan en zal inhouden. Ik hoop dat dat de volgende weken en maanden allemaal duidelijker wordt. Ik zou niet graag hebben – en ik doe er alles aan om dat te vermijden – dat de Vlaming de indruk krijgt dat wij in Vlaanderen meer bevoegdheden

vragen, en die ook krijgen, maar dat zij de rekening zullen betalen voor de aangegane engagementen.

Rechtszekerheid is hier belangrijk. We hebben al een aantal staatsvormingen achter de rug. Dat is niet nieuw. Het is altijd belangrijk om in eerste instantie het vertrouwen verder te trekken en dan stap per stap naar een nieuw beleid te gaan. Daarom vragen we ook die bevoegdheden om een Vlaams beleid te kunnen ontwikkelen. In de communicatie daarover moeten we met de nodige voorzichtigheid handelen. De Vlaamse Woonraad heeft geoordeeld om dat de wereld in te sturen. Wie ben ik om daar iets tegen in te brengen, maar de mensen worden daar onnodig door verontrust. Dat is niet de schuld van de Vlaamse Regering. Het is de autonomie en de beslissing van die raad zelf geweest.

De heer Jan Penris: Voor mevrouw Homans kwam dit debat een beetje te vroeg. Ik denk dat de N-VA dikwijls last heeft met debatten die vroeg komen.

Ik wil bij dezen alleen maar herbevestigen dat wij als oppositiepartij geen enkel debat uit de weg willen gaan. Als de Vlaamse Woonraad het debat over de woonbonus wil aantrekken, dan willen wij daarop ingaan, maar wel in de richting die we samen willen, minister-president. U hebt die richting duidelijk aangegeven. Wij willen niet dat het verwerven van een woning voor jonge gezinnen onmogelijk en onbetaalbaar wordt, wij willen dat die woonbonus blijft bestaan. Wij willen ook dat de mensen die nu een woning hebben, de woningmarkt niet zien instorten, want dat zou een bijkomend gevolg kunnen zijn van het afschaffen van het huidige systeem. Voor één keer krijgt u van ons krediet. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

Mevrouw Michèle Hostekint: Ik wil nog even, ten behoeve van mensen die dat in twijfel zouden trekken, en meer in het bijzonder mevrouw Vogels, zeggen dat als ik het heb over woonzekerheid, ik het niet alleen heb over een eigen woning.

Maar het is natuurlijk een feit dat wie een eigen woning bezit, minder kans heeft om later in armoede terecht te komen als men een deel van zijn pensioen ook nog eens moet spenderen aan huur op de private huurmarkt. In die zin is voor ons het stimuleren van het bezit van een eigen woning een belangrijke pijler. Dat belet niet dat ook de woonzekerheid op de sociale huisvestingsmarkt heel belangrijk is. Dat heeft ons trouwens nooit verhinderd om de afgelopen jaren extra middelen te pompen in de sociale huisvesting en om in extra middelen te voorzien voor de renovatie van sociale woningen. Dat heeft ons ook niet belet om het huurgarantiefonds voor wat betreft de private huurmarkt in het leven te roepen. Dat zijn instrumenten om in woonzekerheid te voorzien, niet alleen op de eigenaarsmarkt, maar ook op de private en de sociale huurmarkt.

Mevrouw Mieke Vogels: Er staan meer maatregelen in de nota van de Vlaamse Woonraad dan enkel een hervorming van de woonbonus. Ik was gisteren trouwens aanwezig tijdens de presentatie. Ik kan de minister-president geruststellen. Alle leden van de Vlaamse Woonraad waren aanwezig. Ze hebben dat standpunt bevestigd. We weten dat hierover op verschillende manieren kan worden gecommuniceerd. Iedereen blijft hier evenwel achter staan.

Regeren is keuzes maken. We hebben hier net een debat achter de rug waaruit is gebleken dat we er niet of met moeite in slagen elk kind een plaats in het onderwijs te geven. We moeten daarvoor alle middelen bij elkaar krabben.

Minister-president, wilt u hier nu beloven dat u de aangegane engagementen zult voortzetten? We weten nu al dat dit tot een ontsporing van het Vlaams budget zal leiden. In dat geval zal niet de Vlaming betalen, maar zullen opnieuw de kansarme Vlamingen betalen. Tenzij u de Lotto zou winnen, zou er dan immers geen geld voor bijkomende sociale woningen of voor bijkomende huursubsidies meer overblijven. Zo eenvoudig is het.

Dit is een politieke keuze. Dit is geen en-en-verhaal. Er zijn budgettaire beperkingen. Ik weet welke keuzes ik moet maken.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Minister-president, ik heb uw antwoord goed beluisterd. In 2014 zullen we nog een grote discussie voeren. Ik heb vandaag in De Tijd gelezen dat mevrouw Homans absoluut niet bereid is in 2014 een debat over de woonbonus te houden. Ze vindt dat een nutteloze discussie die zeker na de verkiezingen moet worden gevoerd.

Ik vind dat u de bewaker van die 75 procent aan huiseigenaars moet zijn. Een woonbeleid bestaat niet enkel uit sociale huisvesting. Wij willen erover waken dat mensen die vierde pensioenpijler verder kunnen opbouwen.

Ik wil hier ook een oproep doen. De prijzen van de woningen mogen absoluut niet dalen. Wie in Vlaanderen werkt, moet ook vooruit kunnen geraken. Om die reden moet u vertrouwen uitstralen en ervoor zorgen dat de economie verder draait. *(Applaus bij Open Vld)*

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Hermes Sanctorum tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de kritiek op en de invulling van de Brusselse hoofdstedelijke gemeenschap uit het Vlinderakkoord

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Voorzitter, de Brusselse hoofdstedelijke gemeenschap zou een samenwerking tussen de drie gewesten, inclusief Vlaanderen, de Brusselse gemeenten, de provincie Vlaams-Brabant en de provincie Waals-Brabant moeten worden. De federale overheid zou hier van rechtswege ook deel van uitmaken.

Iedereen weet dat een structureel overleg over thema's die nu eenmaal de gewestgrenzen overstijgen een goede zaak is. Ik neem graag mobiliteit en verkeer als voorbeeld. Ik denk dan aan de files tussen Vlaanderen en Brussel. Een gezamenlijke aanpak van die problematiek is een goede zaak. Een ander voorbeeld betreft de overstromingsproblematiek. Ik denk dan aan de Zenne en aan het kanaal. Overstromingen stoppen nu eenmaal niet aan de gewestgrenzen.

Minister-president, u weet dat de voorwaarde een samenwerkingsovereenkomst tussen de drie gewesten is. U hebt in feite de sleutel in handen. Mijn vraag is dan ook wat u onderneemt om die samenwerkingsovereenkomst met de twee andere gewesten tot stand te brengen.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, ik ben altijd gewonnen voor overleg, ook met het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Ik heb minister-president Picqué gisteren nog ontmoet. Hij heeft me gevraagd om, net zoals we met de Waalse Regering hebben gedaan, eens met de Brusselse Hoofdstedelijke Regering samen te zitten. Ik heb hierop geantwoord dat ik daar graag toe bereid ben indien we over een aantal concrete punten beschikken waarover we na de vergadering ook kunnen communiceren dat we een stap vooruit hebben gezet. We hebben afgesproken dit samen eens te bekijken. In elk geval heeft de heer Sanctorum terecht benadrukt dat overleg altijd heel positief is.

Vervolgens is me een vraag over de Brusselse hoofdstedelijke gemeenschap gesteld. Ik wil even onderstrepen dat die hoofdstedelijke gemeenschap enkel een samenwerkings- en overlegplatform zonder eigen bevoegdheden en bijgevolg geen beslissingsorgaan is. De Raad van State heeft nog eens benadrukt dat de drie gewesten en enkel de drie gewesten ermee zijn belast een samenwerkingsakkoord af te sluiten om de nadere regels en het voorwerp van het overleg te bepalen.

Wij zullen nu bekijken in welke mate zo'n platform opportuun en interessant is om effectief te komen tot overleg en beslissingen in bepaalde dossiers. Mijn houding daarin is zeer pragmatisch en praktisch – natuurlijk altijd goed wetende dat dit geen beslissingsorgaan is.

Het is een overlegorgaan, een platformorgaan. De vraag is of het een toegevoegde waarde heeft of niet. Die oefening is nu volop bezig. Als ik, in de schoot van de Vlaamse Regering, meer concrete elementen kan aanreiken, zal ik dat doen.

De heer Hermes Sanctorum: Minister-president, bedankt voor uw antwoord. Maar het was een beetje cryptisch. Aan de ene kant zegt u dat u het een kans wilt geven, maar aan de andere kant bent u nog niet overtuigd van de toegevoegde waarde.

Ik herinner mij het debat in het Vlaams Parlement over de uitvoering van de staatshervorming. U hebt toen, als Vlaams minister-president maar ook vanuit de Vlaamse Regering en de meerderheid in dit parlement, de garantie gegeven dat de staatshervorming loyaal zou worden uitgevoerd. Wel, het oprichten van zo'n hoofdstedelijke gemeenschap maakt deel uit van die staatshervorming. Er bestaat nu een bijzondere wet en u wordt gevraagd om een samenwerkingsovereenkomst te maken met de twee andere gewesten. Als u inderdaad loyaal het akkoord over de staatshervorming uitvoert, dan ga ik ervan uit dat u die hoofdstedelijke gemeenschap, die inderdaad alleen maar een overlegforum is – maar overleg is een goede zaak –, ook wilt oprichten.

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Mevrouw Yamila Idrissi: Minister-president, ongeveer een jaar geleden ondervroeg ik u al in de commissie over dit thema. Ik vroeg u welke stappen u zou zetten om zo'n platform op te richten, waartoe inderdaad de Federale Regering heeft besloten. U zegt dat u zult afwegen of dat wel opportuun is bij elke keer dat zo'n samenwerking noodzakelijk is. U bent daarover een beetje onduidelijk. De samenwerking is sowieso al beslist en is noodzakelijk. Vlaanderen, Brussel en Wallonië zijn geen eilanden. Een aantal belangrijke dossiers moeten besproken worden.

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Collega's, wij zijn geen voorstander van de oprichting van dit nieuwe vehikel. Mijnheer Sanctorum, het houdt zich uitsluitend bezig met gewestmateries, en dan nog specifiek gericht op het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Wij vinden niet dat je de gemeenten daarmee moet lastigvallen. Wij zijn absoluut voor samenwerking, maar samenwerking kan nu al door middel van samenwerkingsakkoorden. Daar heb je geen nieuw institutioneel mechanisme voor nodig waarvan de gemeenten verplicht lid zijn.

Wees alstublieft vooral niet naïef. We zijn dat in het verleden vaak genoeg geweest. Wees niet onnozel. Kijk eens over het muurtje en lees en hoor wat de Franstalige partijen en media hierover zeggen. Mevrouw Milquet spreekt van "le désenclavement de Bruxelles"; de Mouvement Réformateur (MR) zegt dat dit "permet d'élargir Bruxelles sur base du Grand-Brabant". De einddoelstelling blijft dus de uitbreiding van Brussel. Nu mag u van ons veel verwachten, maar niet dat wij ooit zullen toelaten dat Vlaamse gemeenten worden losgeweekt uit Vlaanderen ten behoeve van een soort van Groot-Brussel, welke vorm ook dat aanneemt. U vergist zich schromelijk als u denkt dat daarvoor in Vlaams-Brabant enig draagvlak zou zijn. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Ik zal heel braaf zijn. Ik ga mij niet kwaad maken, mijnheer Demesmaeker, voor uw laatste vergadering in dit huis.

De N-VA voert deze actie in alle gemeenteraden van Vlaams-Brabant. Zij dient er moties in om te zeggen dat 'Groot-Brussel' voor de deur staat en dat Brussel een 'Anschluss' pleegt op de Rand. Ik lees gewoon de titels over de heer Weyts in De Standaard. U probeert aan de publieke opinie wijs te maken dat door de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde de taalgrenzen niet vastliggen, dat de faciliteitengemeenten niet bij Brussel horen, dat zelfs de Vlaamse gemeenten rond Brussel, zoals Zaventem, Sint-Pieters-Woluwe en Dilbeek, door de

Brusselse hoofdstedelijke gemeenschap in aanmerking komen om geannexeerd te worden bij Brussel.

Die gemeenten zijn van rechtswege lid van de Brusselse hoofdstedelijke gemeenschap. Maar de Brusselse hoofdstedelijke gemeenschap is een samenwerkingsverband van gewesten over gewestmateries, die op geen enkele manier de gemeenten bindt. Zij moeten trouwens niet naar het overleg gaan. Het is helemaal in handen van de Vlaamse Regering om te zien wat er daar gebeurt. Het gaat, misschien terecht, over dingen als verkeersveiligheid, op- en afritten van autostrades enzovoort.

Ik vind het werkelijk erg, Mark, dat u de nederlaag die u hebt geleden door de splitsing, nu probeert goed te maken door de publieke opinie in Vlaams-Brabant op te hitsen tegen diegenen die de splitsing hebben verdedigd. (*Rumoer. Opmerkingen van de heer Mark Demesmaeker*)

Op alle gemeenteraden de indruk geven dat Groot-Brussel voor de deur staat, dat er een aanschluss komt, sorry, mijnheer Demesmaeker, als dat uw laatste uiteenzetting is in het Vlaams Parlement: ik betreur ze.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Voorzitter, minister-president, u hebt zeer behoedzaam geantwoord, en u weet ook waarom. Er komt geen samenwerkingsakkoord, zo eenvoudig is dat. Er is een coalitiepartner die nu inderdaad een actie begonnen is, de heer Van Rompuy heeft er al naar verwezen. De heer Demesmaeker heeft nog eens gezegd waarom zijn partij er tegen is. Dat zijn trouwens ook onze argumenten.

Maar ik vraag van de collega's van de N-VA wel enige consequentie, mijnheer Diependaele. De heer Weyts loopt nu met toeters en bellen rond, maar heeft vorig jaar in zijn eigen gemeenteraad een motie weggestemd. En in dit Vlaams Parlement hebt u een belangenconflict over deze Brusselse hoofdstedelijke gemeenschap – waar u toch zo tegen bent –, op twee stemmen na, weggestemd. Wees een beetje consequent in wat u zegt en wat u doet.

Minister-president, u zit met een coalitiepartner die hier niet moet van weten, en deze Brusselse hoofdstedelijke gemeenschap kan alleen maar in werking treden mits een samenwerkingsakkoord. Mag ik ervan uitgaan dat er bijgevolg geen samenwerkingsakkoord komt? Kan dat de conclusie zijn?

De voorzitter: De heer van Rouveroi heeft het woord.

De heer Sas van Rouveroi: Minister-president, ik heb u in december 2011 en in januari 2012 hier in deze plenaire vergadering gevraagd: hebt u toestemming van de N-VA om die metropolitane gemeenschap te starten? U antwoordde steeds geruststellend dat het wel in orde zou komen. Een jaar later stellen we vast dat er nog altijd geen samenwerkingsovereenkomst is met de andere gewesten om de inhoud te bepalen, het voorwerp te bepalen en de procedures binnen de welke deze samenwerking tot stand kan komen. En waarom is dat zo? Omdat u de toestemming van de N-VA inderdaad niet hebt. En ze spelen het handig: ze spelen het nu via de steden en gemeenten van het oude Brabant. In uw Vlaamse Regering geven ze u gewoon niet de toestemming om vooruit te gaan, ze staan op de rem, ze laten u talmen. En dat was uw antwoord. Ik vond uw antwoord helemaal niet hermetisch of cryptisch, ik vond het heel duidelijk. Men hier gaat talmen, collega Sanctorum, tot en met de verkiezingen van 2014. Er komt gewoon niks van in huis.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, het belangrijkste is, wat mij betreft, dat er overleg is en dat we in een aantal dossiers stappen vooruit zetten. Ik hoop dat iedereen me kan bijtreden dat dit de grond van de zaak is, namelijk overleg met het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, en er zijn voldoende dossiers die ook voor Vlaanderen heel belangrijk zijn.

Als men het rapport van de Raad van State leest, dan zien sommigen blijkbaar iets in de Brussels hoofdstedelijke gemeenschap dat er niet is. Misschien is het belangrijk om nog eens duidelijk te maken wat de Brusselse hoofdstedelijke gemeenschap is, en wat het niet is.

De drie gewesten zijn ermee belast om een samenwerkingsakkoord af te sluiten. Van talmen, collega van Rouveroij, is geen sprake. Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest heeft gisteren gevraagd om overleg te plegen tussen regeringen. Ik heb ook nog andere zorgen dan mij hier zeer intensief mee bezig te houden. Ik heb nog andere dossiers die nog meer mijn aandacht vragen dat dit dossier. Ik denk dat ik heel pragmatisch ben: ik wil resultaten voor Vlaanderen. De opportuniteit van de Brusselse hoofdstedelijke gemeenschap is er.

Er moeten samenwerkingsovereenkomsten worden afgesloten. Daar is in de schoot van de Vlaamse Regering nog met geen woord over gesproken. In de schoot van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering is daar bij mijn weten ook nog niet over gesproken. We moeten hier de zaken rustig aanpakken. Ik snap dat de oppositie telkens weer probeert om daar met formele argumenten iets tegen in te brengen. Wat mij betreft, zijn het de resultaten die tellen. Voor de rest weet ik hoe relatief de dingen zijn.

De heer Hermes Sanctorum: Mijnheer van Rouveroij, bedankt voor de vertaling van de woorden van de minister-president.

Dat u andere zorgen hebt, kan ik volledig begrijpen. Maar, minister-president, ik stelde gewoon een eenvoudige vraag. Ik kan niet zeggen dat ik een eenvoudig antwoord heb gekregen.

De tekst van de bijzondere wet over die hoofdstedelijke gemeenschap is ongeveer zo groot. *(Maakt een gebaar)* Zoveel discussie kan daar eigenlijk niet over zijn.

Tot slot, ten aanzien van de N-VA en eventueel het Vlaams Belang: ik denk dat jullie de verkeerde strijd aan het voeren zijn. *(Opmerkingen)*

Mijnheer Demesmaeker, u verwees daarnet naar een verkeerde interpretatie van een aantal Franstalige partijen over de samenwerking tussen gewesten via die hoofdstedelijke gemeenschap. *(Rumoer)*

Jullie maken dezelfde fout! Jullie maken er ook een uitbreiding van Brussel van. Eigenlijk staan jullie op één lijn met die Franstalige partijen die jullie in deze aan het bekampen zijn. Hou u toch aan de feiten. Het gaat over samenwerking om knelpunten aan te pakken die de gewestgrenzen overstijgen en daar zouden jullie ook voorstander van moeten zijn. *(Applaus bij Groen, Open Vld en LDD)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Wilfried Vandaele tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de reactie van de minister-president op de uitspraken van de Belgacom-CEO betreffende de houding van de politiek ten aanzien van bedrijven in België

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Minister-president, op de nieuwjaarsreceptie van Belgacom heeft de grote baas stoute uitspraken gedaan. Hij zei dat de Belgische overheid de bedrijven doodknijpt. Dat is ook het beeld dat het buitenland van ons heeft, vervolgde hij. Hij heeft zelfs schuttingtaal gebruikt, een f-woord: “fuck you”, heeft hij gezegd. Ik zou dat hier op het spreekgestoelte nooit durven herhalen. Hij heeft dus stoute dingen gezegd.

– *Mevrouw Veerle Heeren, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.*

Ik vind dat een beetje vreemd voor iemand die aan het hoofd staat van een overheidsbedrijf en daar goed voor betaald wordt. Belgacom is een overheidsbedrijf, meer dan de helft van de aandelen is nog altijd in handen van de federale overheid, met name 54 procent.

U hebt daar alert op gereageerd, minister-president. U hebt hem terechtgewezen. Meer zelfs, u hebt meteen de vraag gesteld of Belgacom niet moet worden geregionaliseerd. U hebt dat in een tweet gezet. Wij vonden dat een interessante suggestie. Wij willen daar met u over nadenken. In het Octopusakkoord, een bijlage van het Vlaams regeerakkoord, staat dat die telecombevoegdheden het best worden overgedragen.

U gaat dus verder, u wilt ook Belgacom overhevelen. Minister-president, u hebt collega's die van alles twitteren. Rijp en groen twitteren van alles. U doet dat niet. Als u iets twittert, dan hebt u daarover nagedacht. Ik ga ervan uit dat u ook over de regionalisering van Belgacom hebt nagedacht. Waarschijnlijk lange tijd, waarschijnlijk zeer grondig. Hoe ziet u dat concreet?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, mijnheer Vandaele, bedankt dat u mijn tweets leest. Ik pas me aan de evoluties inzake communicatie aan. U hebt gelijk, ik weeg mijn tweets zeer zorgvuldig af. Dat is ook hier gebeurd.

Als we de industrie in Vlaanderen en België wat nieuwe dynamiek proberen te geven, dan ben ik ervan overtuigd dat de captains of industry een niet onbelangrijke rol spelen om kleine bedrijven en jonge mensen te stimuleren die stappen te zetten. Dan krijg je zulke uitspraken van iemand die in een overheidsbedrijf actief is – 53,5 procent van de aandelen is in handen van de Federale Regering – en dan moet u dubbel opletten. Niet wijs, zulke uitspraken.

Mijnheer Vandaele, u hebt het over de regionalisering die ik eraan toegevoegd heb. Sommigen dachten dat ik Belgacom in stukken zou hakken, maar u hebt terecht onderstreept dat het aandeelhouderschap voor 53,5 procent in handen is van de Federale Regering. Artikel 42 van de wet van 1991 bepaalt dat de staat aandeelhouder kan zijn.

Artikel 1 van de Grondwet zegt dat de federale staat bestaat uit gemeenschappen en gewesten. Zonder een wet te moeten aanpassen, is het perfect mogelijk dat een pakket van de Federale Regering, zijnde 53,5 procent, wordt doorgeschoven naar de gemeenschappen en gewesten.

De vraag is waarom je dat zou doen en dat is een terechte vraag. Ik vind dat een debat waard. Sommigen zeggen dat we het moeten privatiseren, anderen vragen zich af waarom een regio daarin geïnteresseerd zou zijn. In het Vlinderakkoord gaat een aantal telecombevoegdheden over naar de regio's. Voor het medialandschap en de verwevenheid tussen internet en televisie enzovoort, is het heel belangrijk te weten hoe de toekomst van Belgacom, die actief is in Vlaanderen, zich zal ontwikkelen. In content en vele andere zaken ben ik veel minder beslagen.

Er komt nu een hersamenstelling van de raad van bestuur van Belgacom, met een nieuwe voorzitter en alles erop en eraan. Met mijn korte tweet wil ik duidelijk maken dat dit een interessant debat is dat wel eens moet worden gevoerd: hoe gaan we om met de participaties van de federale overheid waar Vlaanderen mogelijks interesse in heeft? Dat zit allemaal achter mijn eenvoudige tweet, dat zoals u terecht hebt vermoed, wordt onderbouwd door een heel dossier.

De heer Wilfried Vandaele: Minister-president, u hebt me inderdaad niet ontgoocheld. We weten dat we in dossiers als telecom en mediafrequenties vaak te maken hebben met aspecten die federaal zijn gebleven, maar die wel hinderlijk zijn voor een goed Vlaams beleid. De gemeenschappen zijn bevoegd voor media, dus radio en televisie. De federale overheid blijft bevoegd voor telecom. U hebt het zelf gezegd, op de duur zal het helemaal door elkaar lopen

en in de toekomst zal dat alleen maar verergeren. We zullen het onderscheid nog nauwelijks kunnen maken.

Minister-president, u zegt dat er misschien wat mogelijk is met de aandelenpakketten. U zegt ook dat we het debat daarover misschien wel eens kunnen voeren. Bent van plan zelf initiatieven te nemen op dat vlak?

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Minister-president, ik heb uw tweet ook gelezen. Die was zeer kort en daarom ook heel veelzeggend. Toch blijft er nog wat onduidelijkheid bestaan over wat precies de bedoeling is. Als u dat spoor lanceert, doet u dat uiteraard niet zomaar. Ziet u dat gerealiseerd worden in het kader van de gesprekken over de zesde staatshervorming, of ziet u dat daar helemaal los van en is het misschien iets voor nadien?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Minister-president, ik dacht dat in een zesde staatshervorming telecom niet gesplitst en geregionaliseerd zou worden. U bent me dunkt toch al bezig met uw zevende staatshervorming.

Ik wil twee andere dimensies inbrengen in de discussie. Als Vlaanderen internationaal een belangrijke rol wil spelen, dan moet het nagaan hoe het met de eigen telecommtarieven en -werking omgaat. Minister-president, ik woon in een grensgebied en ik heb regelmatig een Frans netwerk op mijn gsm. En mijn telefoonfactuur gaat dan astronomisch omhoog zonder dat ik het weet. Ik denk dat we grensoverschrijdend naar een tariefverlaging moeten gaan. We moeten eigenlijk overgaan naar een noodzakelijke schaalvergroting om de prijzen op elkaar af te stemmen. Ik denk daarnaast dat we geen stap vooruit zetten als we morgen bellen naar vrienden in Luik en een buitenlands tarief moeten betalen.

Een andere dimensie is dat we ook waakzaam moeten zijn, in welke structuur we ook terecht komen, dat de overheid een vinger in de pap kan blijven hebben als het gaat over telefonie, signaaldistributie enzovoort. Ik ben geen minnaar van Belgacom, verre van. Maar ik vind het wel belangrijk dat er een overheidscontrole is op een zeer fundamenteel bedrijf dat in deze een zeer essentiële dienstverlening aan de bevolking biedt. We blijven ook eigenaar van onze wegen om te garanderen dat iedereen erop kan rijden. Dat geldt ook als het gaat om telefoonverkeer, om internet.

Minister-president Kris Peeters: Er zijn voors en tegens. Ik wil alleen maar onderstrepen dat, zeker inzake de hele problematiek van G4 in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, dit een element is waarmee rekening kan worden gehouden. Mijnheer Van Hauthem, we zullen zien wanneer en waar dat opnieuw op tafel komt.

De heer Wilfried Vandaele: Het doemscenario van de heer Caron over het feit dat we straks internationale tarieven zullen moeten betalen, dat is natuurlijk helemaal uit de lucht gegrepen.

Minister-president, we vinden het idee in verband met de regionalisering van Belgacom eigenlijk een leuk idee. We willen daarover nadenken. Misschien, als u daar werk van maakt, steunen we u daarin.

Collega's, ik ben zelf niet een groot twitteraar. Ik neem me wel voor, minister-president, om u te volgen. Op Twitter.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

– *De heer Jan Peumans, voorzitter, treedt als voorzitter op.*

■

ACTUELE VRAAG van de heer Lode Vereeck tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de krachtlijnen van het SALK-rapport betreffende de reconversie van Limburg

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Voorzitter, minister-president, collega's, het is bekend dat Limburg voor een heel moeilijke economische periode staat. Dat geldt trouwens voor het hele land, maar in Limburg is het nog verergerd door de sluiting van de grootste fabriek, de Ford-plant. In onze provincie en in de lokale media wordt opgeroepen om aan één zeel te trekken als politieke partij en als Limburgse politici. Dat zullen we ook doen. Er wordt ook opgeroepen om de nodige discretie aan de dag te leggen. En ook daartoe heeft mijn fractie zich geëngageerd.

Twee weken geleden heb ik in de plenaire vergadering al mijn verbazing, en ook een beetje mijn ontgoocheling, kenbaar gemaakt over het feit dat minister Lieten zich niet aan die discretieplicht heeft gehouden door al met een aantal elementen uit het SALK – het Strategisch Actieplan voor Limburg in het Kwadraat – naar de pers te gaan. En ook gisterenavond, tot mijn grote verbazing, minister-president, heb ik op TV Limburg, en vandaag ook nog uitgebreid in Het Belang van Limburg een heel omstandige samenvatting van het SALK-plan kunnen lezen. Het is u waarschijnlijk bekend dat de personen die in de expertengroep zitten – en ik citeer even uit de nota aan de Vlaamse Regering – “tot strikte geheimhouding verplicht zijn en op geen enkele manier verklaringen mogen afleggen aan de media over het verloop van de werkzaamheden”. Vandaag is er nog een vergadering aan de gang, en toch lekt dat eigenlijk al uit.

Collega's, als ik het hele plan samenvat, komt het hierop neer: er is een zogenaamde Limburgse zeshoek. Dat betekent dat we eigenlijk alle projecten die op stapel staan, versneld zullen uitvoeren. Ik vind dat eerlijk gezegd een mager bestje.

Minister-president, wat is uw evaluatie van het SALK en meer in het bijzonder van de kostprijs die eraan verbonden is? Want als we al die projecten versneld uitvoeren, dan hangt daar natuurlijk ook een budgettaire meerkost aan vast.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Vereeck, ik deel uw verontwaardiging over het voortijdig uitlekken van dit rapport. Er was een duidelijke afspraak tussen de voorzitter, professor Herman Daems en de experts. Maar blijkbaar heeft iemand het nodig gevonden om dit tussentijds rapport aan de media, met name TV Limburg, te bezorgen. Ik heb professor Daems daarover gisteren aan de lijn gehad. Hij was terecht heel ontzet over het feit dat dit nu al in de media was. Deze namiddag kwamen de experts nog bij elkaar en vrijdag zou het rapport aan de taskforce worden bezorgd.

Ik beschik zelf niet over het rapport en wil dat ook niet tot het is gefinaliseerd en aan de taskforce kan worden bezorgd. Wat mij betreft, kan het dan ook zeer snel aan het parlement worden bezorgd, eventueel ook via internet zodat iedereen daar snel over kan beschikken.

We hebben een taskforce opgericht die aan professor Daems en aan de experts de opdracht heeft gegeven een rapport te maken. Vrijdag krijgt de Vlaamse Regering dat rapport. Het lijkt me niet wijs om daar onmiddellijk op te reageren. De Vlaamse Regering zal daar eerst kennis van nemen en het bespreken. In dat rapport zal iets staan over infrastructuur, wat heel belangrijk is voor Limburg maar wat ook een bevoegdheid is van minister Crevits. Die taskforce, waar minister Crevits geen deel van uitmaakt, zal daarover geen beslissing nemen. Dat zal gebeuren binnen de Vlaamse Regering, die ook snel de daaropvolgende stappen zal zetten.

Een van de vragen vrijdag zal zijn wat dat zal kosten. Aangezien het hier gaat over tienduizend jobs, hoop ik dat de meerderheid maar ook de oppositie in dit parlement de ernst van de situatie inzien. Ik betreur nogmaals dat dit rapport nu al te grabbel is gegooid. De oplossingen zullen heel zorgvuldig en daadkrachtig moeten worden geformuleerd. Men kan zich niet beperken tot enkele slagzinnen. Er lopen nu gesprekken met belangrijke investeerders. Zodra men dit bekendmaakt, zijn die weg. Ik kan tekst en uitleg geven aan iedereen die dat vraagt, maar zodra ik dit publiek maak, ben ik die kwijt. We moeten dan ook heel zorgvuldig handelen.

Dit parlement moet volledig transparant worden geïnformeerd over dit rapport. De Vlaamse Regering moet ook snel stappen zetten en die communiceren aan dit parlement zodat daar mogelijk over kan worden gediscussieerd. Vergis u echter niet, dit is een heel serieuze situatie, waar we met de nodige ernst aan verder moeten werken. Ik hoop dat dit kan gebeuren in een serene sfeer en niet elke dag op de frontpagina van de kranten. Ik zal er alles aan doen om dat te voorkomen. Ik weet echter uit ervaring dat dit niet altijd zal lukken.

De heer Lode Vereeck: Minister-president, ik dank u voor uw reactie. Ik begrijp uw houding. De feiten zijn echter dat de inhoud van het document is uitgelekt. En we kunnen er niet omheen dat daar eigenlijk niet veel nieuws in te bespeuren valt. Het gaat om het versneld uitvoeren van alles wat al in de pijplijn zat over infrastructuur: de noord-zuidverbinding, de IJzeren Rijn enzovoort. Het enige wat nieuw is, en daar had ik u graag over ondervraagd maar dat kan blijkbaar niet, is de heractivering van spoorlijn 20. Dan stel ik maar een andere vraag, waar u misschien wel op kunt antwoorden. Op dit moment doen de geruchten de ronde, die u kunt bevestigen of logenstraffen, dat er op het vlak van Europese steun een doorbraak zou zijn op een van de mogelijke fondsen of reconversievennootschappen. Kunt u daar wat meer uitleg over geven? Kunt u een stand van zaken geven in verband met de acties vanuit de Vlaamse Regering?

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska: Minister-president, ik kan uw frustratie begrijpen. Ik vond het ook onbegrijpelijk dat er nu zaken uitlekken, ondanks het feit dat er ook in de commissie duidelijke afspraken waren gemaakt.

Ik herinner mij ook dat in de commissie naar voren was geschoven dat de commissieleden pas op 21 februari met professor Daems over het rapport van gedachten zouden kunnen wisselen. Gezien de lekken die er geweest zijn, wil ik u toch vragen om dat proces te bespoedigen en ervoor te zorgen dat de commissieleden van de commissie Economie vroeger van gedachten kunnen wisselen over de strategische opties die in het SALK staan. Dat lijkt mij noodzakelijk, omdat een en ander al op de straatstenen ligt.

De voorzitter: De heer Arckens heeft het woord.

De heer Erik Arckens: Minister-president, ik wil het niet hebben over de voortijdigheid waarmee het rapport is uitgelekt. Uiteindelijk is het niet alleen mevrouw Lieten die iets op haar website heeft gezet. Twee maanden geleden al heb ik in de commissie Cultuur een vraag gesteld over cultuur, wat ook een element zal zijn in het plan. Minister Schauvliege heeft mij toen geantwoord dat er binnen het SALK sterk zou worden ingezet op de creatieve sectoren. Minister-president, wat is nu een creatieve sector binnen dit plan? Morgen wordt daar verder over gedebatteerd in de commissie Cultuur, naar aanleiding van een vraag van de heer Mahassine.

De voorzitter: De heer Ceyssens heeft het woord.

De heer Lode Ceyssens: Ik wil ook namens mijn fractie stellen dat we het bijzonder jammer vinden dat er gisterenavond ineens dat lek was, temeer omdat we hier na het Ford-debacle onmiddellijk een strakke timing voorgeschoteld hebben gekregen. We zien ook dat we die

timing kunnen halen. Vandaag lopen we erop vooruit, en dat is mijns inziens het slechtste wat we vandaag kunnen doen.

Ik heb vandaag ook de krant gelezen. Het zou mij verbaasd hebben mochten daar nu ineens totaal andere zaken in staan dan wat we in het verleden hebben proberen te realiseren voor Limburg. Uiteraard wordt er verder gewerkt op een aantal zaken. Maar wat ik vandaag in de krant lees, is onvoldoende om een debat ten gronde te voeren. Ik had trouwens ook begrepen dat het debat in de commissie op 8 februari zou worden gevoerd. Ik wil voorstellen om vast te houden aan de timing, en vooral, in functie van dit zo belangrijke dossier, geen debat te voeren over zaken waar we onvolledige informatie over hebben.

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen: Minister-president, ik onderschrijf uw oproep om het debat serieus en constructief te voeren. U kunt op Open Vld rekenen als een goedwillende partner. In Limburg hebben we de traditie om de krachten te bundelen en dat partijoverstijgend te benaderen. Dat is ook zo in het hele reconversievraagstuk. Ik zit nu 25 jaar in de actieve politiek en heb het nooit anders meegemaakt.

Het is nu publiek gemaakt, heeft in de krant gestaan, is op TV Limburg geweest. Inhoudelijk zult u daar in elk geval een breed draagvlak tegenkomen, minister-president. U zult niet veel negatieve of oppositionele stemmen horen. De bedenking zal vooral financieel zijn: wie zal dat betalen? Maar ook de bekommernis dat het niet zo kan zijn dat Limburg en de Limburgse gemeenten in hoofdzaak zullen opdraaien voor de financiering van het SALK, zult u snel gepresenteerd krijgen.

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Ik sluit me aan bij de oproep van de heren Keulen en Ceyssens, en in die zin ook bij de oproep van de minister-president. We moeten hier pleiten voor sereniteit en afspraken die we zelf gemaakt hebben. We mogen ons niet laten opjagen door de media of door lekken in de media, want dan zijn we de agenda van anderen aan het uitvoeren, namelijk degenen die geleet hebben. Dat is alleen maar slecht voor het dossier.

Ik denk dat de afspraken die gemaakt zijn, belangrijk zijn. De nota komt naar de regering, komt zo vlug mogelijk naar het parlement en wordt in het parlement besproken. Ik hoop dat we er met de meerderheid en de oppositie samen sereen over kunnen spreken en er onze bemerkingen over kunnen geven. Dat is de enige manier om te slagen en om het nodige antwoord te kunnen formuleren in Limburg.

Ik hoop en begrijp dat de minister-president op geen enkele manier op inhoudelijke vragen ingaat, zelfs niet op de vragen van de heer Keulen over de financiële kant, want dan laten we ons eigenlijk al verleiden door deelaspecten die nu in de media aan de oppervlakte zijn gekomen, en dan zijn we de agenda van anderen aan het uitvoeren.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Lies Jans: Ik sluit me aan bij de collega's die stellen dat het betreurenswaardig is dat we in zo'n belangrijk dossier met een dergelijke impact in Limburg, zulke lekken moeten meemaken. Ze bevorderen inderdaad het debat niet. Het debat moet sereen gevoerd worden. Het is ook mijn oproep vanuit de N-VA-fractie om het op die manier te doen en om dit op korte termijn binnen het parlement verder te bespreken.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, dames en heren, ik ben verheugd dat iedereen, meerderheid en oppositie, zegt dat lekken niets bijbrengen in dit belangrijke dossier en dat we er verder sereen mee zullen omgaan.

We mogen het rapport niet te hoog plaatsen, want dan zullen er een aantal teleurstellingen volgen. We moeten het op het juiste niveau plaatsen. We hebben een taskforce opgericht met alle actoren in Limburg, ook Open Vld en anderen zijn daarbij betrokken. We hebben aan

experts gevraagd om op korte termijn een rapport op te maken waarmee de taskforce en de Vlaamse Regering verder kunnen werken om tot oplossingen te komen naar aanleiding van de sluiting van Ford Genk en de toeleveranciers. Dat rapport beslaat eigenlijk heel Limburg. Met dat rapport zullen we nu verder werken. Het is professor Herman Daems die bereid is gevonden om het rapport te maken. Als het wordt afgerond, hebben de experts hun werk gedaan en dan is het natuurlijk aan de taskforce en de Vlaamse Regering.

En, mijnheer Keulen, het zou volgens mij niet wijs zijn om de gemeenten die het al moeilijk hebben, bijkomende financiële lasten op te leggen.

Ik pleit hier nogmaals voor een werkwijze stap per stap, ook op Europees niveau, mijnheer Vereeck. U weet dat de Europese top van 7 en 8 februari gaat over het meerjarig financieel kader van Europa. U weet dat dan het cohesiebeleid aan bod komt, dat is niet onbelangrijk voor Wallonië, maar ook voor Limburg omdat we die bijkomende vraag hebben gesteld. Er is het globalisatiefonds op Europees niveau. Ook daar zijn er een aantal elementen die bijkomende budgettaire mogelijkheden kunnen geven. Dus: stap per stap. We hebben ook reconversievennootschappen die we verder aan het ontwikkelen zijn.

Het zou niet wijs zijn om nu iets te lanceren als dan achteraf moet blijken dat Europa het daar niet mee eens kan zijn of dat we het niet kunnen realiseren. We werken dus stap per stap.

Ik ga ervan uit, voorzitter, dat we ook in dit parlement tekst en uitleg kunnen geven op het juiste moment, op het moment dat er met kennis van zaken kan worden deelgenomen aan het debat en dat er een positieve inbreng kan worden gedaan, ook al kan die, wat mij betreft, kritisch zijn. Het is in het belang van die mensen en van de provincie Limburg dat we dit nu verder moeten aanpakken. *(Applaus van mevrouw Veerle Heeren)*

De heer Lode Vereeck: Minister-president, ik dank u voor uw repliek die ik volledig ondersteun. Het is jammer, maar het is zo dat er vanuit Europa voorlopig nog geen groen licht kan worden gegeven voor de diverse initiatieven.

Ik dank de collega's. Het is een verpletterende verantwoordelijkheid voor degene die het lek heeft georganiseerd. We zullen, zoals we dat ook in het verleden hebben gedaan, vanuit Limburg aan een zeel trekken om onze provincie er terug bovenop te helpen. *(Applaus van mevrouw Veerle Heeren)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, ik stel voor de agenda aan te vullen met het verzoek tot machtiging tot vervolging van een Vlaams volksvertegenwoordiger.

Is het parlement het daarmee eens? *(Instemming)*

Dan stel ik voor dat het verzoek tot machtiging tot vervolging van een Vlaams volksvertegenwoordiger onmiddellijk wordt behandeld.

Is het parlement het daarmee eens? *(Instemming)*

■

VERZOEK TOT MACHTIGING TOT VERVOLGING VAN EEN VLAAMS VOLKSVERTEGENWOORDIGER

Bespreking en stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het verzoek tot machtiging tot vervolging van een Vlaams volksvertegenwoordiger.

Overeenkomstig artikel 100, punt 8, van het Reglement van het Vlaams Parlement kan het woord alleen worden gevoerd door de verslaggever van de commissie, door de betrokken volksvertegenwoordiger of een andere volksvertegenwoordiger die hem vertegenwoordigt, en zijn raadsman en door één spreker voor en één spreker tegen.

Mevrouw Turan, verslaggever, heeft het woord voor een mondeling verslag.

Mevrouw Güler Turan: Voorzitter, geachte leden, de Commissie voor de Vervolgingen heeft vandaag woensdag 30 januari een verzoek tot verlof tot dagvaarding van een Vlaams volksvertegenwoordiger behandeld. Het gaat met name om de heer Wim Wienen.

Bij brief van 14 september 2012 werd het Vlaams Parlement door de procureur-generaal bij het hof van beroep te Brussel verzocht de parlementaire onschendbaarheid van een Vlaams parlements lid op te heffen, met het oog op het dagvaarden van deze laatste. De Commissie voor de Vervolgingen nam kennis van het bijgevoegde dossier, conform artikel 100 van het Reglement van het Vlaams Parlement. Het dossier werd aan het Vlaams Parlement voorgelegd op grond van artikel 120 en artikel 59 van de Grondwet. De Commissie voor de Vervolgingen nam vooreerst kennis van de grondwettelijke contouren van haar opdracht.

Naar aanleiding van de bespreking van het dossier uitte de commissie haar ongenoegen over het feit dat het dossier en de naam van de betrokkene reeds waren uitgelekt in de pers. De commissie boog zich over de vraag hoe 'betrapping op heterdaad' moet worden gedefinieerd.

Mevrouw Dillen deelt mee dat het betrokken parlements lid zelf om de opheffing van de parlementaire onschendbaarheid verzoekt. Ze betreurt wel dat er met twee maten en twee gewichten wordt gewerkt: er wordt niet altijd gewerkt met de opheffing van de parlementaire onschendbaarheid. Ze herinnert zich een gelijkaardig geval waarbij de Commissie voor de Vervolgingen zich niet heeft moeten uitspreken over de opheffing van de parlementaire onschendbaarheid. Ze wijst erop dat strikt genomen de Commissie voor de Vervolgingen er niet toe gebonden is om zich hierover uit te spreken, wat wordt bevestigd door mevrouw Stevens.

De heer van Rouveroy pleit voor eenvormigheid van de besluitvorming van de commissie.

De heer Sauwens benadrukt de kwalificatie van 'betrapping op heterdaad'. Het voorgelegde dossier kan niet anders worden gekwalificeerd. In de grondwettelijke bepalingen staat duidelijk te lezen dat er geen opheffing van de parlementaire onschendbaarheid moet worden gevraagd bij betrapping op heterdaad.

Mevrouw Turan wil niet de indruk wekken dat parlementsleden boven de wet verheven zouden zijn. In het voorgelegde dossier moest de opheffing van de parlementaire onschendbaarheid dan ook niet worden gevraagd.

De heer van Rouveroy merkt op dat er ten aanzien van de aangehaalde feiten toch alleen maar sprake kan zijn van betrapping op heterdaad, wat ook door mevrouw Dillen wordt bevestigd.

Mevrouw Turan stelt dat het volgens de Juridische Dienst van het Vlaams Parlement niet op heterdaad is, omdat het aan de procureur-generaal is om te beoordelen of dit al dan niet als zodanig kan worden gekwalificeerd. Mevrouw Dillen wijst erop dat de commissie niet verplicht is om het standpunt van de procureur-generaal te volgen.

Mevrouw Turan stelt voor dat namens de Commissie voor de Vervolgingen een brief wordt geschreven aan de procureurs-generaal, waarin wordt gewezen op de grondwettelijke bepalingen ter zake en op de kwalificatie van 'betrapping op heterdaad'. De andere commissieleden sluiten zich daar eensluidend bij aan.

De heer Penris onderstreept dat de heer Wienen zich onderwerpt aan de rechtsmacht van de betrokken procureur-generaal.

De heer Wienen, daartoe formeel uitgenodigd door de Commissie voor de Vervolgingen, vraagt persoonlijk en uitdrukkelijk de opheffing van de parlementaire onschendbaarheid. Hij betreurt wat is gebeurd, wijst op de voorbeeldfunctie van een volksvertegenwoordiger en verzet zich niet tegen de opheffing van zijn parlementaire onschendbaarheid.

De commissie is het er unaniem mee eens dat dit dossier te kwalificeren valt als betrapping op heterdaad en dat de procureur-generaal dus niet had moeten vragen de parlementaire onschendbaarheid op te heffen. Ondanks het feit dat het aan de commissie voorgelegde dossier onder de toepassing van artikel 59 van de Grondwet valt, met name de betrapping op heterdaad, maar op uitdrukkelijke vraag van de betrokken Vlaamse volksvertegenwoordiger, besluit de commissie unaniem met 7 stemmen voor om de parlementaire onschendbaarheid van de heer Wienen op te heffen.

De voorzitter: Mijnheer Wienen, vraagt u het woord? *(Neen)*

Vraagt iemand het woord? *(Neen)*

Wij stemmen bij zitten en opstaan over het besluit van de Commissie voor de Vervolgingen.

De volksvertegenwoordigers die het eens zijn met het besluit, wordt verzocht op te staan.

De tegenproef.

Het besluit is aangenomen.

Ik zal de procureur-generaal bij het hof van beroep te Brussel in kennis stellen van de beslissing van het Vlaams Parlement.

■

ONTWERP VAN DECREET houdende duurzaam gebruik van pesticiden in het Vlaamse Gewest – 1823 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende duurzaam gebruik van pesticiden in het Vlaamse Gewest.

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Ik vraag even het woord om duidelijk aan te geven waarover de discussie ging in de commissie en waarover het ontwerp van decreet specifiek gaat. Het is een omzetting van de Europese Pesticidenrichtlijn. Er bestaat vandaag in Vlaanderen al heel wat regelgeving over het pesticidengebruik, maar zoals de meeste collega's weten, doet die regelgeving voornamelijk uitspraak over het gebruik in openbare eigendommen. Het is zo dat Europa vandaag ook wenst dat voor andere terreinen die betreden worden door het brede publiek en voornamelijk ook door kwetsbare groepen duidelijke regelgeving bestaat. Daarnaast moet een duidelijke regeling voor afwijken uitgeschreven worden en ook dat is opgenomen in het ontwerp van decreet.

Er werd gekozen voor één kaderdecreet, wat betekent dat de andere decreten vervallen omdat alles in één decreet vervat zit. In de commissie is er wat discussie geweest over de vraag waarom er soms wat vage regelgeving in staat en het niet tot in detail is uitgewerkt, uit bezorgdheid dat er mogelijk te snel kan worden afgeweken. Andere collega's gaven aan dat het goed is dat er afwijkingen mogelijk zijn, want dat dat op bepaalde momenten nodig is. De minister heeft aangegeven dat er is gekozen voor een kaderdecreet om net korter op de bal te kunnen spelen en om rekening te kunnen houden met goede argumenten om eventuele afwijkingen toe te staan. Daarom gebeurt de verfijning in de uitvoeringsbesluiten.

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: Voorzitter, minister, collega's, de titel 'duurzaam gebruik van pesticiden' verradt inderdaad het opzet en is duidelijk over de doelstelling. Het gaat over het blijvend gebruik van pesticiden, giftige stoffen die we zelf in onze leefomgeving brengen en waarvan we vaak niet alle effecten op onze gezondheid kennen. In hoeverre dit duurzaam kan zijn, is mij totaal vreemd. Het lijkt me dan ook een contradictio in terminis. Het ene is tegengesteld aan het andere.

Niet langer geleden dan de voorbije week werden we geconfronteerd met de resultaten van het recentste rapport van het Federaal Agentschap voor de veiligheid van de voedselketen (FAVV), dat nog maar eens bevestigt dat er in 80 procent van ons fruit en 60 procent van onze groenten restanten van pesticiden worden aangetroffen, waarvan we het cumulatieve effect op onze gezondheid niet kennen. Maar daar gaat dit ontwerp van decreet niet over.

Ongeveer tegelijkertijd kwam de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid (EFSA) met een mededeling die aan duidelijkheid niets te wensen overliet: 'Late lessons from early warnings'. De boodschap was duidelijk dat de systeempesticiden van de familie van de neonicotinoïden zeer schadelijk zijn voor onze bijen, een problematiek die we in dit parlement al ter sprake hebben gebracht. We hebben er ook een resolutie over goedgekeurd. België en Vlaanderen hebben daaruit geen doeltreffende conclusies getrokken, en in tegenstelling tot in de ons omringende landen blijven giftige stoffen hier constant angewend. Maar daar gaat dit ontwerp van decreet ook niet over.

Nog deze voormiddag kregen we in de commissie Landbouw een voorstelling van het transitierapport.

Mevrouw Tinne Rombouts: We kunnen het debat niet voeren over het hele pesticidenverhaal.

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord. Het is niet aan mij om te oordelen over wat hij hier vertelt.

De heer Dirk Peeters: In dat transitierapport werden twee cijfers geciteerd en ik geef ze hier ook: in 56 procent van de meetpunten van het VMM-grondwatersnet is in 2010 een overschrijding vastgesteld van de kwaliteitsnorm voor afbraakproducten van bestrijdingsmiddelen. Nog straffer: voor het herbicide diflufenican is zo maar even in 92 procent van de bemonsterde plaatsen de concentratie in het grondwater te hoog, waardoor chronische effecten kunnen optreden. Daar gaat het ontwerp van decreet ook niet over.

Collega's, ik gebruik deze inleiding gewoon om even aan te duiden hoe belangrijk het is als er giftige stoffen in onze directe leefomgeving worden gebracht. Dit ontwerp van decreet gaat niet over voedselbronnen, niet over oppervlaktewater en niet over grondwater. Neen, het gaat over het uitzicht van onze voetpaden, straten en pleinen waar openbare besturen en anderen het beheer over hebben en waar we zeker alle plantjes moeten bannen door een totale verdichting, en als verdichting niet kan, door het spuiten van gif.

Waarom doen we dat? Omdat een steenpartij vaak mooier overkomt dan wat kiemend groen. Voor de veiligheid van onszelf, onze kinderen en ouderen? Ik denk het niet. We weten immers dat de aanwezigheid van kleinschalig groen in stedelijke omgevingen en verharde omgevingen de hittestress tegen kan gaan. We weten ook dat zonder, gezonder is.

De uitvoeringsbesluiten van dit ontwerp van decreet, die we op vraag hebben gekregen in de commissie – waarvoor dank –, voorzien in procedures om bij dringende melding of bij een aangevraagde afwijking, toch nog pesticiden te mogen gebruiken op delen van het openbaar domein. Het nationaal actieplan voorziet in een administratie bij de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM), met een heus secretariaat, in procedures, in een stuurgroep, in rapportages, maar slechts heel weinig in voorlichting, want daarover worden in dit ontwerp van decreet geen nieuwe engagementen aangegaan.

Collega's, als in de voorafgaande enquête een derde van de gemeentebesturen aangeeft tegen 2015 in orde te willen zijn met de stop van pesticidegebruik, dan is dat hoopgevend. Dat zou de basis moeten zijn voor een realistisch en haalbaar nulgebruik waarvoor dit ontwerp van decreet de basis zou moeten leggen. Nu worden de slechte leerlingen beloond en krijgt het gebruik van pesticiden opnieuw ruimte. We kennen de praktijk en de realiteit bij veel terreinbeheerders. In dit ontwerp van decreet is ook geen sprake van informatie voor de bevolking, er is geen sprake van sensibilisatie en begeleiding van gemeentebesturen, en nog minder voor de ontwerpers van de openbare ruimte. Dit is een ontwerp van decreet – ik geef het toe, het is een kaderdecreet – van de gemiste kans en van de foutieve keuzes. De uitvoeringsbesluiten verraden de werkelijke opdracht en zetten de deur opnieuw open voor een blijvend gebruik, geen duurzaam gebruik, van pesticiden.

Met de opmerking van de Vereniging voor Ecologische Leef- en Teeltwijze (Velt) en de adviezen van de Minaraad werd niet veel rekening gehouden. De getrapte aanpak van eerst preventie, dan alternatieven en dan aangepast beheer vinden we niet terug in dit ontwerp van decreet. Voor ons is het beter te blijven streven naar een nulgebruik, wat effectief mogelijk is door het aanwenden van mechanische middelen. Het is beter dan het gebruik van pesticiden bij decreet blijvend mogelijk te maken.

Wij willen de rapportering die is aangekondigd in het actieplan en voorzien is voor 2017, afwachten. We zullen dit ontwerp van decreet nu niet goedkeuren, maar we zullen ons onthouden. (*Applaus bij Groen*)

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Voorzitter, het toepassingsgebied van dit ontwerp van decreet slaat niet op pesticiden die zijn toegelaten in de landbouw, het slaat op het beperken van het gebruik van bestrijdingsmiddelen op openluchterreinen die publiek toegankelijk zijn. Dat is ook de bevoegdheid die ons in de wetgeving rond de hervorming van de instellingen is toegewezen.

Dat neemt niet weg, collega's, dat ik denk dat we toch vanuit het Vlaamse Gewest onze zeg kunnen doen over pesticiden die in de landbouw van toepassing zijn, met name via het actieplan dat ook door de Vlaamse Regering moet worden goedgekeurd en waarin maatregelen staan rond 'integrated pest management', wat ook slaat op het beperken van het gebruik van pesticiden in de landbouw. De problematiek van de neonicotinoïde, waar collega Peeters het over heeft, gaat ons allen aan omdat die in verband wordt gebracht met de massale bijensterfte, waarover dit halfroond ook resoluties heeft goedgekeurd. Die problematiek kan dus wel degelijk worden aangepakt in het actieplan rond pesticiden en kan door het Vlaamse Gewest worden beïnvloed door de bevoegdheid die het heeft op het vlak van 'integrated pest management'.

Ik zou de minister willen oproepen hier aandacht aan te schenken. Het betreft een problematiek die momenteel binnen de EU heel wat aandacht krijgt. Die aandacht is terecht, want we weten dat 80 procent van onze planten voor hun voortplanting van bijen afhankelijk zijn. Dat is voor onze land- en tuinbouw en voor onze fruitteelt van uitzonderlijk groot belang.

Mijn oproep aan de minister, die hier aanwezig is, houdt in dat ze in het actieplan dat de federale overheid en de verschillende gewesten moeten goedkeuren de nodige aandacht moet schenken aan het gebruik en het toelaten van pesticiden in de landbouw en, meer bepaald, aan het bannen van de neonicotinoïden.

Wat de opmerking van de heer Peeters over het preventief gedeelte betreft, wil ik opmerken dat veel afhangt van de uitvoering die aan dit ontwerp van decreet wordt gegeven. Het betreft hier een ontwerp van kaderdecreet met een beperkt toepassingsgebied. Langs de andere zijde hebben we felicitaties van de Vlaamse Liga tegen Kanker gekregen omdat het toepassingsgebied niet enkel pesticiden, maar ook biociden omvat. Dit is volgens de

Europese richtlijn niet verplicht. Op dat vlak gaan we verder dan de Europese richtlijn ons oplegt.

Het leeuwendeel van de acties en de maatregelen is afhankelijk van de uitvoeringsbesluiten en de actieprogramma's die nog moeten worden opgesteld. Ik herhaal dan ook wat we in de commissie hebben verklaard. We geven dit ontwerp van decreet een groen licht. Het betreft een omzetting van een Europese richtlijn en we gaan zelfs verder dan wat ons door de Europese Commissie wordt opgelegd. The proof of the pudding is in the eating. We zullen de actieplannen en de uitvoeringsbesluiten die hieruit voortvloeien dan ook heel kritisch opvolgen.

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Voorzitter, Vlaanderen moet opnieuw een Europese kaderrichtlijn omzetten. Ditmaal gaat het om het pesticidengebruik. Dit ontwerp van kaderdecreet vergt nog heel wat uitvoeringsbesluiten.

We hadden al een decreet betreffende de pesticiden. Deze Vlaamse Regering en de vorige Vlaamse Regering hebben, onder meer met de campagne 'Zonder is gezonder' al heel wat inspanningen verricht om het pesticidengebruik in Vlaanderen terug te dringen. Er zullen uiteraard nog heel wat meer inspanningen moeten worden verricht. Vooral de gemeentebesturen zullen blijvend moeten worden ondersteund om de doelstelling inzake het nulgebruik te kunnen halen.

We keuren dit ontwerp van decreet goed omdat het volgens ons een meerwaarde biedt. De mogelijkheid bestaat uitzonderingsmaatregelen te nemen. Het is immers niet altijd mogelijk overal in Vlaanderen tot een nulgebruik te komen. Om die reden vinden we dat dit ontwerp van decreet een meerwaarde heeft. Wij staan voor een groen beleid, maar vooral voor een realistisch groen beleid.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Mevrouw Gwenny De Vroe: Voorzitter, het is duidelijk dat de Open Vld-fractie absoluut voorstander van een verminderd gebruik van pesticiden is. Dat blijkt ook uit de voortrekkersrol die we in verband met de resolutie over de bijenpopulatie hebben gespeeld.

Een van de vragen die tijdens de commissiebesprekingen zijn gesteld, betreft de opportuniteit de Vlaamse regels strenger te maken dan de Europese richtlijn. Het is niet zo dat wij de lat minder hoog willen leggen. We zien in de praktijk echter nu al dat heel wat lokale besturen het moeilijk hebben de doelstelling, een verbod vanaf 1 januari 2015, te halen. Waarschijnlijk zal 40 procent van de gemeenten de deadline niet halen. Bovendien heeft 15 procent van de gemeenten al laten weten dat het niet zal lukken.

Het voorliggend ontwerp van decreet is bijzonder vaag. Dit is niet enkel het standpunt van de Open Vld. Ook de heer Sauwens, een partijgenoot van de minister, heeft dit tijdens de commissiebesprekingen benadrukt. Om die reden hebben we de principieel goedgekeurde uitvoeringsbesluiten ontvangen.

Het is onduidelijk hoe de doelstelling betreffende de uitbreiding naar andere voor het publiek toegankelijke plaatsen en naar plaatsen waar veel kinderen komen, zoals scholen of terreinen van jeugdbewegingen, zal worden gehaald. Het is dan ook een gemiste kans dat deze elementen in de reguleringssimpactanalyse nauwelijks aan bod zijn gekomen. Ook op de vragen over de kostprijs of over de behoefte aan meer mankracht is geen afdoend antwoord gegeven. Bovendien blijven we ons afvragen of het niet logischer zou zijn nu realistische en concrete doelstellingen op te leggen.

Op dit ogenblik moeten veel lokale besturen de tering naar de nering zetten. Minister Bourgeois heeft dit vandaag omschreven als een confrontatie met een lege kas. Mijn fractie is dan ook van oordeel dat we moeten opletten de lokale besturen niet nog maar eens op kosten te jagen. We hebben in de uitvoeringsbesluiten immers gelezen dat de lokale besturen meer

mankracht zullen moeten inzetten en hiervoor een bijkomende administratie zullen moeten opzetten.

Wij zullen ons onthouden, zoals wij dat ook in de commissie hebben gedaan.

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: Ik wil hier nog even benadrukken dat dit decreet verder gaat dan de richtlijn van Europa omdat ook de biociden erin zijn opgenomen. Dat is goed. Maar we moeten een realistisch beleid voeren. Waar nodig moeten we uitzonderingen kunnen toestaan, maar we moeten natuurlijk proberen dat zoveel mogelijk te beperken. Heel veel gemeenten werken nu al pesticidenvrij.

Mevrouw De Vroe, u uit uw bezorgdheid over de kostprijs voor de gemeenten. In de commissie werd aan de hand van een reguleringsimpactanalyse (RIA) duidelijk gemaakt dat een aantal gemeenten meer betalen voor het onderhoud en een aantal gemeenten veel minder, door een aangepaste groenaanleg en aangepaste methodes.

Wat betreft de uitvoeringsbesluiten is het van groot belang dat ze in de geest van het decreet zijn. Mijn fractie zal dit zeer goed opvolgen.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Het gaat hier inderdaad om de omzetting van een Europese richtlijn. Mijnheer Peeters, ik heb u vooral horen zeggen waarover het niet zou gaan. Dit is natuurlijk de uitvoering van een Europese richtlijn. U hebt vooral verwezen naar een aantal bevoegdheden, zoals productnormering, die op dit moment nog niet tot onze bevoegdheid behoren. Uiteraard gaat dit decreet niet daarover omdat we die bevoegdheid niet hebben.

Ik verwijst naar 2001, toen uw partij ook verantwoordelijkheid droeg. Toen hebt u ervoor gekozen om op dezelfde manier te werk te gaan. Ik dacht dat u tevreden zou zijn dat wij daarop voortbouwen met dit ontwerp van decreet. Blijkbaar hebt u daar toch een aantal problemen mee.

Wil dat zeggen dat wij niet zullen inzetten op sensibilisering omdat dat niet uitdrukkelijk in dit ontwerp van decreet is bepaald? Neen, uiteraard blijven sensibilisering en voorlichting heel belangrijk. Daar zal absoluut werk van worden gemaakt. We hebben in het verleden al heel veel gedaan. Mevrouw Van den Eynde heeft daarnaar verwezen. We zullen daar verder op blijven inzetten.

Sommige collega's zeggen dat het niet ver genoeg gaat, anderen zeggen dat het te ver gaat omdat lokale besturen veel te veel verplichtingen krijgen. De waarheid zal ergens in het midden liggen. Mevrouw De Vroe, wij bouwen hier verder op wat in 2001 werd beslist. Toen was er een vaste datum, 2015, waarop alle lokale besturen geen pesticiden meer mochten gebruiken. We hebben nu, op voorstel van de VMM, in een mogelijke uitzondering voorzien. Maar dat moet goed worden gemotiveerd. Er zijn dus ook geen extra kosten voor die lokale besturen. Dat is belangrijk. Die uitzondering zal niet zomaar worden verleend. Zij moet goed worden onderbouwd voor de lokale besturen die het nog moeilijk hebben om 2015 te halen.

Het klopt ook dat wij op een bepaald vlak iets ruimer gaan dan wat de Europese richtlijn voorschrijft. Het gaat niet alleen om pesticiden, maar ook om biociden. Dat was ook bepaald in het initiële decreet van 2001. Het is logisch dat we ook die lijn doortrekken.

Mijnheer Martens, u verwijst naar het feit dat een integrale benadering belangrijk is. Dat klopt. We maken daar ook werk van. U weet dat wij in februari een actieplan aan de Vlaamse Regering zullen voorleggen. Daar zal ook een openbaar onderzoek aan gekoppeld zijn. Er zal heel veel inspraak zijn. Daarnaast wil ik ook verwijzen naar het federale actieplan, waarin ook landbouw zal zijn opgenomen, in verband met de voedselveiligheid en dergelijke. Daar wordt samen met de landbouw gewerkt aan de uitvoering.

Collega's, dit is een correcte omzetting van de richtlijn. De uitvoeringsbesluiten zijn meegedeeld en hebben als bedoeling u zoveel mogelijk te informeren over de manier waarop wij dit kaderdecreet willen uitvoeren.

Voorzitter, als u me toestaat, zou ik ook nog willen aangeven dat er nog een technische correctie zou moeten gebeuren. Artikel 5/1 zou eigenlijk artikel 6 moeten worden, en ook de daaropvolgende artikelen zouden dus eigenlijk vernummerd moeten worden. Deze informatie werd al overgemaakt aan uw diensten, maar ik wil u ook nu nog eens uitdrukkelijk vragen om hier rekening mee te houden bij de artikelsgewijze bespreking.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 1823/1)

- *De artikelen 1 tot en met 5 en de vernummerde artikelen 6 tot en met 17 worden zonder verdere opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

■

ROUWHULDE

De voorzitter: Collega's, dames en heren, ik wil op deze plaats namens het Vlaams Parlement hulde brengen aan kunstenaar Roger Raveel, die vanmorgen overleden is. Roger Raveel zal herinnerd worden als een van de belangrijkste naoorlogse kunstenaars van dit land. Ook in het buitenland staat zijn werk hoog aangeschreven.

Raveel is vooral bekend als schilder. Zijn stijl wordt omschreven als 'de nieuwe visie'. Aanvankelijk werkte hij abstract, maar later introduceerde hij steeds meer figuratieve elementen, met heldere kleuren en gestileerde vormen. Raveel verheft daarbij zijn directe leefwereld tot kunst. Dit levert beelden op van huiskatten, bakfietsen en wandtafeltjes. Een vaak voorkomend personage is de gewone man met de pet.

Raveel besloot echter al snel dat een nageschilderde werkelijkheid nooit helemaal écht is en ging een stap verder door 'echte' voorwerpen in zijn schilderijen te integreren. Befamd is zijn installatie met een levende duif in een kooi. Dikwijls ook plaatst hij in zijn schilderijen spiegels om de omgeving in het kunstwerk binnen te halen. Even vaak duiken witte vierkanten op als symbool voor leegte en eenzaamheid.

Raveel is een van de zeldzame kunstenaars die al bij leven een museum kregen dat volledig aan hen gewijd is. Roland Jooris, de vroegere conservator van het Raveelmuseum, zegt over hem – en ik citeer: "Raveel was in zijn werk nooit eenzijdig, hij wou nooit bij een bepaalde strekking behoren. Hij wilde de totaliteit aan alle stijlen in zijn werk verenigen. Daarbij ontzag hij noch de schoonheid, noch de harmonie. Er heerste vaak een ondraaglijke spanning in zijn werk."

Roger Raveel was als kunstenaar fel gewaardeerd. Dat blijkt ook uit de vele prijzen en onderscheidingen die hij in ontvangst mocht nemen.

Ook ons eigen Vlaams Parlement heeft die waardering uitgedrukt. In 1992 ontving Roger Raveel de Gouden Erepenging, toen nog van de Vlaamse Raad, en in 2009 liep in De Loketten de tentoonstelling 'De Wereld van Roger Raveel'.

En er is natuurlijk zijn monumentale kunstwerk ‘Bezinning over de illusie van de macht’, dat op een indrukwekkende manier – pal voor het kantoor van de parlamentsvoorzitter – de vraag stelt naar de verhouding tussen macht, parlement, politiek en democratie.

Collega’s, dames en heren, met deze charmante éminence grise, die Roger Raveel was, verliest de kunstwereld een van zijn grootste hedendaagse vertegenwoordigers.

Mag ik u vragen te zijner eer een minuut stilte in acht te nemen?

– *De Vlaamse volksvertegenwoordigers nemen enkele ogenblikken stilte in acht.*

■

ONTSLAG VAN EEN VLAAMS VOLKSVERTEGENWOORDIGER

De voorzitter: Dames en heren, bij brief van 25 januari 2013 neemt de heer Mark Demesmaeker op 31 januari 2013 ontslag als Vlaamse volksvertegenwoordiger.

■

HULDE

De voorzitter: Beste collega’s, vandaag nemen we afscheid van Mark Demesmaeker. Collega Demesmaeker verlaat per 1 februari het Vlaams Parlement om een internationaal vervolg te geven aan zijn politieke carrière, als lid van het Europees Parlement. In dat parlement zal hij partijgenote Frieda Brepoels vervangen, die burgemeester van Bilzen is.

Mijnheer Demesmaeker, beste Mark, velen zullen dit niet weten: toen u in 2004 de overstap maakte van de media naar de politiek, keerde u eigenlijk terug naar een oude liefde. Als tiener was u actief bij de Volksuniejongeren, en van 1982 tot 1988 was u voor de Volksunie lid van de gemeenteraad van Halle. Als een van de jongste gemeenteraadsleden van het land vertolkte u toen een rebelse stem. In 1988 werd u herkozen, maar een jaar later kreeg u de kans om als journalist bij de toenmalige BRT aan de slag te gaan en verliet u de politiek. In de daaropvolgende jaren verwierf u bekendheid als vtm-nieuwsanker en presentator van het televisieprogramma Groene Vingers. Uw politieke overtuiging had u echter nooit verlaten. In 2004 nam u uw oud engagement opnieuw op en verwierf u een zitje in dit parlement. U werd Vlaams volksvertegenwoordiger voor de N-VA in Vlaams-Brabant, niet alleen als een bekende, maar ook als een bewuste Vlaming. Na de gemeenteraadsverkiezingen van 2006 werd u in 2007 schepen voor Vlaams Beleid, Cultuur, Toerisme, Openbaar Groen en Leefmilieu in Halle. En van 2005 tot 2006 was u algemeen secretaris van de N-VA.

Beste Mark, in uw hoedanigheid van Vlaams volksvertegenwoordiger bewees u, in eigen bewoordingen, geen ‘kasplant’ te zijn. U trok fel – en bijwijlen ook ludiek – van leer tegen alle facetten van de sluipende verfransingsdruk in de Vlaamse Rand. U bewerkstelligde een Vlaamse urgentiedienst voor de regio Halle, u lag aan de basis van het decreet dat het recht op wonen in eigen streek ondersteunt, en als Vlaamsgezind Pajot stond de splitsing van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde hoog op uw agenda. Maar ook de thema’s leefmilieu en natuur bleven u als toegewijd tuinier en natuurliefhebber nauw aan het hart liggen. Zo kwam u onder meer op voor het lot van de Plantentuin van Meise en werd uw resolutie om het Zoniënwoud in te schrijven op de lijst van het Werelderfgoed van de Mens, aangenomen in deze plenaire vergadering.

Beste Mark, vanaf overmorgen gaat u verder als Europees Parlements lid. Vanaf overmorgen gaat u als Vlaams-nationalist Vlaanderen vertegenwoordigen in Europa. Met het u typerende engagement en met uw zin voor communicatie zult u er in woord en beeld van u laten horen. Van ganser harte en in naam van deze plenaire vergadering wens ik u daar alle succes bij! *(Applaus)*

De heer Mark Demesmaeker: Voorzitter, beste Jan, dank u voor deze woorden.

Mijn vertrek is het gevolg van een samenloop van omstandigheden na de lokale verkiezingen van oktober. Mijn geloof in de Vlaamse overheid is sterk, maar ook dat in Europa. Het politieke bedrijf in onze commissie spitst zich vaak toe op wetgevend werk, en dat is technisch werk. Dat neemt niet weg dat ieder van ons vertrekt vanuit het hart, vanuit idealen, vanuit het geloof in een politiek project.

Die idealen verschillen van fractie tot fractie, van partij tot partij. In de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand, die ik sinds 2004 opvolg en waar ik sinds 2009 voorzitter van ben, heb ik ervaren dat we het vaak opvallend eens zijn over de partijgrenzen heen en zelfs met degenen waar we soms heel erg mee botsen. Dat geldt zeker als het over gemeenschappelijke bekommernissen gaat.

Daarom hoop ik, ik doe een oproep aan de leden van die commissie en ook aan de anderen, dat ze ambassadeur blijven voor die bekommernissen. Blijf dit voltallige parlement sensibiliseren en enthousiasmeren voor onze hoofdstad, voor Brussel. Het is een stad die sterk verandert, die sterk groeit. Er komen enorm veel uitdagingen op ons af. Vlaanderen zal genooddaakt zijn om meer dan ooit te investeren in de hoofdstad. Dat is niet altijd even evident omdat elders in Vlaanderen uit te leggen. Ik reken op die collega's die dat soms met heel veel gedrevenheid doen of gedaan hebben.

Ik hoop dat diezelfde collega's ook ambassadeur blijven voor de Vlaamse Rand en voor een doorgedreven specifiek beleid voor de Rand, zodat die regio open en gastvrij is en blijft, maar vanuit een sterk groen en Vlaams karakter.

Als we over idealen spreken: inderdaad voorzitter, ik ben Europeër. Ik ben Europeër vanuit een geloof in Europa dat uit het principe van subsidiariteit respect heeft voor de identiteit en de verscheidenheid van elk volk. Ik geloof in een Europa waarin Vlaanderen vanuit de democratie die hier gestalte krijgt, een volwaardige stem heeft.

Onze Catalaanse collega's hebben dat principe vorige week nog goedgekeurd. Ik heb alleen de Engelse versie. Het Catalaanse parlement zegt: "The people of Catalonia have by reason of democratic legitimacy the character of a sovereign political and legal entity."

Ik vind dit heel mooi geformuleerd. Ieder woord heeft zijn belang. Met dat inzicht vertrek ik naar Europa. Ik onthoud heel goed dat dit Vlaams Parlement zijn eigen democratische legitimiteit heeft, en ik wens u allemaal nog veel succes bij uw werkzaamheden, nog tot mei 2014.

Dank u wel. (*Applaus*)

■

ONTWERP VAN DECREET houdende duurzaam gebruik van pesticiden in het Vlaamse Gewest

– 1823 (2012-2013) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 1

Ziehier het resultaat:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;

78 leden hebben ja geantwoord;

24 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

■

MOTIE van de dames Irina De Knop, Marleen Vanderpoorten, Ann Brusseel, Fientje Moerman en Annick De Ridder en de heren Dirk Van Mechelen en Sas van Rouveroi tot besluit van het op 30 januari 2013 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de capaciteitsproblematiek in het onderwijs – 1893 (2012-2013) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 2

Ziehier het resultaat:

107 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
25 leden hebben ja geantwoord;
61 leden hebben neen geantwoord;
21 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen: Ik heb een stemafpraak met mevrouw Turan.

De voorzitter: De heer Bouckaert heeft het woord.

De heer Boudewijn Bouckaert: Ik heb een stemafpraak met mevrouw Celis.

■

MOTIE van de heren Wim Wienen en Wim Van Dijck en mevrouw Katleen Martens tot besluit van het op 30 januari 2013 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de capaciteitsproblematiek in het onderwijs – 1894 (2012-2013) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 3

Ziehier het resultaat:

108 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
19 leden hebben ja geantwoord;
89 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

■

MOTIE van de dames Elisabeth Meuleman en Mieke Vogels tot besluit van het op 30 januari 2013 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de capaciteitsproblematiek in het onderwijs – 1895 (2012-2013) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 4

Ziehier het resultaat:

107 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
42 leden hebben ja geantwoord;
63 leden hebben neen geantwoord;
2 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

■

MOTIE van de heren Boudewijn Bouckaert, Lode Vereeck en Peter Reekmans tot besluit van het op 30 januari 2013 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de capaciteitsproblematiek in het onderwijs – 1896 (2012-2013) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 5

Ziehier het resultaat:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
15 leden hebben ja geantwoord;
70 leden hebben neen geantwoord;
19 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 6 februari 2013 om 14 uur.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 19.24 uur.*

■